

UZASADNIENIE

Wnioskiem z dnia 6 grudnia 2019 r. A. B. (1) wniosła o ustalenie pobytu małoletniej J. K. przy matce A. B. (1), o przywrócenie A. B. (1) pełni władzy rodzicielskiej nad małoletnią J. K., ograniczonej postanowieniem Sądu Okręgowego w Gdańsku wydanym w sprawie o sygn. akt II 1 Ca 247/18, o uregulowanie kontaktów W. K. (1) z małoletnią J. K. ustalając, że uczestnik będzie spędzał z dzieckiem poza miejscem ich zamieszkania i bez obecności matki: w okresie roku szkolnego – każdy drugi i czwarty weekend miesiąca od piątku od godz. 17:00 do niedzieli do godz. 18:00, przy czym kontakty będą odbywały się na terenie T., w czasie wakacji letnich – jeden miesiąc, przy czym uczestnik i wnioskodawczynie ustalą dokładny termin kontaktu do dnia 31 maja każdego roku, zaś w przypadku, gdy rodzice małoletnich nie poczynią zgodnych ustaleń w tym przedmiocie kontakt wakacyjny będzie się odbywał w okresie od dnia 1 lipca od godz. 10:00 do dnia 31 lipca do godz. 10:00, w czasie ferii zimowych – przez pierwszy tydzień ferii od poniedziałku od godz. 10:00 do niedzieli do godz. 20:00, zmieniając tym samym punkt III wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 10 grudnia 2009 r. w sprawie o sygn. Akt I C 871/09.

Nadto wnioskodawczynie wniosła na podstawie art. 109 k.r.o. o wydanie zarządzenia tymczasowego w przedmiocie miejsca pobytu małoletniej J. K. poprzez ustalenie miejsca pobytu przy matce A. B. (1) oraz o wydanie zarządzenia tymczasowego w przedmiocie zabezpieczenia poprzez: uregulowanie na czas trwania postępowania kontaktów wnioskodawczynie A. B. (1) z małoletnią J. K. w każdy tydzień roku, poczynając od godz. 14:00 w piątek do godz. 21:00 w niedzielę poza miejscem zamieszkania małoletniej oraz W. K. (1), bez obecności ojca małoletniej W. K. (1), a nadto w czasie ferii zimowych – przez pierwszy tydzień ferii od poniedziałku od godz. 10:00 do niedzieli do godz. 20:00, w Święta Bożego Narodzenia 2019 roku od dnia 24 grudnia od godz. 9:00 do dnia 1 stycznia do godz. 20:00, w Ś. Wielkanocne 2020 roku od Niedzieli Wielkanocnej od godz. 9:00 do Poniedziałku Wielkanocnego do godz. 20:00, w czasie wakacji letnich – jeden miesiąc, przy czym uczestnik i wnioskodawczynie ustalą dokładny termin kontaktu do dnia 31 maja każdego roku, zaś w przypadku, gdy rodzice małoletniej nie poczynią zgodnych ustaleń w tym przedmiocie kontakt wakacyjny będzie się odbywał w okresie od dnia 1 sierpnia od godz. 9:00 do dnia 31 sierpnia do godz. 22:00, uregulowanie kontaktów wnioskodawczynie A. B. (1) z małoletnią J. K. za pomocą środków komunikowania się na odległość, takich jak komunikatory internetowe oraz telefon w każdy dzień tygodnia, bez udziału i bez obecności ojca małoletniej W. K. (1), zobowiązanie W. K. (1) do zapewnienia małoletniej telefonu celem realizacji wyżej wskazanych kontaktów i nieingerowania w ich przebieg, zobowiązanie W. K. (1) do wydania małoletniej J. K. na określone we wniosku kontakty oraz do nieingerowania w ich przebieg, zobowiązanie A. B. (1) do odbierania małoletniej J. K. celem realizacji określonych we wniosku kontaktów. (wniosek A. B. (1) wraz z wnioskiem o zabezpieczenie – k. 1-11, t. I)

Wnioskiem z dnia 10 grudnia 2019 r. W. K. (1) wniósł o zakazanie kontaktów małoletniej J. K. z matką A. B. (1).

Nadto wystąpił z wnioskiem o zabezpieczenie poprzez ustalenie, że na czas trwania postępowania A. B. (1) nie będzie się kontaktować z małoletnią J. K., ewentualnie o ustalenie, że na czas trwania postępowania kontakty A. B. (1) z małoletnią J. K. będą realizowane wyłącznie osobiście w każdą II i IV sobotę miesiąca w godzinach od 12:00 do 16:00 na terenie Instytutu (...) w W. przy ul. (...), w obecności psychologa i kuratora sądowego oraz bez obecności osób trzecich, w tym ojca małoletniej W. K. (1) oraz o ustalenie, że na czas trwania postępowania A. B. (1) nie będzie się kontaktować z J. K. w inny sposób niż na terenie Instytutu (...) w W., w tym nie będzie się kontaktować z J. K. na terenie szkoły. Wniosek został zarejestrowany pod sygn. akt III Nsm 621/19. (wniosek W. K. (1) wraz z wnioskiem o zabezpieczenie – k. 245-260, t. II)

W piśmie z dnia 11 grudnia 2019 r. W. K. (1) wniósł o połączenie sprawy z wniosku A. B. (1) do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia ze sprawą z wniosku uczestnika zainicjowaną wnioskiem z dnia 10 grudnia 2019 r. w przedmiocie uregulowania kontaktów małoletniej J. K. z matką A. B. (1). Nadto uczestnik wniósł o oddalenie wniosku A. B. (1) o zabezpieczenie z uwagi na związanie Sądu oceną tych samych okoliczności i dowodów, wyrażoną w postanowieniu

Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 29 listopada 2019 r. w sprawie o sygn. akt III Nsm 257/18. (pismo W. K. (1) z dnia 11 grudnia 2019 r. – k. 66-83, t. I)

W piśmie z dnia 16 grudnia 2019 r. W. K. (1) zmienił złożony wcześniej wniosek o zabezpieczenie roszczenia o orzeczenie zakazu kontaktów małoletniej J. K. z matką A. B. (1) w ten sposób, że wniósł o ustalenie, że na czas trwania postępowania A. B. (1) nie będzie się kontaktować z małoletnią J. K., ewentualnie o ustalenie, że na czas trwania postępowania kontakty A. B. (1) z małoletnią J. K. będą realizowane wyłącznie osobiście przez A. B. (1) na terenie szpitala psychiatrycznego w J., w obecności psychologa w drugą i czwartą sobotę miesiąca od godz. 12:00 do godz. 16:00 bez obecności ojca. (pismo W. K. (1) z dnia 16 grudnia 2019 r. – k. 462-487, t. III)

Wnioskiem z dnia 17 grudnia 2019 r. A. B. (1) wniosła o pozbawienie W. K. (1) władzy rodzicielskiej nad małoletnią córką J. K. oraz o orzeczenie zakazu kontaktowania się W. K. (1) z małoletnią. Nadto wniosła o wydanie zarządzenia tymczasowego poprzez udzielenie zabezpieczenia i orzeczenie zakazu utrzymywania kontaktów przez W. K. (1) z małoletnią J. K.. A. B. (1) wniosła ponadto o połączenie sprawy z niniejszego wniosku do wspólnego rozpoznania ze sprawą o sygn. akt III Nsm 610/19. Wniosek A. B. (1) został zarejestrowany pod sygn. akt III Nsm 633/19. (wniosek A. B. (1) z dnia 17 grudnia 2019 r. – k. 557-566, t. III)

Postanowieniem z dnia 18 grudnia 2019 r. wydanym w sprawie o sygn. akt III Nsm 633/19 Sąd Rejonowy dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie III Wydział Rodzinny i Nieletnich połączył sprawę z wniosku A. B. (1) z udziałem W. K. (1) o pozbawienie władzy rodzicielskiej nad małoletnią J. K. do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia ze sprawą o sygn. akt III Nsm 610/19 z wniosku A. B. (1) z udziałem W. K. (1) o ustalenie miejsca pobytu i kontaktów z małoletnią J. K.. (postanowienie z dnia 18 grudnia 2019 r. – k. 575, t. III)

Wnioskiem z dnia 23 grudnia 2019 r. W. K. (1) wniósł o pozbawienie A. B. (1) władzy rodzicielskiej nad małoletnią J. K.. (wniosek W. K. (1) z dnia 23 grudnia 2019 r. – k. 631-648, t. IV)

Pismem z dnia 3 stycznia 2020 r., złożonym na rozprawie w dniu 9 stycznia 2020 r., Rzecznik Praw Dziecka zgłosił swój udział w postępowaniu i wniósł o ograniczenie obojgu rodzicom władzy rodzicielskiej nad małoletnią J. K. poprzez umieszczenie małoletniej w pieczy zastępczej – placówce opiekuńczo-wychowawczej lub rodzinie zastępczej. (pismo (...) k. 741-743, protokół rozprawy z dnia 9 stycznia 2020 r. – k. 788v, t. IV)

Na rozprawie w dniu 9 stycznia 2020 r. A. B. (1) wystąpiła z wnioskiem o zmianę postanowienia Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 29 listopada 2019 roku w sprawie o sygn. akt II 1 Ca 257/18 poprzez zmianę punktu II poprzez ustalenie, że każdorazowym miejscem zamieszkania małoletniej J. K. będzie każdorazowe miejsce zamieszkania A. B. (1) oraz zmianę punktu III poprzez pozbawienie władzy rodzicielskiej W. K. (1) nad małoletnią J. K. oraz przywrócenie pełnej władzy rodzicielskiej A. B. (1) nad małoletnią J. K.. Nadto wniosła o orzeczenie zakazu kontaktów (pośrednich oraz bezpośrednich) W. K. (1) z małoletnią J. K.. Jednocześnie wystąpiła z wnioskiem o udzielenie zabezpieczenia na czas trwającego postępowania poprzez ustalenie, że każdorazowym miejscem zamieszkania małoletniej J. K. będzie każdorazowe miejsce zamieszkania A. B. (1), o ile stan zdrowia małoletniej będzie uzasadniał wypisanie jej z (...) Centrum (...), poprzez orzeczenie zakazu kontaktów (pośrednich oraz bezpośrednich) W. K. (1) z małoletnią J. K. oraz poprzez ograniczenie władzy rodzicielskiej W. K. (1) nad małoletnią J. K. do zasięgnięcia informacji na temat jej miejsca pobytu, edukacji, stanu zdrowia, sposobu leczenia, organizowania czasu pozaszkolnego. (pismo A. B. (1) z dnia 9 stycznia 2020 roku – k. 748-768, protokół rozprawy z dnia 9 stycznia 2020 r. – k. 788-788v, t. IV)

Na rozprawie w dniu 9 stycznia 2020 r. W. K. (1) wniósł o pozbawienie władzy rodzicielskiej A. B. (1) nad małoletnią J. K. oraz na podstawie art. 110 k.r.o. o poddanie A. B. (1) terapii systemowej. W zakresie wniosku o zabezpieczenie wniósł o orzeczenie zakazu kontaktów bezpośrednich i pośrednich A. B. (1) z małoletnią J. K. na czas trwania postępowania, ewentualnie o uregulowanie kontaktów z małoletnią tożsame jak w postanowieniu Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 29 listopada 2019 roku w sprawie o sygn. akt II 1 Ca 257/18. (protokół rozprawy z dnia 9 stycznia 2020 r. – k. 788v, t. IV)

Na rozprawie w dniu 9 stycznia 2020 r. pełnomocnik Rzecznika Praw Dziecka wniósł o orzeczenie na czas postępowania w trybie zabezpieczenia o umieszczeniu małoletniej J. K. w pieczy zastępczej w placówce opiekuńczo-wychowawczej po opuszczeniu przez małoletnią (...) Centrum (...). (protokół rozprawy z dnia 9 stycznia 2020 r. – k. 796, t. IV)

W toku rozprawy w dniu 9 stycznia 2020 r. wnioskodawczyni oraz uczestnik zgodnie wnieśli o wstrzymanie się przez Sąd z wydaniem postanowienia w przedmiocie wniosków o zabezpieczenie do czasu zakończenia procesu diagnostycznego małoletniej. (protokół rozprawy z dnia 9 stycznia 2020 r. – k. 791-791v)

Na rozprawie w dniu 12 lutego 2020 r., za pośrednictwem pełnomocnika wnioskodawczyni A. B. (1), został złożony wniosek K. J. (1) i M. J. o ustanowienie ich rodziną zastępczą dla małoletniej J. K., w przypadku wyznaczenia dla niej opieki zastępczej przez Sąd, a także o wydanie zarządzenia tymczasowego o umieszczeniu dziecka u wnioskodawców, jako rodziny zastępczej na czas toczącego się postępowania oraz o zwolnienie wnioskodawców od kosztów postępowania. Wniosek został zarejestrowany pod sygn. akt III Nsm 83/20. Jednocześnie w toku przedmiotowej rozprawy A. B. (1) oświadczyła o przyłączeniu się do wniosku Rzecznika Praw Dziecka w przedmiocie umieszczenia małoletniej w pieczy zastępczej, wskazując na rodzinę państwa J.. W zakresie kontaktów wniosła o ich uregulowanie poprzez współpracę z doradcą rodzinnym. W. K. (1) oświadczył, iż nie oponuje wnioskowi Rzecznika Praw Dziecka odnośnie do umieszczenia małoletniej w pieczy zastępczej, z tym że do zawodowej, przy czym wskazując, iż najlepszym rozwiązaniem dla małoletniej jest umieszczenie jej u ojca. (protokół rozprawy z dnia 12 lutego 2020 r. – k. 1225-1226, wniosek o ustanowienie rodziną zastępczą – k. 1323-1324, t. VII)

Postanowieniem wydanym na rozprawie w dniu 12 lutego 2020 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie, III Wydział Rodzinny i Nieletnich wszczął z urzędu postępowanie o ograniczenie władzy rodzicielskiej W. K. (1) i A. B. (1) nad małoletnią J. K.. (postanowienie z dnia 12 lutego 2020 r. – k. 1226, t. VII)

Postanowieniem z dnia 26 lutego 2020 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie, III Wydział Rodzinny i Nieletnich, połączył sprawę z wniosku K. J. (1) i M. J. o umieszczenie w rodzinie zastępczej, sygn. akt III Nsm 83/20, do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia ze sprawą o sygn. akt III Nsm 610/19 prowadzoną z wniosku A. B. (1) z udziałem W. K. (1) o ustalenie miejsca pobytu i kontaktów z małoletnią J. K.. Następnie, postanowieniem z dnia 20 maja 2020 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie, III Wydział Rodzinny i Nieletnich, wyłączył ww. sprawę z wniosku K. J. (1) i M. J. do odrębnego rozpoznania. (postanowienie z dnia 26 lutego 2020 r. o połączeniu spraw – k. 1331, t. VII, postanowienie z dnia 20 maja 2020 r. o wyłączeniu sprawy – k. 1755, t. XIX)

Pismem z dnia 13 lutego 2020 r. A. B. (1) podtrzymała wnioski zawarte w punktach III, IV i V pisma wniesionego w dniu 9 stycznia 2020 r., ewentualnie wniosła o powierzenie opieki nad małoletnią J. K. na czas trwania postępowania państwu J. oraz z ostrożności procesowej o rozważenie umieszczenia małoletniej w zawodowej pieczy zastępczej znajdującej się na terenie powiatu (...). (pismo A. B. (1) z dnia 13 lutego 2020 r. – k. 1231-1234, t. VII)

Na rozprawie w dniu 14 lutego 2020 r. A. B. (1) wniosła o przewrócenie jej władzy rodzicielskiej nad małoletnią J. K., odebranie władzy rodzicielskiej W. K. (1) i zakazanie kontaktów W. K. (1) z małoletnią. Tytułem zabezpieczenia wniosła o ustalenie na czas postępowania miejsca pobytu małoletniej u wnioskodawczyni pod nadzorem kuratora, zobowiązanie uczestnika do podjęcia wspólnej terapii oraz o umieszczenie małoletniej w rodzinie zastępczej u państwa J..

Uczestnik W. K. (1) pozbawienie władzy rodzicielskiej A. B. (1) i zobowiązanie jej do podjęcia terapii. W przedmiocie zabezpieczenia wniósł o orzeczenie zakazu kontaktów A. B. (2) z małoletnią albo uregulowanie kontaktów wnioskodawczyni w obecności psychologa i kuratora. Uczestnik sprzeciwił się umieszczeniu małoletniej w pieczy zastępczej u państwa J. i wniósł o umieszczenie J. K. w (...) Ośrodku (...) w J..

Pełnomocnik Rzecznika Praw Dziecka wniósł o zabezpieczenie poprzez umieszczenie małoletniej w pieczy zastępczej w formie rodziny zastępczej z zaznaczeniem, by byli to opiekunowie inni niż wskazani przez wnioskodawczynię (protokół rozprawy z dnia 14 lutego 2020 roku – k. 1247, t. VII)

Postanowieniem z dnia 14 lutego 2020 roku Sąd Rejonowy dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie, III Wydział Rodzinny i Nieletnich:

- w punkcie 1 postanowienia udzielił zabezpieczenia, na czas trwania postępowania, poprzez umieszczenie małoletniej J. K. w (...) Ośrodku (...) w J. przy ul. (...), gdzie małoletnia J. K. poddana zostanie terapii psychologicznej;
- w punkcie 2 postanowienia uregulował kontakty wnioskodawczyni A. B. (1) z małoletnią J. K. w każdą II i IV sobotę miesiąca w godzinach od 12:00 do 16:00 na terenie (...) Ośrodka (...) w J. przy ul. (...), w obecności psychologa;
- w punkcie 3 postanowienia uregulował kontakty uczestnika W. K. (1) z małoletnią J. K. w każdą I i III sobotę miesiąca w godzinach od 12:00 do 16:00 na terenie (...) Ośrodka (...) w J. przy ul. (...), w obecności psychologa;
- w punkcie 4 postanowienia zobowiązał wnioskodawczynię A. B. (1) i uczestnika W. K. (1) do poddania się terapii, uwzględniającej potrzeby dziecka z zaburzeniami ze spectrum autyzmu, nakładając na wnioskodawczynię i uczestnika obowiązek składania sprawozdań z odbywanej terapii, co dwa tygodnie;

Sąd w pozostałym zakresie oddalił wnioski o zabezpieczenie uczestnika W. K. (1), wnioskodawczyni A. B. (1), a także Rzecznika Praw Dziecka. (postanowienie z dnia 14 lutego 2020 r. – k. 1245-1246, t. VII)

W piśmie z dnia 18 lutego 2020 r. A. B. (1) wniosła o zmianę postanowienia z dnia 14 lutego 2020 r. w części, tj. w zakresie pkt 1, 2 i 3 poprzez umieszczenie małoletniej na czas trwania postępowania w każdorazowym miejscu zamieszkania matki, ewentualnie o umieszczenia małoletniej w niezawodowej pieczy zastępczej zgodnie z wnioskiem z dnia 12 lutego 2020 r. oraz zakazanie kontaktów W. K. (1) z małoletnią. (wniosek A. B. (1) o zmianę postanowienia w przedmiocie zabezpieczenia 14 lutego 2020 r. – k. 1256-1258, t. VII)

W piśmie z dnia 18 lutego 2020 r. Rzecznik Praw Dziecka wniósł o pilne udzielenie zabezpieczenia poprzez umieszczenie małoletniej J. K. w pieczy zastępczej na terenie miasta S. oraz o ustalenie na czas trwania postępowania miejsca zamieszkania małoletniej J. K. w każdorazowym miejscu zamieszkania rodziny zastępczej. (pismo Rzecznika Praw Dziecka – k. 1261-1264, t. VII)

Postanowieniem z dnia 21 lutego 2020 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie:

- w punkcie 1 postanowienia na podstawie art. 577 k.p.c. zmienił pkt 1 postanowienia Sądu Rejonowego dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie, III Wydział Rodzinny i Nieletnich z dnia 14 lutego 2020 r., sygn. akt III Nsm 610/19 i na mocy art. 569 § 2 k.p.c. i art. 109 § 1 pkt 5 k.r.o. umieścił, w trybie natychmiastowym, w rodzinnej pieczy zastępczej, wskazanej przez (...) Centrum Pomocy (...) na terenie (...) W., małoletnią J. K.;
- w punkcie 2 postanowienia na podstawie art. 577 k.p.c. zmienił pkt 2 postanowienia Sądu Rejonowego dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie, III Wydział Rodzinny i Nieletnich z dnia 14 lutego 2020 r., sygn. akt III Nsm 610/19 i na mocy art. 569 § 2 k.p.c. uregulował kontakty wnioskodawczyni A. B. (1) z małoletnią J. K. w każdą II i IV sobotę miesiąca w godzinach od 12:00 do 16:00 na terenie Instytutu (...) w W. przy ul. (...), w obecności psychologa i kuratora sądowego, obciążając kosztami obecności kuratora przy kontaktach uczestniczkę;
- na podstawie art. 577 k.p.c. zmienił pkt 3 postanowienia Sądu Rejonowego dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie, III Wydział Rodzinny i Nieletnich z dnia 14 lutego 2020 r., sygn. akt III Nsm 610/19 i na mocy art. 569 § 2 k.p.c. uregulował kontakty uczestnika W. K. (1) z małoletnią J. K. w każdą I i III sobotę miesiąca w godzinach od 12:00 do 16:00 na terenie Instytutu (...) w W. przy ul. (...), w obecności psychologa i kuratora sądowego, obciążając kosztami obecności kuratora przy kontaktach uczestnika;

- w punkcie czwartym postanowienia stwierdził skuteczność i wykonalność niniejszego postanowienia na mocy art. 578 § 1 k.p.c. z chwilą jego wydania. (postanowienie w przedmiocie zmiany zabezpieczenia z dnia 21 lutego 2020 r. – k. 1277-1277v, t. VII)

W dniu 24 lutego 2020 r. W. K. (1) złożył wniosek o uzupełnienie postanowienia z dnia 14 lutego 2020 r., poprzez orzeczenie w przedmiocie zakazu kontaktów A. B. (1) z J. K. w sposób, że po punkcie 2 postanowienia uzupełnić postanowienie o treść punkt „2a W pozostałym zakresie zakazać innych pośrednich i bezpośrednich kontaktów A. B. (1) z małoletnią J. K. niż w pkt 2 postanowienia”. (wniosek W. K. (1) z dnia 24 lutego 2020 r. uzupełnienie postanowienia zabezpieczającego z dnia 14 lutego 2020 r. – k. 1298-1299, t. VII)

W dniu 24 lutego 2020 r. W. K. (1) złożył ponadto wniosek o zmianę punktu 1 postanowienia z dnia 21 lutego 2020 r., w ten sposób, iż wyznaczona przez (...) rodzinna zastępcza albo ewentualnie inna instytucjonalna forma pieczy zastępczej, w której małoletnia J. K. zostanie umieszczona, rozpocznie niezwłocznie terapię psychologiczną. (wniosek W. K. (1) z dnia 24 lutego 2020 r. – k. 1309-1310, t. VII)

Rzecznik Praw Dziecka w dniu 26 lutego 2020 r. złożył wniosek o zmianę postanowienia z dnia 21 lutego 2020 r., w ten sposób, iż małoletnia J. K. zostanie umieszczona w rodzinie zastępczej Państwa A. i T. G., zamieszkałych w M. przy ul. (...). (wniosek Rzecznika Praw Dziecka z dnia 26 lutego 2020 r. – k. 1312-1313, t. VII)

W dniu 2 marca 2020 r. W. K. (1) wniósł także o uzupełnienie punktu 2 postanowienia z dnia 21 lutego 2020 r. poprzez orzeczenie zakazu innych, bezpośrednich i pośrednich kontaktów A. B. (1) z małoletnią, niż te ustalone w punkcie 2 postanowienia. (wniosek W. K. (1) z dnia 2 marca 2020 r. – k. 1350-1351, t. VII)

A. B. (1) w dniu 9 marca 2020 r. wniosła o zmianę postanowienia z dnia 21 kwietnia 2020 r. w całości poprzez umieszczenie małoletniej J. K. na czas postępowania w każdorazowym miejscu zamieszkania matki, pod nadzorem kuratora, ewentualnie umieszczenie małoletniej w niezawodowej pieczy zastępczej oraz zakazanie uczestnikowi kontaktów z małoletnią. (wniosek A. B. (1) z dnia 9 marca 2020 r. – k. 1411-1414, t. VIII)

Postanowieniem z dnia 10 marca 2020 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie, III Wydział Rodzinny i Nieletnich, na podstawie art. 199 § 1 k.p.c. odrzucił wniosek A. B. (1) o zmianę zabezpieczenia postanowienia z dnia 21 lutego 2020 r. (postanowienie z dnia 26 lutego 2020 r. – k. 1422, t. VII)

Pismem z dnia 12 marca 2020 r. uczestnik W. K. (1) wniósł zażalenie na postanowienie z dnia 14 lutego 2020 r., w którym jednocześnie wniósł o jego uchylenie na podstawie art. 395 § 2 k.p.c. (zażalenie na postanowienie z dnia 14 lutego 2020 r. – k. 1425-1433, t. VIII)

Postanowieniem z dnia 24 marca 2020 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie, III Wydział Rodzinny i Nieletnich, w trybie art. 395 § 2 k.p.c., stwierdził brak podstaw do uchylenia postanowienia z dnia 14 lutego 2020 r. (postanowienie z dnia 24 marca 2020 r. – k. 1456, t. VIII)

Postanowieniem z dnia 23 września 2020 r., Sąd Rejonowy dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie, III Wydział Rodzinny i Nieletnich, sygn. III RCz 17/20, umorzył postępowania wywołane zażaleniem W. K. (1) z dnia 14 lutego 2020 r. o zabezpieczeniu. (zażalenie na postanowienie z dnia 14 lutego 2020 r. – k. 1425-1433, t. VIII, postanowienie w przedmiocie zażalenia z dnia 23 września 2020 r. – k. 2886 t. XVI)

Pismem z dnia 25 marca 2020 r. uczestnik W. K. (1) wniósł zażalenie na postanowienie z dnia 21 lutego 2020 r., w którym jednocześnie wniósł o jego uchylenie na podstawie art. 395 § 2 k.p.c., a także o wstrzymanie wykonania zaskarżonego postanowienia. (zażalenie na postanowienie z dnia 21 lutego 2020 r. – k. 1459-1471 t. VIII)

Pismem z dnia 25 marca 2020 r. swój udział w sprawie zgłosił Prokurator Prokuratury Okręgowej w Warszawie. (zgłoszenie udziału w sprawie przez Prokuratora – k. 1490, t. VIII)

Postanowieniem z dnia 30 marca 2020 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie, III Wydział Rodzinny i Nieletnich, w trybie art. 395 § 2 k.p.c., stwierdził brak podstaw do uchylenia postanowienia z dnia 21 lutego 2020 r. (postanowienie z dnia 30 marca 2020 r. – k. 1494, t. VIII)

W następstwie zażaleń wniesionych przez wnioskodawczynię i uczestnika na postanowienie z dnia 21 lutego 2020 r. o zabezpieczeniu, Sąd Rejonowy dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie, III Wydział Rodzinny i Nieletnich, postanowieniem z dnia 23 września 2020 r., sygn. akt III RCz 25/20, umorzył postępowanie zażaleniowe wywołane zażaleniem W. K. (1) oraz postępowanie zażaleniowe wywołane zażaleniem A. B. (1) na postanowienie z dnia 21 lutego 2020 r. (zażalenia na postanowienie z dnia 21 lutego 2020 r. – k. 1425-1433, k. (...) - (...), t. VIII, postanowienie w przedmiocie zażalenia z dnia 23 września 2020 r. – k. 2888-2888v, t. XVI)

Postanowieniem z dnia 21 kwietnia 2020 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie, III Wydział Rodzinny i Nieletnich, na podstawie art. 521 § 2 k.p.c., oddalił wniosek uczestnika W. K. (1) o wstrzymanie wykonania postanowienia z dnia 21 lutego 2020 r. (postanowienie z dnia 21 kwietnia 2020 r. – k. 1565, t. VIII)

Pismem z dnia 22 maja 2020 r. uczestnik W. K. (1) wniósł w trybie zabezpieczenia o zakazanie kontaktów A. B. (1) z małoletnią J. K., zarówno bezpośrednich, jak i pośrednich za pomocą środków komunikowania się na odległość, do czasu przeprowadzenia wskazanych we wniosku badań z udziałem A. B. (1) i J. K., a nadto o wyrażenie przez Sąd zgody, zastępującej zgodę matki A. B. (1), na samodzielne umieszczenie małoletniej J. K. przez ojca w „jednym z (...) Ośrodków (...)” zamiast jak dotychczas „w (...) Ośrodku (...) w J. przy ul (...) (kod (...)-(...) J.)” z jednoczesnym uprawnieniem W. K. (1) do samodzielnego, z wyłączeniem A. B. (1), składania wobec ww. Ośrodka i innych osób oświadczeń woli i wiedzy w zakresie koniecznym dla wnioskowania o przyjęcie i przyjęcia małoletniej. (wniosek uczestnika W. K. (1) z dnia 22 maja 2020 r. o zabezpieczenie zakazania kontaktów, wyrażenie zgody zastępczej – k. 1762-1770, t. XIX)

Na rozprawie w dniu 27 maja 2020 r. A. B. (3) wniosła o umieszczenie J. K. pod opieką matki, a gdyby Sąd uznał inaczej, wniosła o pozostawienie małoletniej w szpitalu w G. oraz wydanie zakazu kontaktów ojca z córką. W. K. (1) wniósł o oddalenie wniosku o zmianę miejsca pobytu dziecka. Pozostawił do uznania sądu dalszy pobyt małoletniej w szpitalu. Rzecznik Praw Dziecka pozostawił ww. wnioski do uznania sądu. Podtrzymał wniosek o umieszczenie małoletniej w rodzinie zastępczej, a w sytuacji gdyby Sąd zdecydowałby na umieszczenie małoletniej u matki - o poddanie władzy rodzicielskiej nadzorowi kuratora oraz o zobowiązanie matki do zapewnienia małoletniej terapii. Prokurator wniósł o pozostawienie małoletniej na terenie szpitala. (protokół rozprawy z dnia 27 maja 2020 r. – k. 2176v, t. XII)

Na rozprawie w dniu 28 maja 2020 r. W. K. (1) wniósł o umieszczenie J. K. w (...), w pozostałym zakresie podtrzymał stanowisko zajęte na poprzedniej rozprawie. Zaakceptował też stanowisko zajęte przez Rzecznika Praw Dziecka i Prokuratora. A. B. (1) wniosła o ustalenie miejsca pobytu J. przy matce w trybie zabezpieczenia. Rzecznik Praw Dziecka oraz Prokurator pozostali przy dotychczasowych stanowiskach. (protokół rozprawy z dnia 28 maja 2020 r. – k. 2240, t. XII)

Postanowieniem z dnia 28 maja 2020 r., wydanym na rozprawie Sąd Rejonowy dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie, III Wydział Rodzinny i Nieletnich:

1. na mocy art. 569 § 2 k.p.c. art. 577 k.p.c., na czas trwania postępowania ustalił miejsc pobytu małoletniej J. K. przy matce A. B. (1), zmieniając punkt II postanowienia Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 29 listopada 2019 r. w sprawie o sygnaturze akt II 1 Ca 257/18 oraz punkt 1 i 2 postanowienia Sądu Rejonowego dla Warszawy - Śródmieścia w Warszawie z dnia 21 lutego 2020 r. w sprawie o sygnaturze akt III Nsm 610/19;
2. na mocy art. 569 § 2 k.p.c. i art. 109 § 2 pkt 3 k.r.o. ustanowił na czas trwania postępowania nadzór kuratora nad wykonywaniem władzy rodzicielskiej nad małoletnią J. K. ze składaniem sprawozdań co dwa tygodnie;
3. na czas trwania postępowania ustalił, że W. K. (1) będzie kontaktował się z małoletnią córką J. K.:

a) w okresie od dnia 1 czerwca 2020 r. do dnia 31 lipca 2020 r. w każdą sobotę w godzinach od 11:00 do 14:00, w obecności kuratora sądowego, bez udziału A. B. (1), poza miejscem zamieszkania A. B. (1), przy czym każdorazowy kontakt będzie zaczynał się i kończył w miejscu zamieszkania A. B. (1);

b) w okresie od dnia 1 sierpnia 2020 r. do dnia 30 września 2020 r. w II i IV weekend każdego miesiąca od godz. 11:00 w sobotę do godz. 18:00 w niedzielę, poza miejscem zamieszkania A. B. (1), bez udziału A. B. (1), przy czym każdorazowy kontakt będzie zaczynał się i kończył w miejscu zamieszkania A. B. (1), a w wydaniu małoletniej J. K. ojcu do wykonania kontaktu uczestniczyć będzie kurator sądowy;

c) od dnia 1 października 2020 r. w II i IV weekend każdego miesiąca od godz. 17:00 w piątek do godz. 18:00 w niedzielę, poza miejscem zamieszkania A. B. (1), bez udziału A. B. (1), przy czym każdorazowy kontakt będzie zaczynał się i kończył w miejscu zamieszkania A. B. (1), a w wydaniu małoletniej J. K. ojcu do wykonania kontaktu uczestniczyć będzie kurator sądowy;

zmieniając w ten sposób punkt 3 postanowienia Sądu Rejonowego dla Warszawy - Śródmieścia w Warszawie z dnia 21 lutego 2020 r. w sprawie o sygnaturze akt III Nsm 610/19;

4. kosztami udziału kuratora sądowego w kontaktach W. K. (1) z małoletnią J. K. obciążył po połowie W. K. (1) i A. B. (1);

5. zobowiązał A. B. (1) do wydawania małoletniej J. K. na kontakty z W. K. (1) i niepodejmowania działań, które mogłyby te kontakty ograniczać lub utrudniać;

6. na mocy art. 569 § 2 k.p.c. i art. 109 § 2 pkt 1 k.r.o. zobowiązał A. B. (1) do poddania małoletniej J. K. psychoterapii w trybie ambulatoryjnym, z obowiązkiem składania sprawozdań z przebiegu procesu psychoterapii co dwa tygodnie.

W pozostałym zakresie Sąd oddalił wnioski o zabezpieczenie, zmianę i uzupełnienie postanowienia Sądu Rejonowego dla Warszawy - Śródmieścia w Warszawie z dnia 21 lutego 2020 r. w sprawie o sygn. akt III Nsm 610/19. Ponadto stwierdził skuteczność i wykonalność niniejszego postanowienia na mocy art. 578 § 1 k.p.c. z chwilą jego wydania. (postanowienie z dnia 28 maja 2020 r. zmieniające postanowienie zabezpieczające z dnia 21 lutego 2020 r. – k. 2242-2243, t. XII)

Pismem z dnia 04 czerwca 2020 r. W. K. (1) poinformował Sąd, iż w z uwagi na utrwaloną od 10 lat postawę matki i jej alienacyjne oddziaływania na małoletnią poprzez oczekiwanie, od niej postawy niechęci i strachu wobec ojca, w trosce o dobro córki i nienarażanie jej na tak negatywne oddziaływania ze strony matki - nie będzie wykonywał orzeczonych poprzez Sąd kontaktów do czasu badania wykonanego przez biegłych Instytutu Ekspertyz Sądowych i wydania opinii przez ww. Instytut. (pismo procesowe W. K. (1) z dnia 04 czerwca 2020 r. – k. 2265-2268, t. XII)

W dniu 10 czerwca 2020 r. A. B. (1), ustosunkowując się do ww. pisma W. K. (1), wniosła o uchylenie obowiązku wykonywania kontaktów pomiędzy małoletnią, a W. K. (1) w trybie art. 577 k.p.c. (pismo A. B. (1) z dnia 10 czerwca 2020 r. – k. 2336-2340, t. XII)

W następstwie zażalenia wniesionego przez W. K. (1) na postanowienie z dnia 28 maja 2020 r., Sąd Rejonowy dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie, III Wydział Rodzinny i Nieletnich, postanowieniem z dnia 23 września 2020 r., sygn. akt III RCz 40/20, oddalił wniesiony środek zaskarżenia. (zażalenie W. K. (1) na postanowienie z dnia 28 maja 2020 r. – k. 2384-2391, t. XII, odpowiedź na zażalenie A. B. (1) – k. 2509-2513, t. XIII, postanowienie w przedmiocie zażalenia z dnia 23 września 2020 r. – k. 2890)

Pismem z dnia 7 lipca 2020 r. Prokurator, popierając stanowisko W. K. (1) wyrażone w piśmie z dnia 4 czerwca 2020 r., wniósł o zmianę postanowienia Sądu Rejonowego dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie z dnia 28 maja 2020 r. przez dopisanie pkt 4 ustalającego kontakty określone tymże postanowieniem od dnia wykonania badań przez (...) Instytutu Ekspertyz Sądowych. (pismo Prokuratora z dnia 7 lipca 2020 r. – k. 2485-2486, t. XIII)

Pismem z dnia 14 lipca 2020 r. Rzecznik Praw Dziecka rozstrzygnięcie wniosku W. K. (1) z 4 czerwca 2020 r. pozostawił do uznania Sądu, (pismo z dnia 14 lipca 2020 r. – k. 2505-2505v, t. XIII)

W piśmie z dnia 15 lipca 2020 r. Prokurator cofnął wniosek co do zamiany postanowienia z dnia 28 maja 2020 r. (pismo Prokuratora z dnia 15 lipca 2020 r. – k. 2508, t. XIII)

Postanowieniem z dnia 19 sierpnia 2020 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie, III Wydział Rodzinny i Nieletnich oddalił wniosek A. B. (1) o uchylenie rozstrzygnięcia w zakresie kontaktów W. K. (1) z małoletnią. (postanowienie z dnia 19 sierpnia 2020 r. – k. 2783, t. XIV)

W toku rozprawy w dniu 29 lipca 2021 r. W. K. (1) cofnął wniosek o pozbawienie A. B. (1) władzy rodzicielskiej nad małoletnią córką J. K.. Oświadczył również, iż nie wnosi o ograniczenie władzy rodzicielskiej matce, natomiast wniosek o zobowiązanie A. B. (1) do poddania się terapii pozostawia do uznania Sadu. (protokół rozprawy z dnia 29 lipca 2021 r. – k. 3955, t. XXI)

W dniu 16 sierpnia 2021 r. do akt sprawy wpłynął wniosek W. K. (1) o zabezpieczenie, w którym uczestnik, wobec treści opinii biegłych (...), wniósł na podstawie art. 577 k.p.c. o zmianę pkt 1, 2, 3, 4 i 5 postanowienia Sądu Rejonowego dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie z dnia 28 maja 2020 r. i o dokonanie w trybie zabezpieczenia, nie później niż 17 sierpnia 2021 r. następującego rozstrzygnięcia opiekuńczego wobec J. K.:

1. na podstawie art. 577 k.p.c. w zw. z art. 569 § 2 k.p.c. oraz art. 109 k.r.o. i 97 § 2 k.r.o. ustalić, że miejsce pobytu małoletniej w każdorazowym miejscu zamieszkania ojca W. K. (1);

oraz równocześnie

2. na podstawie art. 577 k.p.c. w zw. z art. 569 § 2 k.p.c. oraz art. 109 k.r.o. i 97 § 2 k.r.o. ustalić o zastąpieniu zgody A. B. (1) zgodą Sadu i upoważnić W. K. (1) do zapisania J. K. do liceum ogólnokształcącego na ternie (...) W.;

oraz równocześnie

3. na podstawie art. 577 k.p.c. w zw. z art. 569 § 2 k.p.c. oraz art. 109 k.r.o. i 97 § 2 k.r.o. ustalić o zastąpieniu zgody A. B. (1) zgodą Sadu i upoważnić W. K. (1) do zapisania J. K. do liceum ogólnokształcącego na ternie miasta K. ustalonego przez ojca W. K. (1) i do internatu, bursy lub stancji na terenie miasta K., ustalonej przez W. K. (1);

oraz równocześnie

4. na podstawie art. 577 k.p.c. w zw. z art. 569 § 2 k.p.c. oraz art. 109 k.r.o. i 97 § 2 k.r.o. zobowiązać W. K. (1) do określonego postępowania, tj. uwzględnienia każdorazowo wyboru J. K. odnośnie do tego, czy woli przebywać w miejscu zamieszkania ojca w W. i uczęszczać do liceum ogólnokształcącego w W., czy woli przebywać w internacie, bursie lub stancji na terenie K. ustalonej przez ojca i uczęszczać do liceum ogólnokształcącego w K.;

oraz równocześnie

5. na podstawie art. 577 k.p.c. w zw. z art. 569 § 2 k.p.c. oraz art. 109 k.r.o. i 97 § 2 k.r.o. uregulować kontakty A. B. (1) z małoletnią J. K. i ustalić, że J. K. będzie się kontaktować z matką, poza miejscem zamieszkania ojca, od godz. 18:00 w każdy parzysty piątek miesiąca do godz. 16:00 w każdą parzystą niedzielę miesiąca;

oraz równocześnie

6. na podstawie art. 577 k.p.c. w zw. z art. 569 § 2 k.p.c. zmienić pkt 3 postanowienia z dnia 28 maja 2020 r. i uregulować kontakty W. K. (1) z małoletnią J. K. w ten sposób, by ustalić, że w okresie pobytu J. K. poza miejscem zamieszkania ojca, małoletnia będzie kontaktowała się z ojcem, poza miejscem zamieszkania matki, od godz. 18:00 w każdy nieparzysty piątek miesiąca do godz. 16:00 w każdą nieparzystą niedzielę miesiąca;

7. na podstawie art. 577 k.p.c. w zw. z art. 569 § 2 k.p.c. oraz art. 109 k.r.o. zobowiązać A. B. (1) do poddania się terapii dla sprawców przemocy w rodzinie oraz zaburzeń osobowości;

8. na podstawie art. 577 k.p.c. w zw. z art. 569 § 2 k.p.c. oraz art. 109 k.r.o. zobowiązać W. K. (1) i A. B. (1) do uczestnictwa wraz z J. K. w rodzinnej terapii systemowej. (wniosek o zabezpieczenie z dnia 16 sierpnia 2021 r. – k. 4155-4167, t. XXII)

Na rozprawie w dniu 30 sierpnia 2021 r. uczestnik W. K. (1) poparł wniosek o wydanie zabezpieczenia zgodnie z wnioskiem z dnia 7 sierpnia 2021 r. Wniósł nadto o rozstrzygnięcie o istotnych sprawach dziecka w zakresie edukacji poprzez wyrażenie zgody, aby uczestnik mógł samodzielnie zapisać małoletnią do szkoły. W. K. (1) oświadczył, iż żądanie z pkt 6, dotyczące ustalenia kontaktów ojca z małoletnią, ma charakter alternatywny. A. B. (1) wniosła o oddalenie wniosku o zabezpieczenie w całości. Podtrzymała wniosek o przesłuchanie małoletniej. Wyraziła też sprzeciw odnośnie do umieszczenia małoletniej w szkole z internatem. Prokurator wniósł o oddalenie wniosku o zabezpieczenie w całości. Przychylił się do wniosku o przesłuchanie małoletniej. Pełnomocnik Rzecznika Praw Dziecka pozostawił decyzję co do wniosku o zabezpieczenie do decyzji Sądu. Przychylił się do wniosku o przesłuchanie małoletniej. (protokół rozprawy z dnia 30 sierpnia 2021 r. – k. 4207, t. XXIII)

Na rozprawie w dniu 22 września 2021 r. W. K. (1) cofnął w całości wniosek o zabezpieczenie z dnia 16 września 2021 r. (protokół rozprawy z dnia 22 września 2021 r. – k. 4261v, t. XXIII)

Postanowieniem z dnia 22 września 2021 r., wydanym na rozprawie, Sąd Rejonowy dla Warszawy-Śródmieścia, III Wydział Rodzinny i Nieletnich, działając z urzędu, zobowiązał A. B. (1) i W. K. (1) do natychmiastowego podjęcia razem z małoletnią J. K. intensywnej terapii rodzinnej, prowadzonej przez co najmniej dwuosobowy zespół psychoterapeutów i nakierowanej na naprawę więzi wewnątrzrodzinnych, zmieniając w ten sposób punkt 4 postanowienia Sądu Rejonowego dla Warszawy - Śródmieścia w Warszawie z dnia 14 lutego 2020 r. w sprawie o sygnaturze akt III Nsm 610/19, a także zobowiązał A. B. (1) i W. K. (1) do informowania Sądu o podjęciu i realizacji terapii rodzinnej co dwa tygodnie. (postanowienie z dnia 22 września 2021 r. w trybie art. 109 k.r.o. – k. 4263, t. XXIII)

W dniu 5 listopada 2020 r. zażalenie na ww. postanowienie z dnia 22 września 2021 r. wniósł w zakresie rozstrzygnięcia ujętego w punkcie 1 postanowienia. (zażalenie W. K. (1) na postanowienie z dnia 22 września 2021 r. – k. 4537-4545, t. XXIV)

Ostatecznie, na rozprawie w dniu 6 października 2021 r., poprzedzającej wydanie końcowego postanowienia w sprawie, A. B. (1) wniosła o przywrócenie pełnej władzy rodzicielskiej matce, ustalenie miejsca zamieszkania małoletniej w każdorazowym miejscu zamieszkania wnioskodawczyni oraz o pozbawienie władzy rodzicielskiej W. K. (1). Ponadto zmodyfikowała stanowisko co do kontaktów i wniosła o zakazanie kontaktów uczestnika z małoletnią do czasu zakończenia terapii orzeczonej postanowieniem z dnia 22 września 2021 r. Jednocześnie wniosła, aby kontakty ojca z małoletnią po zakończeniu terapii nie były regulowane przez Sąd. Pozostawiała też do uznania Sądu orzeczenie terapii wobec stron i małoletniej. Cofnęła wniosek o umieszczenie małoletniej w rodzinie zastępczej.

W. K. (1) wniósł o pozostawienie władzy rodzicielskiej uczestnikowi, ograniczenie władzy rodzicielskiej wnioskodawczyni poprzez konsultowanie wszystkich decyzji dotyczących małoletniej z ojcem - jak w orzeczeniu Sądu Okręgowego w Gdańsku. Odnośnie do kwestii ustalenia miejsca zamieszkania małoletniej pozostawił ją do decyzji Sądu. Do decyzji Sądu pozostawił też ustalenie kontaktów z małoletnią, wskazując, iż jeżeli kontakty byłyby ustalone to powinny być ustalone w taki sam sposób jak było to w wyroku rozwodowym, czyli w co drugi weekend od godz. 20:00 w piątek do godz. 16:00 w niedzielę. Wniósł nadto o zobowiązanie matki do doprowadzenia i odbierania małoletniej. W zakresie wakacji wniósł o ustalenie kontaktów od 1 lipca od godz. 20:00 do 31 lipca do godz. 16:00 i o zobowiązanie matki do doprowadzenia i odebrania małoletniej. W zakresie Ś. Wielkanocnych wniósł o kontakty od godz. 20:00 w Wielki Piątek do godz. 16:00 w Poniedziałek Wielkanocny. Oświadczył, iż nie wnosi o kontakty w Boże Narodzenie. W zakresie ferii zimowych wniósł o kontakty w pierwszy tydzień ferii od godz. 20:00 w piątek do godz. 16:00 w niedzielę

kończącą pierwszy tydzień ferii zimowych z obowiązkiem matki do doprowadzenia i odebrania małoletniej. Wnosi o kontakty poza miejsce zamieszkania matki małoletniej i bez jej obecności.

Prokurator wniósł o przewrócenie władzy rodzicielskiej wnioskodawczyni i ustalenie miejsca zamieszkania małoletniej przy matce. Wniósł o oddalenie wniosku o pozbawienie władzy rodzicielskiej uczestnika oraz o oddalenie wniosku o zakazanie kontaktów małoletniej z uczestnikiem. Wniósł również o ustalenie kontaktów ojca z małoletnią, pozostawiając sposób ich ustalenia do uznania Sądu. Wniósł także o zobowiązanie stron do poddania się terapii rodzinnej z małoletnią. Ponadto w przypadku, gdyby Sąd ustaliłby miejsce pobytu małoletniej przy ojcu, wniósł o ustalenie kontaktów małoletniej z matką w taki sam sposób jak wniósł o to uczestnik. Wniósł nadto o oddalenie wniosku o poddanie się przez A. B. (1) terapii, o którą wnosi uczestnik.

Rzecznik Praw Dziecka oświadczył, iż nie jest w stanie jednoznacznie określić stanowiska, pozostawia kwestię rozstrzygnięcia o istotnych sprawach dziecka oraz władzy rodzicielskiej do uznania Sądu. (protokół rozprawy z dnia 6 października 2021 r. – k. 4284-4286, t. XXIII)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Małoletnia J. K., urodzona w dniu (...), jest dzieckiem pochodzącym ze związku małżeńskiego A. B. (1) oraz W. K. (1), zawartego w 1998 r. Ze związku tego pochodzą także dwaj starsi bracia bliźniacy małoletniej, obecnie już pełnoletni: A. K. (1) i O. K., urodzeni w dniu (...)

Małżeństwo A. B. (1) oraz W. K. (1) zostało rozwiązane poprzez rozwód w 2009 r. Orzekający w przedmiotowej sprawie Sąd Okręgowy w Warszawie, wyrokiem z dnia 10 grudnia 2009 r., sygn. akt I C 871/09, powierzył wykonywanie władzy rodzicielskiej nad 8 letnimi wówczas A. K. (1) i O. K. oraz niespełna 2,5 letnią J. K. obojgu rodzicom ustalając, że każdorazowym miejscem zamieszkania dzieci stron będzie miejsce zamieszkania matki. Sąd ustalił również kontakty ojca z dziećmi w sposób określony przez strony w zawartym przez nie porozumieniu o sposobie wykonywania władzy rodzicielskiej oraz utrzymywaniu kontaktów z dziećmi, złożonym do akt sprawy rozwodowej. Ponadto kosztami utrzymania i wychowania małoletnich dzieci obciążył obydwoje rodziców, ustalając udział ojca w tych kosztach na kwotę po 6.500 zł miesięcznie na rzecz każdego z nich.

W czasie orzekania rozwodu A. B. (1) wraz z dziećmi, jak i W. K. (1) mieszkali w W., zajmując odrębne lokale mieszkalne. Zarówno w trakcie postępowania rozwodowego, jak i przez początkowy okres po jego zakończeniu małoletni wówczas synowie oraz małoletnia J. utrzymywali regularny kontakt z ojcem.

Pod koniec maja 2010 r. pomiędzy A. B. (1), a W. K. (1) doszło do eskalacji konfliktu na tle kierowanych do siebie zarzutów odnośnie do nieprawidłowo wykonywanej opieki nad dziećmi. Pogłębiający się brak porozumienia pomiędzy rodzicami doprowadził, iż od czerwca 2010 r. do 2014 r. kontakty ojca z dziećmi przestały być realizowane zgodnie z wyrokiem rozwodowym i treścią porozumienia zawartego w trakcie postępowania rozwodowego.

W maju 2010 r. do Sądu Rejonowego dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie wpłynęły pisma ze szkoły oraz poradni psychologiczno-pedagogicznej z wnioskiem o wgląd w sytuację wówczas małoletnich synów A. B. (1) i W. K. (1).

W czerwcu 2010 r. W. K. (1) złożył do Sądu Rejonowego dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie wniosek, którym ostatecznie zażądał pozbawienia A. B. (1) władzy rodzicielskiej nad małoletnimi wówczas synami, a także małoletnią J. K., zaś na wypadek jego nieuwzględnienia o powierzenie mu władzy rodzicielskiej nad małoletnimi dziećmi, z ograniczeniem władzy rodzicielskiej matki do prawa współdecydowania we wskazanych w nim sprawach. Rzeczone wnioski zostały zarejestrowane pod sygn. akt III Nsm 247/10.

W oparciu o ww. informacje pochodzące ze szkoły braci małoletniej J. oraz poradni psychologiczno-pedagogicznej, a także informacje uzyskane z Policji oraz zawarte w wywiadzie kuratora sądowego, Sąd Rejonowy dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie, w lipcu 2010 r., wszczął z urzędu sprawę opiekuńczą o ograniczenie władzy rodzicielskiej W. K. (1) i A. B. (1) nad małoletnimi dziećmi A., O. i J. K., którą prowadził łącznie ze sprawą z wniosku W. K. (1) o

pozbawienie A. B. (1) władzy rodzicielskiej oraz o ograniczenie władzy rodzicielskiej nad małoletnimi wówczas A. i O. K. oraz małoletnią J. K..

W trakcie toczącego się przed Sądem Rejonowym dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie postępowania w sprawie o sygn. akt III Nsm 247/10, A. B. (1) opuściła W., podejmując decyzję o przeprowadzeniu się do S., gdzie od września 2011 r. zamieszkała na stałe przy ul. (...), nie informując o powyższej decyzji ojca dzieci. Małoletni wówczas A. oraz O. K. rozpoczęli naukę w tamtejszej szkole podstawowej. Jednocześnie, ojciec dążąc do powrotu dzieci do dotychczasowego miejsca zamieszkania w W., nie wyrażał zgody na uczęszczanie przez synów do szkoły w S., a także nie wyrażał zgody na zapisanie tam córki do przedszkola.

Wobec braku porozumienia rodziców w tym zakresie, A. B. (1) wniosła do Sądu Rejonowego w Sopocie wniosek o rozstrzygnięcie istotnych sprawach małoletniej J., zarejestrowany pod sygn. akt III RNsm 118/11. Postanowieniem z dnia 31 sierpnia 2011 r. postępowanie ww. sprawie zostało zawieszono na podstawie art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c., wobec toczącego się przed Sądem Rejonowym dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie, pod sygn. akt III Nsm 247/10, postępowania z urzędu o ograniczenia władzy rodzicielskiej rodziców nad małoletnimi wówczas A. i O. K. oraz małoletnią J. K..

A. B. (1) wniosła ponadto do Sądu Rejonowego w Sopocie wniosek o zmianę kontaktów ojca z małoletnimi wówczas O. i A. oraz małoletnią J., zarejestrowany pod sygn. akt III Nsm 117/11. Przedmiotowe postępowanie, także zostało zawieszono, na podstawie art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c., wobec postępowania toczącego się z urzędu między stronami przed Sądem Rejonowym dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie, pod sygn. akt III Nsm 247/10, o ograniczenia władzy rodzicielskiej rodziców nad wszystkimi małoletnimi wówczas dziećmi.

W styczniu 2014 r. W. K. (1) wniósł do Sądu Rejonowego dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie wniosek o zmianę wyroku rozwodowego poprzez ustalenie miejsca zamieszkania dzieci przy ojcu. Postanowieniem z dnia 3 lutego 2014 r. niniejsza sprawa została przekazana do rozpoznania według właściwości do Sądu Rejonowego w Sopocie, po czym postępowanie w niej, prowadzone pod sygn. akt III Nsm 166/14, zostało zawieszono przez Sąd Rejonowy w Sopocie, na podstawie art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c., wobec postępowania toczącego się między stronami przed Sądem Rejonowym dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie z urzędu o ograniczenia władzy rodzicielskiej rodziców w sprawie o sygn. akt III Nsm 247/10.

W dniu 24 listopada 2014 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie w sprawie toczącej się pod sygn. akt III Nsm 247/10 ograniczył A. B. (1) i W. K. (1) władzę rodzicielską nad małoletnimi wówczas synami oraz małoletnią J. K., poprzez ustanowienie nadzoru kuratora sądowego, którego zobowiązał do składania sprawozdań z nadzoru raz na miesiąc. Ponadto zobowiązał A. B. (1) do regularnego kontaktu z psychoterapeutą, celem między innymi pracy nastawionej na zgodne decydowanie z ojcem w kwestiach dotyczących małoletnich i kontaktów dzieci z ojcem, a także zobowiązał matkę i ojca do kontaktu, ze zgodnie zaakceptowanym przez nich, przy udziale kuratora sądowego, doradcą rodzinnym, celem pracy ukierunkowanej na zmiany w ich postawach wychowawczych i łagodzenia konfliktów pomiędzy rodzicami. Jednocześnie Sąd oddalił wnioski W. K. (1) o pozbawienie A. B. (1) władzy rodzicielskiej nad małoletnimi wówczas synami oraz małoletnią J. oraz o powierzenie mu władzy rodzicielskiej nad dziećmi, z ograniczeniem władzy rodzicielskiej matce. Postanowienie stało się prawomocne z dniem 26 czerwca 2015 r.

W tym czasie, pod koniec 2014 r., zaczęło dochodzić do ponownych kontaktów ojca z małoletnią córką. Jednakże trwający pomiędzy A. B. (1) a W. K. (1) konflikt, podejmowanie przez nich wobec siebie odwetowych działań, kierowanie wzajemnych oskarżeń o brak kompetencji rodzicielskich, nierespektowanie przez matkę postanowienia Sądu ustalającego kontakty, pomimo orzeczenia wobec niej zagrożenia nakazaniem zapłaty, a następnie nakazaniu jej zapłaty za niewykonywanie kontaktów, spowodowały iż spotkania W. B. z małoletnią J. były nieregularne.

Po prawomocnym zakończeniu się postępowania w sprawie toczącej się przed Sądem Rejonowym dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie pod sygn. akt III Nsm 247/10, Sąd Rejonowy w Sopocie podjął zawieszono postępowanie w sprawie o sygn. akt III Nsm 117/11 o zmianę kontaktów ojca z małoletnimi wówczas synami oraz małoletnią córką, a także postępowanie o zmianę wyroku rozwodowego poprzez ustalenie miejsca zamieszkania dzieci przy ojcu w

sprawie o sygn. akt III Nsm 166/14 i połączył je do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia w sprawie o sygn. akt III Nsm 117/11. Ponadto do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia ze sprawą o sygn. akt III Nsm 117/11 połączono też postanowieniem z dnia 13 stycznia 2016 r., wniesioną do Sądu Rejonowego w Sopocie przez W. K. (1) sprawę o umieszczenie małoletniego A. K. (1) w pieczy zastępczej, zarejestrowaną pod sygn. akt III Nsm 4/16.

Ostatecznie, postanowieniem z dnia 22 grudnia 2017 r. w sprawie o sygn. akt III Nsm 117/11 Sąd Rejonowy w Sopocie: oddalił wniosek uczestnika postępowania W. K. (1) o ustalenie przy nim miejsca pobytu małoletnich wówczas O., A. oraz małoletniej J. K., oddalił wniosek uczestnika postępowania o powierzenie mu wykonywania władzy rodzicielskiej nad ww. małoletnimi z ograniczeniem władzy rodzicielskiej wnioskodawczyni A. B. (1), oddalił wniosek uczestnika postępowania o umieszczenie małoletniego A. K. (1) w pieczy zastępczej, uregulował kontakty uczestnika postępowania z ww. małoletnimi ustalając, że będzie on spędzał z dziećmi poza miejscem ich zamieszkania i bez obecności wnioskodawczyni:

- w okresie roku szkolnego - każdy drugi i czwarty weekend miesiąca od piątku od godz. 17:00 do niedzieli do godz. 18:00, przy czym w drugi weekend miesiąca kontakty będą odbywały się na terenie T., zaś w czwarty weekend miesiąca w miejscu zamieszkania uczestnika postępowania,

- w czasie wakacji letnich - jeden miesiąc, przy czym uczestnik i wnioskodawczyni ustalą dokładny adres kontaktu do dnia 31 maja każdego roku, zaś w przypadku, gdy rodzice małoletnich nie poczynią zgodnych ustaleń w tym przedmiocie kontakt wakacyjny będzie odbywał się w okresie od 1 lipca od godz. 10:00 do 1 sierpnia do godz. 10:00,

- w czasie ferii zimowych - przez pierwszy tydzień ferii od poniedziałku od godz. 10:00 do niedzieli do godz. 20:00

- w każde Świąta Bożego Narodzenia od dnia 25 grudnia od godz. 19:00 do dnia 26 grudnia do godz. 20:00,

- w każde Ś. Wielkanocne od Niedzieli Wielkanocnej od godz. 19:00 do Poniedziałku Wielkanocnego go godz. 20:00,

- zobowiązując wnioskodawczynię do wydania małoletnich dzieci uczestnikowi postępowania na ww. kontakty i zagrażając wnioskodawczyni nakazaniem zapłaty na rzecz uczestnika postępowania kwoty 500 zł za każde naruszenie obowiązku realizacji kontaktów zgodnie z wydanym postanowieniem,

- oddalił wniosek wnioskodawczyni o uregulowanie kontaktów uczestnika postępowania z małoletnimi dziećmi w pozostałym zakresie, opłatami sądowymi od wniosku obciążył strony uznając je za uiszczone, kosztami opinii (...) w K. w kwocie 1761,26 zł obciążył uczestnika postępowania, nakazał ściągnąć od wnioskodawczyni na rzecz Skarbu Państwa kwotę 653,66 zł tytułem nieuiszczonych wydatków.

Pomimo uregulowania kontaktów W. K. (1) z córką, małoletnią J. K., wobec ciągłego wikłania jej w konflikt rodzicielski i pozostawiania pod silnym wpływem matki, zaprzestała wyrażać wolę spotkań z ojcem i ostatecznie z końcem 2018 r. doszło do zupełnego zerwania ich kontaktów.

W tamtym okresie, na skutek apelacji wniesionej przez W. K. (1) od postanowienia Sądu Rejonowego w Sopocie z dnia 22 grudnia 2017 r. w sprawie o sygn. akt III Nsm 117/11, toczyło się postępowanie odwoławcze, w którym Sąd Okręgowy w Gdańsku, Sekcja do Spraw Rodzinnych Odwoławczych, II Wydział Cywilny Rodzinny, wobec postawy prezentowanej przez A. B. (1), postanowieniem z dnia 14 sierpnia 2019 r., sygn. akt II 1 Ca 257/18, udzielił zabezpieczenia na czas trwania postępowania w ten sposób, że ustalił miejsce pobytu małoletniej J. K. przy ojcu W. K. (1) oraz zobowiązał A. B. (1) do wydania W. K. (1) córki w terminie do dnia 21 sierpnia 2019 roku do godz. 18:00.

Następnie, rozpoznając apelację, Sąd Okręgowy w Gdańsku, Sekcja do Spraw Rodzinnych Odwoławczych, II Wydział Cywilny Rodzinny, postanowieniem z dnia 29 listopada 2019 r., sygn. akt II 1 Ca 257/18 ustalił miejsce pobytu małoletniej J. przy ojcu, powierzył W. K. (1) wykonywanie władzy rodzicielskiej nad córką i ograniczył władzę rodzicielską matki A. B. (1) nad małoletnią do praw współdecydowania o istotnych sprawach córki związanych ze

zmianą miejsca pobytu, edukacją, wyjazdami za granicę na okres powyżej 14 dni oraz sposobem leczenia, zmieniając tym samym wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 10 grudnia 2009 r. w sprawie o sygn. akt I C 871/09.

Wobec odmowy przez matkę dobrowolnego wydania córki ojcu, w oparciu o ww. postanowienie zabezpieczające z dnia 14 sierpnia 2019 r. Sądu Okręgowego w Gdańsku, sygn. akt II 1 Ca 257/18, Sąd Rejonowy w Sopocie, postanowieniem z dnia 28 sierpnia 2019 r., wydanym w sprawie o sygn. akt III Nsm 117/19, postanowił na mocy art. 598⁶ k.p.c. zlecić kuratorowi sądowemu z Zespołu (...) w Sądzie Rejonowym w Sopocie przymusowe odebranie małoletniej J. K., przebywającej w S. ul. (...).

W dniu 5 września 2019 r. na terenie szkoły, do której w S. uczęszczała J. K. doszło do przymusowej realizacji postanowienia zabezpieczającego Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 14 sierpnia 2019 r., sygn. akt II 1 Ca 257/18 i przejścia opieki nad małoletnią przez ojca. W trakcie czynności podejmowanych przy udziale kuratora sądowego, pedagogów szkolnych oraz wynajętego przez W. K. (1) psychologa, dziewczynka stawiała opór, wrywała się, płakała, ale ostatecznie po przeprowadzonych z nią rozmowach wyraziła zgodę na wyjazd do W.. Tego samego dnia małoletnia J. K. zamieszkała wraz z ojcem oraz jego rodziną - żoną i ich wspólnymi dziećmi. Następnie, we wrześniu 2019 r. rozpoczęła naukę w Szkole Podstawowej nr (...) im. S. D. w W., do której przez pierwsze tygodnie odprowadzana była przez ojca. Małoletnia zapisana została również przez W. K. (1) na dodatkowe zajęcia z nauki tańca oraz języka rosyjskiego. Ojciec zapewnił córce także pomoc korepetytora z matematyki, z którą dziewczynka od początku edukacji miała problemy w nauce.

Ze sprawozdań przeprowadzonych przez kuratora w trakcie pobytu małoletniej pod bezpośrednią opieką ojca wynika, iż w kontaktach z kurator J. była spokojna, choć w nieco obniżonym nastroju. Przekazywała, że ojciec i jego żona oraz dzieci są dla niej mili, że spędzają w atrakcyjny sposób wspólny czas. Wskazywała, że ma własny pokój, zakupioną przez ojca dużą ilość ubrań i innych rzeczy, które sama wybierała. Kurator zaznaczyła, że po rozmowie telefonicznej z matką, kiedy usłyszała od niej informację na temat złego stanu psychicznego brata i jego hospitalizacji, obserwowała u małoletniej zdenerwowanie.

Po zamieszkaniu u ojca J. K. nie potrafiła się zaadaptować do nowych warunków. Tęskniła za matką, a jednocześnie w wciąż była wkląnana (głównie przez matkę) w trwający pomiędzy nimi konflikt rodzicielski. Zarówno matka, jak i ojciec przekazywali córce negatywne informacje o sobie oraz nie kryli wrogiego do siebie nastawienia. W dalszym też ciągu walczyli na drodze sądowej o definitywne przejście opieki nad małoletnią, a trwającego pomiędzy nimi konfliktu nie wygasilo zapadłe przed Sądem Okręgowym w Gdańsku postanowieniem z dnia 29 listopada 2019 r., sygn. akt II 1 Ca 257/18, ustalające miejsce pobytu małoletniej J. przy ojcu, powierzające mu wykonywanie nad córkę władzy rodzicielskiej i ograniczające władzę rodzicielską matce dziecka. A. B. (1) w dalszym ciągu nie ustawała w próbach ponownego przejścia opieki nad córką i od momentu zamieszkania J. wraz z ojcem, pomimo dzielącej je odległości, różnymi sposobami starała się dotrzeć do małoletniej, zarówno po to, by uzyskać od niej informacje na temat jej funkcjonowania u ojca, jak również zapewniać dziecko o tym, iż w końcu do niej powróci i informując ją o przebiegu niniejszego postępowania. W tym celu A. B. (1) nawiązała kontakt z opiekunką pracującą w domu W. K. (1) oraz księdzem uczącym córkę religii w szkole, a także angażowała w konflikt rodzicielski brata J. – A. K. (1). Pojawiała się także na terenie szkoły, do której w W. uczęszczała małoletnia i tam prowadziła z dzieckiem rozmowy. Spotkania z matką, jej telefony, a także telefony brata wywoływały u małoletniej znaczne spadki nastroju. W prowadzonych rozmowach z matką, małoletnia była zapewniana przez A. B. (1) o podjętych przez nią staraniach celem jej powrotu do domu, wypytywana o relacje rodzinne. Zdarzało się, że dziewczynka płakała po nich, a nawet wpadała w histerię, co powodowało, że W. K. (1) ograniczał córce kontakt z matką i bratem. Permanentny stres w jakim funkcjonowała małoletnia powodował też u niej nadmierne objadanie się i przyrost wagi. Stan psychiczny małoletniej pogarszał się, a doświadczane przez nią problemy rodzinne znajdowały swoje odbicie także w szkole. J. nie nawiązała w placówce bliższych relacji rówieśniczych, opuściła się w nauce, często sprawiała wrażenie smutnej. Wobec okresowego ograniczania córce przez ojca pośrednich oraz bezpośrednich kontaktów z matką, zdarzało się, że małoletnia będąc w szkole prosiła nauczyciela religii ks. A. G. (1) oraz dzieci o pożyczenie telefonu, by móc z nią porozmawiać. O swoich problemach J. rozmawiała z pełniącą dyżur w szkole psycholog D. S. z (...) nr 1 w W., a

także pedagog szkolną. O sytuacji dziewczynki szkoła powiadomiła Rzecznika Praw Dziecka. Rodzina znalazła się także w zainteresowaniu Zespołu (...) ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla D. (...) W., po przekazaniu do prowadzenia w dniu 20 września 2019 r., wszczętej miesiąc wcześniej procedury (...). W październiku 2019 r. W. K. (1), wobec powzięcia przypuszczeń, iż małaletnia cierpi na depresję, umówił wizytę domową lekarza psychiatry, która po zbadaniu małaletniej stwierdziła, iż dziecko znajduje się w sytuacji przewlekłego stresu i zdecydowała o przepisaniu J. leku przeciwdepresyjnego (zoloft). Przyjmowane przez małaletnią leki nie poprawiały warunków jej funkcjonowania. Będąc silnie zdeterminowaną do powrotu do domu w S., małaletnia zaczęła artykułować myśli samobójcze i dokonywać smooklaleczeń, o czym w jednej z rozmów poinformowała A. K. (1). Po przekazaniu powyższej informacji przez A. K. (1) matce, A. B. (1) zawiadomiła szkołę małaletniej o stanie psychicznym córki i jej autoagresywnych zachowaniach.

W następstwie działań podjętych przez Dyrektora Szkoły Dyrektora Szkoły Podstawowej nr (...) im. S. D. w W., J. K. w dniu 9 grudnia 2019 r. została przewieziona ze szkoły i umieszczona w I Oddziale Psychiatrii Dziecięcej (...) Centrum (...) w Sanatorium (...) w J. koło W., gdzie pozostawała pod obserwacją z podejrzeniem zaburzeń adaptacyjnych oraz zaburzeń ze spektrum autyzmu. Będąc ww. Oddziale małaletnia zaadaptowała się do warunków hospitalizacji i nawiązała poprawne, ale powierzchowne relacje z rówieśnikami. Była spokojna i podporządkowana. Uczestniczyła bez oporów w zajęciach terapeutycznych i szkolnych. W rozmowach indywidualnych chętnie opowiadała o sytuacji rodzinnej, posługując się językiem osoby dorosłej i stereotypowo opisywała lęk przed kontaktem z ojcem, głównie przed jego negatywnymi wypowiedziami o jej braciach oraz rodzinie matki. Na początku hospitalizacji na widok ojca reagowała ucieczką, chowaniem się pod łóżko. Ojciec, wobec takiego zachowania córki, ograniczył wizyty w szpitalu do koniecznego minimum, ustalając wcześniej terminy z lekarzem prowadzącym dziecko. W trakcie pobytu w placówce szpitalnej małaletnią regularnie odwiedzała matka A. B. (1). Dziewczynka często wyrażała za matką tęsknotę i chęć powrotu do S.. Wobec zachowań małaletniej, na czas psychologicznego procesu diagnostycznego, zgodnie z decyzją Sądu, wstrzymane zostały odwiedziny J. przez członków jej rodziny (braci). Początkowo nie zaobserwowano u małaletniej istotnych zmian w funkcjonowaniu, zgłaszała jednak tęsknotę za mamą oraz swobodniej wypowiadała się na temat relacji z ojcem. Z czasem J. stała się smutna, zaczęła bardziej izolować się od otoczenia, zgłaszała problemy ze snem. Relacjonowała obecność myśli samobójczych, jako reakcje na ewentualny kontakt z ojcem, a także dokonywanie samookaleczeń. Dokonała też nacięć naskórka klatki piersiowej. Zachowania J. spowodowały wdrożenie farmakoterapii, na którą dziewczynka odpowiedziała ponowną większą aktywnością w ciągu dnia, poprawą nastroju, snu, nawiązaniem relacji z innymi pacjentami, a także negacją myśli i tendencji suicydalnych. W trakcie procesu diagnostycznego na I Oddziale Psychiatrii Dziecięcej (...) Centrum (...) w Sanatorium (...) w J. u małaletniej J. K. rozpoznano Zespół (...), a także zaburzenia adaptacyjne. Wobec zakończenia procesu diagnostycznego decyzją Sądu przywrócono kontakty J. z rodziną, pod warunkiem, że nie będą one miały negatywnego wpływu na jej leczenie. W następstwie dokonanego rozpoznania, orzeczeniem nr (...) -20 Powiatowej Poradni P.-Pedagogicznej w O. z dnia 24 lutego 2020 r. o potrzebie kształcenia specjalnego orzeczono, iż małaletnia J. K. wymaga kształcenia specjalnego. W dniu 9 marca 2020 r. małaletnia została wypisana z I Oddziału Psychiatrii Dziecięcej (...) Centrum (...) w Sanatorium (...) w J. i skierowana z zaleceniem leczenia w Oddziale Nerwic Młodzieżowych Szpitala (...) w G..

W dniu 9 marca 2020 r. małaletnia J. K. została przewieziona i umieszczona w Szpitalu (...) w G., na Oddziale Nerwic Młodzieżowych, celem kontynuacji leczenia i udziału w dwunastu tygodniowym programie terapeutycznym.

W czasie pobytu małaletniej J. K. w Szpitalu (...) w G., realizowany był program terapeutyczny, który zakończyć miał się w dniu 31 maja 2020 r. W trakcie pobytu w szpitalu (...) utrzymywała regularny kontakt telefoniczny z matką. W tym czasie odwiedziny pacjentów w szpitalu zostały wstrzymane z uwagi na sytuację epidemiologiczną w kraju. Małaletnia nie chciała mieć kontaktu z ojcem, nie przyjmowała czynionych przez niego upominków. W trakcie prowadzonej terapii, u J. K. zdiagnozowano syndrom presuicydalny, wskazując iż małaletnia postrzega samobójstwo jako sposób na niepomyślne rozwiązanie sporu opiekuńczo-wychowawczego pomiędzy rodzicami. Zdaniem lekarzy, stan psychiczny małaletniej stanowił przeciwwskazanie do organizowania spotkań z członkami rodziny. Na podstawie obserwacji małaletniej J. w okresie od 9 marca do 15 maja 2020 r. wskazano, iż dziewczynka swoje wypowiedzi suicydalne wykorzystuje do szantażu emocjonalnego, w celu uzyskania pomyślnych, z jej punktu widzenia, rozwiązań

opiekuńczo-wychowawczych, tj. powrotu do matki. W czasie pobytu na oddziale małaletnia J. K. funkcjonowała dość dobrze, nie sprawiała poważnych problemów personelowi. Była spokojna, dostosowana, przestrzegała zasad panujących na oddziale, miała poprawne relacje z rówieśnikami. Małaletnia w relacjach z lekarzami, psychologami, terapeutami była powściągliwa, zdystansowana, krytycznie odnosząca się do pracy personelu w poprzednim szpitalu. U dziewczynki zaobserwowano nerwowo tiki w postaci mrugania powiekami i niepokoju ruchowego w obrębie kończyn. Miała wdrożoną farmakoterapię. Małaletnia prezentowała zaniżoną samoocenę, brak akceptacji siebie, a poczucie własnej wartości budowała na podstawie porównań społecznych, idealizowania siebie, niekiedy wypowiedzenia lekceważących opinii o koleżankach z grupy. Co do zasady chętnie uczestniczyła w terapii, ale skłonna była odrzucać techniki pracy, jako nieskuteczne jej zdaniem, a mające na celu redukcję jej napięcia emocjonalnego i związane z jej relacją z ojcem. Matkę przedstawiała wyłącznie w pozytywnym świetle. Ujawniała wygórowaną reakcję emocjonalną i skłonność do dramatyzowania, po telefonicznych próbach kontaktu z nią ojca. Obserwująca małaletnią G. P., specjalista II stopnia psychologii klinicznej, wskazywała, iż tylko powrót pod opiekę matki może obecnie osłabić skutki przeżyć stresujących i korzystnie znormalizować stan pacjentki. Normalizacja relacji z ojcem jest możliwa w późniejszym okresie, po zabezpieczeniu deprawowanych potrzeb psychicznych małaletniej w procesie psychoterapii, prowadzonej w trybie ambulatoryjnym.

Pomimo zapadłego, podczas pobytu małaletniej w I Oddziale Psychiatrii Dziecięcej (...) Centrum (...) w Sanatorium (...) w J., postanowienia zabezpieczającego tutejszego Sądu z dnia 14 lutego 2020 r. o umieszczeniu J. K. w (...) Ośrodku (...) w J., gdzie małaletnia miała zostać poddana terapii psychologicznej oraz zmieniającego go postanowienia zabezpieczającego z dnia 21 lutego 2020 r. o umieszczenie małaletniej w trybie natychmiastowym, w rodzinnej pieczy zastępczej, wskazanej przez (...) Centrum Pomocy (...) na terenie (...) W., dziewczynka faktycznie nie została umieszczona w pieczy zastępczej. Według informacji przekazanych przez (...) Centrum Pomocy (...) w dniu 19 maja 2020 r. małaletnia J. K., wobec braku wolnych miejsc w rodzinnych formach pieczy zastępczej, mogła w tamtym okresie być umieszczona tylko w instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie W., w postaci Pogotowia (...) w W.

Wobec informacji zawartych w dokumentacji medycznej pochodzącej z (...) Szpitala w G., iż stabilność stanu psychicznego i dalszy pozytywny rozwój osobowości małaletniej, jest uzależniony od powrotu J. do matki, Sąd postanowieniem zabezpieczającym z dnia 28 maja 2020 r. ustalił na czas postępowania miejsce pobytu małaletniej J. K. przy matce A. B. (1), zmieniając w odpowiednim zakresie wyrok Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 29 listopada 2019 r., sygn. akt II 1 Ca 257/18 oraz postanowienie wydane w niniejszej sprawie z dnia 21 lutego 2020 r., sygn. akt III Nsm 610/19.

W dniu 31 maja 2020 r. małaletnia J. K. została wypisana z I Oddziału Nerwic Młodzieżowych Szpitala (...) w G.. Od tego momentu, na mocy postanowienia zabezpieczającego wydanego w niniejszej sprawie, przebywa pod bezpośrednią opieką swojej matki w S.. Ojciec małaletniej, powołując się na dobro dziecka, do chwili obecnej wstrzymuje się od wykonywania kontaktów z córką. Po opuszczeniu szpitala małaletnia została zapisana do prywatnej (...) Szkoły (...). Jej oceny uległy znacznej poprawie. Bardzo dobrze radziła sobie z opanowaniem programu szkolnego, była aktywna na zajęciach, nawiązywała prawidłowe relacje z rówieśnikami. W ósmej klasie w związku z czekającymi ją egzaminami ósmoklasisty uczęszczała na dodatkowe zajęcia. Obecnie małaletnia ma 14 lat jest uczennicą do I klasy liceum ogólnokształcącego w G.. Spotyka się z koleżankami, odwiedza rodzinę, angażuje w działalność harcerską, nie sprawia problemów wychowawczych. J. zgodnie z zaleceniami lekarskimi zawartymi w wypisie ze szpitala oraz zaleceniami Sądu, objęta została opieką lekarza psychiatrii w (...) dla (...) w S., w trybie ambulatoryjnym, a także od dnia 26 czerwca 2020 r. opieką terapeutyczną w Poradni Wczesnego (...). Sprawozdania psychologa z udziału w terapii wskazują, iż małaletnia za reguły przychodzi na spotkania w pozytywnym nastroju, jest zadowolona, cieszy się z kontaktów z rówieśnikami, rodziną ze strony matki. Małaletnia pozostaje też pod opieką dietetyka medycznego. Korzysta z terapii logopedycznej, jest pod opieką ortodonta. Odnośnie do zdiagnozowanego u małaletniej Zespołu (...), to wobec wysokiego poznawczego funkcjonowania dziewczynki, nie wpływa on upośledzenie możliwości intelektualnych, przyswajanie wiedzy, ale tłumaczy jej relacje społeczne, sposób działania, wypowiedzi, reakcje na szczególnie dla niej emocjonalne sytuacje.

Zgodnie z opinią biegłych z (...) przy Sądzie Okręgowym w Warszawie, aktualna sytuacja opiekuńczo-wychowawcza małoletniej jest niekorzystna, na co wskazuje zerwany kontakt J. z ojcem i jej aktualne silne, negatywne nastawienie do niego. W opinii biegłych powyższe jest wynikiem długotrwałego konfliktu między rodzicami, ich koncentracji na wieloletniej walce między sobą, a nie faktycznych potrzebach i przeżyciach J.. Przy tym, w ocenie biegłych, większy wpływ na kształtowanie się postawy małoletniej wobec rodziców miała matka, pod opieką której dziewczynka pozostaje. Małoletnia na przestrzeni całego swojego życia była długotrwanie narażona na obserwację nieprawidłowych wzorców budowania relacji interpersonalnych, radzenia sobie z trudnościami, rozwiązywania konfliktów. Powyższe negatywnie wpłynęło na rozwój emocjonalny dziewczynki i budowanie relacji z rodzicami.

Biegli wskazali, iż trudnym doświadczeniem dla małoletniej J. było jej nagłe przejście pod opiekę ojca i w związku z tym zmiana środowiska rówieśniczego, szkolnego, wychowawczego. Przy czym, emocjonalne zachowanie J. w trakcie odebrania jej przez W. K. (1) ze szkoły w S. w dniu 5 września 2019 r. było wynikiem braku przygotowania córki na konieczność zmiany miejsca zamieszkania przez zarówno matkę, jak i ojca. Jednocześnie biegli wskazali, iż zarówno przebywanie dziecka pod opieką matki, jak i umieszczenie małoletniej u ojca w 2019 r., jak również poza środowiskiem rodzinnym w okresie grudzień 2019 r. – maj 2020 r., nie pozwoliły na wyciszenie konfliktu między rodzicami i odbudowę relacji małoletniej z ojcem. Fakt zaś, iż podczas pobytu u ojca matka informowała córkę o trwającym postępowaniu w niniejszej sprawie, podejmowanych przez nią czynnościach mających doprowadzić do powrotu córki do domu, wpływał destabilizująco na adaptację J. do nowych warunków wychowawczych i powodował u niej silne negatywne emocje.

W trakcie badań przeprowadzanych celem wydania opinii w sprawie, biegli zaobserwowali u małoletniej wysoki poziom niepokoju i napięcia emocjonalnego, który nasilił się, gdy zauważyła obecność ojca, do którego przez całą obecność na terenie ośrodka dystansowała się fizycznie i nie nawiązała z nim żadnego kontaktu. W sposób nadmiarowy i teatralny demonstrowała swoją niechęć do niego i zdaniem biegłych jej zachowanie pozostawało spójne z obserwacją lekarzy i terapeutów dokonaną w trakcie hospitalizacji dziewczynki.

Biegli zaopiniowali, iż J. jest silnie uwikłana przez matkę w konflikt rodzicielski. Ma przez nią zaindukowany negatywny obraz ojca. Dziewczynka jest uwrażliwiona na potrzeby, oczekiwania i emocje matki, która jest dla niej opiekunem wiodącym. Wobec zaś silnych więzi z matką, poczucia zależności od niej, dla J. ważniejsze jest podporządkowanie się woli matki i spełnianie jej oczekiwań, aniżeli dążenie do zaspokajania własnych potrzeb, w tym związanych z osobą ojca. Przez taką postawę stara się okazywać matce lojalność i przywiązanie. W opinii biegłych, więź córki z matką nie kształtuje się prawidłowo, nosi cechy więzi silnie zależnościowej i lojalnościowej. Dziewczynka nie doświadcza od matki zrozumienia dla swoich potrzeb i przeżyć, co wykracza poza możliwości radzenia sobie dziecka. J. przejmuje otwarcie demonstrowaną przez matkę wrogą postawę wobec ojca, co przy uwzględnieniu wysokiej wrażliwości emocjonalnej dziewczynki i jej tendencji do nadmiernego reagowania emocjonalnego, powoduje, że relacja z matką nie daje jej poczucia bezpieczeństwa w istniejącej sytuacji rodzinnej. Zdaniem biegłych zachowanie matki względem małoletniej nosi znamiona krzywdzenia emocjonalnego, negatywnie wpływa na rozwój emocjonalny i tożsamości rodzinnej dziecka oraz stanowi ryzyko pojawienia się zakłóceń w funkcjonowaniu społecznym w przyszłości. Odnośnie do relacji dziewczynki z ojcem, biegli zaopiniowali, iż są one zaburzone z uwagi na długotrwały konflikt pomiędzy rodzicami, niewłaściwe postępowanie obojga rodziców, takie jak włączanie dziecka w spór rodzicielski, wzajemnie odwetowe działania, wrogość, sprzeczne oczekiwania rodziców, pomijanie potrzeb i przeżyć córki, ale przede wszystkim matki, poprzez ukierunkowanie na wyeliminowanie ojca z życia dziewczynki i okresową jej izolację od niego. Biegli zaznaczyli, iż podczas badania J. nie była w stanie wskazać żadnych pozytywnych doświadczeń z ojcem, zaprzeczała tym pozytywnym wskazanym w sprawozdaniach kuratora sporządzonych podczas pobytu u niego, wszystkim działaniom ojca skłonna była nadawać negatywną interpretację. Jednocześnie ujawniała wobec ojca żal, że w niewielkim stopniu był zaangażowany w jej życie. Biegli zaopiniowali, iż odbudowanie więzi córki z ojcem będzie wymagało pomocy specjalistycznej. W ich ocenie niezbędne jest objęcie małoletniej opieką psychoterapeuty doświadczonego w prowadzeniu rodzin w sytuacji konfliktu okolorozstaniowego. Podkreślili, że istotne jest przy tym, by psychoterapeuta nie ujawniał treści przekazywanych przez małoletnią podczas sesji, gdyż dziecko jedynie wtedy ma szansę zbudować relacje terapeutyczne w oparciu o zaufanie i poczucie bezpieczeństwa. Jednocześnie przeprowadzona

w ramach badania psychiatryczna konsultacja lekarska nie wykazała u małoletniej J. zaburzeń psychotycznych. Potwierdziła natomiast wskazania co do dalszego postępowania terapeutycznego, zalecone w Karcie Informacyjnej Szpitala (...) – Oddziału Nerwic w G..

W opinii biegłych (...) przy Sądzie Okręgowym w Warszawie, rodzice posiadają odpowiednie zasoby, aby dbać o edukację, zdrowie fizyczne i rozwój poznawczy oraz zainteresowania małoletniej, jak również zapewnić jej byt na dobrym poziomie. Nie potrafią jednak właściwie odpowiedzieć na potrzeby emocjonalne córki, koncentrując się w większym stopniu na osiągnięciu swoich celów procesowych, niż przeżyciach dziecka. Są przy tym przekonani, że ich działania są ukierunkowane na dobro córki, a przyczyn trudności czy złego stanu psychicznego J., poszukują poza sobą, głównie w niewłaściwym postępowaniu drugiego rodzica. Zdaniem biegłych prezentowane przez A. B. (1) i W. K. (1) postawy wskazują na ich ograniczone kompetencje opiekuńczo-wychowawcze.

Odnosnie do W. K. (1) biegli zaopiniowali, iż predyspozycje opiekuńczo-wychowawcze ojca są ograniczone, na co wskazuje jego niewłaściwe postępowanie rodzicielskie (koncentracja na sporze matką dziecka, i wykazaniu jej niekompetencji rodzicielskich, forsowanie swoich racji bez względu na przeżycia małoletniej, prezentowanie dziecku nieprawidłowych wzorców radzenia sobie z frustracją i konfliktem).

Również odnośnie A. B. (1) biegli zaopiniowali, iż predyspozycje opiekuńczo-wychowawcze matki są ograniczone, na co wskazuje jej znacząco nieprawidłowe postępowanie rodzicielskie (koncentracja na sporze z ojcem małoletniej i wykazaniu jego niekompetencji rodzicielskich, dążenie do ograniczenia kontaktów córki z ojcem, indukowanie dziecku negatywnego obrazu ojca, prezentowanie dziecku nieprawidłowych wzorców radzenia sobie z frustracją i konfliktem).

W postawie tak matki, jak i ojca zaznacza się, zdaniem biegłych, znaczna tendencja do przedkładania własnych potrzeb nad potrzeby innych, nieustępliwość w działaniu, silna koncentracja na dążeniu do realizacji własnych celów, bez względu na konsekwencje, a powyższe wzmacniane jest wieloletnim konfliktem rywalizacyjnym, także na płaszczyźnie rodzicielskiej. W opinii biegłych, w konsekwencji powyższego, małoletnia stała się tylko pozornie obiektem troski i zabiegania, a faktycznie służy argumentacji każdej ze stron, do wykazywania słuszności własnych racji. Pełne zaś oszacowanie ponoszonych przez dziecko kosztów emocjonalno-społecznych będzie możliwe do oceny w perspektywie wieloletniej. Występujące u J. trudności emocjonalne, rozpoznania stawiane w jednostkach leczniczych, manifestowane przez nią postawy, stanowią odzwierciedlenie skomplikowanej i przewlekle kryzysowej sytuacji rodzinnej, w jakiej wzrasta. Powyższe zdaniem biegłych wskazuje na deficyty w zakresie kompetencji wychowawczych rodziców, a także przemawia za pilnością podjęcia przez nich działań terapeutycznych u specjalistów niezaangażowanych w spór sądowy rodziców. Jednocześnie biegli zaopiniowali, że po stronie matki i ojca nie ma przeciwwskazań do kontaktowania się z małoletnią, ale zachodzi pilna potrzeba wdrożenia zmiany w ich postawach, a zwłaszcza w postawie matki, wpływającej na brak kontaktu córki z ojcem. Biegli wyrazili ocenę, iż dotychczasowe wywiązywanie się A. B. (1) i W. K. (1) z roli rodzicielskiej, nie wykazało, aby którykolwiek z rodziców gwarantował prawidłowy rozwój małoletniej i odpowiednio zaspokajał jej potrzeby emocjonalne, a także gwarantował właściwe sprawowanie opieki nad J.. Biegli zaopiniowali, iż oboje rodzice włączyli małoletnią w konflikt poprzez prezentowanie wzajemnie wrogich postaw, przekazywanie informacji przynależnych dorosłym, przy czym działania matki ukierunkowane na prezentowanie negatywnego wizerunku ojca, jako osoby krzywdzącej rodzinę, miały charakter długotrwałego intencjonalnego wklęcia dziecka w spór rodzicielski i indukowania negatywnego nastawienia do niego. Jednocześnie, w ocenie biegłych brak podstaw, by ktokolwiek sugerował lub modelował postawy i zachowania małoletniej prezentowane podczas pobytów w szpitalach, jednak były one modelowane przez wiele lat w rodzinie. Małoletnia obserwowała bowiem zachowania rodziców i starszego rodzeństwa. Biegli zaopiniowali także, iż zarówno matka, jak i ojciec wypowiadali też treści dyskredytujące drugiego rodzica w oczach małoletniej i podważało jego kompetencje wychowawcze, przy czym działania matki były dodatkowo ukierunkowane na ograniczenie córce kontaktu z ojcem. Również ojciec okresowo, kiedy małoletnia mieszkała z nim, nadmiernie kontrolował córkę i ograniczał jej kontakty z matką. Powyższe zaś niekorzystnie wpłynęło na stan emocjonalny dziecka i kształtowanie się jego więzi z każdym z rodziców. W postawie A. B. (1), w czasie gdy małoletnia pozostawała pod jej opieką, zauważalne są nieprawidłowości wobec dziecka, bowiem nie dbała ona właściwie o kontakty córki z ojcem i prezentowała jej negatywny jego obraz. Również w postępowaniu ojca można dostrzec działania niepożądane w okresie przebywania

u niego córki, a mianowicie okresowe ograniczanie kontaktów z matką. Zdaniem biegłych aktualnie prezentowana przez J. silna niechęć do powrotu do ojca oraz kontaktów z nim, ma złożoną etiologię i wynika z niewłaściwych działań W. K. (1), ale przede wszystkim z postawy matki, która prezentuje córce negatywny obraz ojca, obciąża ją swoimi przeżyciami i oczekiwaniami odnośnie do kontaktów z nim. Jednocześnie biegli zaznaczyli, iż J. dla optymalnego rozwoju emocjonalnego i społecznego potrzeba szerokiego i równoważnego dostępu tak do matki, jak i ojca oraz ochrony od sporów między nimi, a tym samym realizowania swobodnych kontaktów z każdym rodzicem. Z uwagi zaś na prezentowaną przez małoletnią silną niechęć do ojca wymaga ona wsparcia psychoterapeuty. Powyższe niesie bowiem ze sobą szansę na zmianę tej postawy. Wskazane jest także, aby rodzice wraz z córką wzięli udział w terapii rodzinnej ukierunkowanej na odbudowę relacji ojca z J. u certyfikowanego psychoterapeuty, poddającego swoją pracę superwizji (najlepiej w dwuosobowym zespole psychoterapeutów) z doświadczeniem w prowadzeniu rodzin w sytuacji konfliktu okołorozwodowego. Przy czym tak ojciec, jak i matka posiadają też odpowiednie predyspozycje, by wziąć udział w takiej terapii.

Przeprowadzona badania psychiatryczne W. K. (1) nie dały podstaw do rozpoznania u niego choroby psychicznej lub innego rodzaju zaburzeń psychicznych, w tym zaburzeń osobowości.

Przeprowadzona badania psychiatryczne A. B. (1) nie dały podstaw do rozpoznania u niej choroby psychicznej. Zdaniem badających lekarzy całość ujawnionych cech osobowości A. B. (1) pozwala na rozpoznanie mieszanych zaburzeń osobowości. Zaburzenia te mają niekorzystny wpływ na predyspozycje i kwalifikacje opiekuńcze matki.

A. B. (1) ma 48 lat, posiada wykształcenie wyższe, prawnicze, jest adwokatem. Obecnie nie pracuje, przebywa na zwolnieniu, utrzymuje się z wynajmu posiadanych nieruchomości. Mieszka w S. wraz z małoletnią J. we własnościowym dwupoziomym, nowoczesnym urządzonym mieszkaniu o pow. 120 m², składającym się z 5 pokoi, z którym jeden należy do J.. Oprócz małoletniej posiada dwóch dorosłych synów, A. K. (1) oraz O. K., który od 06.06.2019 r. przebywał w (...) Szpitalu (...) w O.. A. B. (1) w toku niniejszej sprawy zrealizowała indywidualny program terapeutyczny „Rozwój umiejętności rodzicielskich” w Stowarzyszeniu (...) w S..

W. K. (1) ma 49 lat. Posiada wykształcenie wyższe - prawnicze, jest czynnym radcą prawnym. Mieszka wraz z żoną oraz 10 letnią córką A. i 5,5 letnią K. w W... Żona W. K. (2) B. jest również prawnikiem, adwokatem i pracownikiem naukowym na Wydziale Prawa (...). Sytuacja majątkowa małżeństwa jest bardzo dobra.

Pomiędzy A. B. (1), a W. K. (1) oprócz niniejszej sprawy, toczą się obecnie sprawy dotyczące alimentów na córkę oraz alimentów na żonę, a także sprawa karna, w której A. B. (1) została oskarżona o czyn z art. 191 § 1 k.k. w zb. z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. na szkodę W. K. (1). W przeszłości toczyły się także sprawy opiekuńcze dotyczące tak małoletniej, jak i dwojga synów, sprawy z roszczeń majątkowych wnioskodawczyni i uczestnika oraz o ochronę dóbr osobistych. Od momentu rozvodu byli małżonkowie pozostają w konflikcie, czynią wobec siebie liczne zarzuty i obwiniają się o zaniedbania i nadużycia wychowawcze względem J. i jej braci.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o obszerny materiał dowodowy, w tym dowody z dokumentów złożonych zarówno przez strony postępowania, jak również pochodzące od różnego rodzaju instytucji oraz urzędów, a dotyczące A. B. (1) i W. K. (1) oraz ich małoletniej córki, także z załączonych akt postępowania przeprowadzonego przed Sądem Rejonowym w Sopocie, sygn. akt III Nsm 117/11 i postępowania odwoławczego przed Sądem Okręgowym w Gdańsku, sygn. akt II 1 Ca 257/18, w tym w szczególności na podstawie: - tom I: odpisu zupełnego aktu urodzenia – k. 13, listów – k. 17, notatek – k. 18, notatki z (...) nr 1 w W. – k. 19, pisma szkoły do (...) k. 20-21, pisma rodziców uczniów – k. 23, zaświadczenia lekarza psychiatry J. P. z dnia 08.11.2019 r. – k. 26, pisma Wojewody (...) – k. 27, sprawozdania ze sprawy o sygn. akt II 1 Ca 257/18 – k. 48-50, postanowienia z dnia 29.11.2019 r. w sprawie o sygn. akt II 1 Ca 257/18 – k. 54-55 (oraz w aktach sprawy Sądu Rejonowego w Sopocie, sygn. III Nsm 117/11), pisma ze szkoły wraz z załącznikami – k. 60, k. 61-62, korespondencji e-mail – k. 63-65, postanowienia o wszczęciu dochodzenia – k. 220, tom II: postanowienia z dnia 28.08.2019 r. w sprawie o sygn. akt III Nsm 117/11 – k. 347, postanowienia z dnia 17.10.2019 r. w sprawie o sygn. akt II 1 Ca 257/18 wraz z notarialnym poświadczeniem – k. 398-400 (oraz w aktach sprawy Sądu Rejonowego w Sopocie, sygn. III Nsm 117/11), tom III: postanowienia z dnia 14.08.2019 r. w sprawie o sygn. akt II

1 Ca 257/18 wraz z notarialnym poświadczeniem – k. 401-402 (oraz w aktach sprawy Sądu Rejonowego w Sopocie, sygn. III Nsm 117/11), korespondencji sms – k. 415-433, sprawozdań z wywiadu środowiskowego – k. 435-436, k. 437-440, postanowienia w sprawie o naruszenie dóbr osobistych o sygn. akt I C 812/10 – k. 543-545, notatki Policji – k. 549, fotografii małoletniej – k. 570-573, k. 574, pisma szkoły do (...) k. 587-588, tom IV: korespondencji sms – k. 621-626, rysunków – k. 627-628, zaświadczenia lekarskiego – k. 630, postanowienia w sprawie o sygn. III Nsm 247/10 wraz z notarialnym poświadczeniem – k. 669-671, k. 672 (oraz w aktach sprawy Sądu Rejonowego w Sopocie, sygn. III Nsm 117/11), postanowienia w sprawie o sygn. I C 812/10 wraz z notarialnym poświadczeniem – k. 673-675, k. 676, postanowienia w sprawie sygn. III RCo 25/10 – k. 677, postanowienia w sprawie o sygn. II 1 Ca 100/15 – k. 678, postanowień w sprawach o zagrożenie i o nakazanie zapłaty za niewykonane kontakty – k. 679-681, notatki Policji – k. 689, pisma Policji – k. 693, k. 694, k. 695-696, sprawozdania z wywiadu kuratora – k. 726, korespondencji e-mail – k. 737-738, zaświadczenia lekarskiego – k. 770, k. 772, k. 773, zaświadczenia ze szkoły – k. 774, opinii (...) – k. 776, opinii (...) – k. 777, opinii o uczennicy – k. 778, dokumentacji z I Oddziału Psychiatrii Dziecięcej (...) Centrum (...) w Sanatorium (...) w J. – k. 779-787, tom V: sprawozdania z wywiadu środowiskowego – k. 802-804, listów – k. 808, pisma z (...) Centrum (...) – k. 835, k. 845, pisma B. H. – k. 838-838v, uzasadnienia postanowienia z dnia 29.11.2019 r. o sygn. akt II 1 Ca 257/18 – k. 855-887 (oraz w aktach sprawy Sądu Rejonowego w Sopocie, sygn. III Nsm 117/11), dokumentacji medycznej z (...) Centrum (...) w J. – k. 889-890, k. 893-898, k. 893-909, opinii szkolnych – k. 921-922, k. 923, zaświadczenia ze Stowarzyszenia (...) o uczestnictwie w programie – k. 924, wykazu ocen – k. 925-926, diagnozy psychologicznej z (...) Centrum (...) w J. – k. 941-942, zaświadczenia od psychologa – k. 968, zaświadczenia – k. 1023, listu gratulacyjnego – k. 1024, dyplomu i świadectwa – k. 1026-1029, fotografii – k. 1059-1060, k. 1072, tom VI: notatek i rysunków – k. 1043-1048, k. 1050-1052, postanowienia wraz z uzasadnieniem w sprawie o sygn. akt III Nsm 247/10 – k. 1135-1176 (oraz w aktach sprawy Sądu Rejonowego w Sopocie, sygn. III Nsm 117/11), wyroku wraz z uzasadnieniem w sprawie o naruszenie dóbr osobistych sygn. akt I ACa 87/15 – k. 1177-1224, pisma z MOPS – k. 1201, t. VII pisma z MOPS – k. 1314, k. 1387, pisma z (...) k. 1393, tom VIII: orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego (...) w O. – k. 1434-1437, dokumentacji medycznej z (...) Centrum (...) w J. – k. 1438-1442, pisma z (...) Centrum (...) w J. – k. 1453, k. 1598, pisma z (...) k. 1455, k. 1491, k. 1493, k. 1561, pisma ze Szpitala (...) w G. – k. 1475, k. 1502, k. 1524, pisma z MOPS – k. 1504, listów – k. 1547-1548, karty informacyjnej z (...) Centrum (...) w J. – k. 1550-1552, zaświadczenia – k. 1553, fotografii – k. 1554-1555, tom XIX: pisma ze Szpitala (...) w G. – k. 1611, pisma kurator – k. 1661-1662, dokumentacji medycznej z (...) Centrum (...) w J. – k. 1663-1666, k. 1744-1746, zaświadczenia lekarskiego – k. 1690, historii choroby z (...) Centrum (...) w J. – k. 1691-1700, zaświadczenia – k. 1701-1708, k. 1714, opinii z przedszkola – k. 1709, wykazu ocen – k. 1710, k. 1713, pisma z (...) k. 1732, pisma z (...) k. 1732, historii choroby oraz dokumentacji z Szpitala (...) w G. – k. 1735-1736, k. 1738-1742, k. 1743, k. 1747-1753, skierowania z (...) Centrum (...) w J. – k. 1737, pisma W. K. – k. 1742, tom X-XI: opinii o opinia uzupełniająca Instytutu Ekspertyz Sądowych do sprawy o sygn. III Nsm 247/10 – k. 1963-2056 (oraz w aktach sprawy Sądu Rejonowego w Sopocie, sygn. III Nsm 117/11), tom XI: wyroku z uzasadnieniem w sprawie o naruszenie dóbr osobistych o sygn. akt I C 812/10 – k. 2059-2001, postanowienia w sprawie o sygn. III Nsm 117/11 – k. 2149-2151, pisma z (...) k. 2164-2165, fotografii – k. 2166-2174, płyty CD – k. 2175, tom XII : informacji o terapii – k. 2347, zaświadczenia lekarskiego – k. 2321, dokumentacji medycznej – k. 2322, wiadomości sms – k. 2354-2355, fotografii – k. 2355-2370, tom XIII: zaświadczenia – k. 2415, karty – k. 2417-2418, świadectwa – k. 2442-2443, zaświadczenia lekarskiego – k. 2441, informacji o terapii – k. 2439, fotografii – k. 2444-2462, wykazu ocen – k. 2463, k. 2465-2467, świadectwa – k. 2468-2469, zaświadczenia – k. 2470, zaleceń dietetycznych – k. 2471-2477, zaświadczenia – k. 2478, informacji o terapii – k. 2538, fotografii – k. 2540-2571, tom XIV: sprawozdania z objęcia nadzoru wraz z kartą czynności – k. 2613-2615, k. 2616-2617, zaświadczenia lekarskiego – k. 2675, informacji o terapii – k. 2676, fotografii – k. 2677-2742, informacji o terapii – k. 2827, wydruków, fotografii – k. 2829-2847, tom XV: pisma z K. Harcerzy – k. 2083, informacji o terapii – k. 2804, fotografii – k. 2806-2858, sprawozdania z nadzoru wraz z kartą czynności – k. 2861-2862, k. 2863-2864, k. 2870-2871, k. 2872-2872, tom XVI: informacji o terapii – k. 2803, informacji o leczeniu – k. 2805, fotografii – k. 2806-2880, informacji o terapii – k. 2970, zaświadczenia lekarskiego – k. 2974, informacji o terapii – k. 2975, planu zajęć – k. 2977, potwierdzeń zamówień – k. 2978-2979, karty zgłoszeń – k. 2980-2982, informacji o uczestnictwie – k. 2983-2984, karty szkoleń – k. 2985, fotografii – k. 2986-2999, tom XVII: informacji o terapii – k. 3053, k. 3069, k. 3071, sprawozdania z nadzoru wraz z kartą czynności – k. 3075-3076, k. 3077-3078, k. 3079-3080, k. 3081-3082, k. 3083-3084, k. 3085-3086, informacji o terapii – k. 3107, fotografii – k. 3110-3123, fotografii – k.

3150-3153, informacji o terapii – k. 3154, sprawozdania z nadzoru wraz z kartą czynności – k. 3157-3158, k. 3159-1160, k. 3162-3163, k. 3174-3175, fotografii – k. 3275-3293, informacji o terapii – k. 3295, arkuszy ocen – k. 3296-3299, tom XIX: postanowienia o umorzeniu postępowania w sprawie znęcania się wraz z uzasadnieniem o sygn. akt Kp 455/11 – k. 3431-3435, wyroku w sprawie o alimenty z powództwa A. B. wraz z uzasadnieniem w sprawie o sygn. akt III RC 9/19 – k. 3437-3452, zaświadczenia – k. 3454-3455, porozumienia w sprawie rozwodowej – k. 3461-3463, wniosku w sprawie o zmianę rozstrzygnięcia o władzy rodzicielskiej – k. 3465-3470, protokołu rozprawy ze sprawy o sygn. III Nsm 247/10 – k. 3482-3488, sprawozdania z nadzoru wraz z kartą czynności – k. 3493-3495, k. 3505-3506, informacji o terapii – k. 3531, sprawozdania z nadzoru wraz z kartą czynności – k. 3553-3554, k. 3555-3556, k. 3558-3559, informacji o terapii – k. 3557, informacji o terapii – k. 3586, k. 3601, tom XX: sprawozdania z nadzoru wraz z kartą czynności – k. 3609-3610, informacji o terapii – k. 3033, k. 3635, k. 3636, k. 3637, korespondencji e-mail ze szkoły – k. 3653-3655, k. 3697-3726, opinii (...) w W. – k. 3728-3740, sprawozdania z nadzoru wraz z kartą czynności – k. 3747-3748, k. 3751-3752, k. 3765-3766, k. 3767-3768, k. 3769-3770, k. 3771-3772, zaświadczenia lekarskiego – k. 3749, informacji o terapii- k. 3750, k. 3753, k. 3785, k. 3792, k. 3793, korespondencji e-mail – k. 3762, tom XXI: sprawozdania z nadzoru wraz z kartą czynności – k. 3808-3810, informacji o wolontariacie – k. 3811, odpowiedzi na skargi i uwagi do opinii (...) w W. – k. 3821-3823, wiadomości sms – k. 3837-3861, notatek i listów – k. 3864-3882, informacji ze szkoły – k. 3884-3886, świadectwa – k. 3887-3888, k. 3889, dyplomu – k. 3890, informacji o wolontariacie – k. 3891, informacji od (...) – k. 3892, zaświadczenia o wynikach egzaminów ósmoklasisty – k. 3894, zaświadczenia lekarskiego – k. 3895-3866, pisma Rzecznika Praw Pacjenta – k. 3897-3908, pisma (...) k. 3909-3911, sprawozdania z nadzoru wraz z kartą czynności – k. 3938-3939, k. 3942-3944, fotografii – k. 3941, informacji o terapii – k. 3945-3946, k. 3971, świadectwa – k. 3947-3948, korespondencji e-mail z załącznikiem – k. 3991-3992, k. 3993-3996, wzoru umowy – k. 3997-3998, tom XXII: pisma kuratora – k. 4002a-4003a, sms'a – k. 4004, wyroku w sprawie o obniżenie i o podwyższenie alimentów o sygn. akt III RC 25/19– k. 4010-4013, k. 4013-4019, pisma – k. 4020, protokołu ze sprawy o sygn. akt III RC 25/19 – k. 4021-4024, wydruku z KRS- k. 4091-4095, wydruków ksiąg wieczystych – k. 4096-4137, aktu oskarżenia – k. 4178-4179, sprawozdania z nadzoru wraz z kartą czynności – k. 4195-4196, k. 4197-4198, XXIII: ugody alimentacyjnej, warunków zawieszenia postępowań, wniosku – k. 4222- k. 4226, oświadczenia – k. 4229-4232, sprawozdania z nadzoru wraz z kartą czynności – k. 4256-4259, informacji o terapii – k. 4283, zaświadczenia – k. 4341, postanowienia Sądu Rejonowego dla Warszawy-Śródmieścia z dnia 24 listopada 2014 r. I. N. 247/10 wraz z uzasadnieniem (w aktach sprawy Sądu Rejonowego w Sopocie, sygn. III Nsm 117/11)

Sąd obdarzył wiarygodnością dowody w postaci dokumentów urzędowych w zakresie tego, co urzędowo zostało w nich zaświadczone – art. 244 k.p.c. W tym miejscu należy też podkreślić, iż szczególnie istotne dla oceny właściwości małoletniej przedstawia dokumentacja medyczna pochodząca z I Oddziału Psychiatrii Dziecięcej (...) Centrum (...) w Sanatorium (...) w J., obrazująca stan zdrowia psychicznego małoletniej J. K. w momencie przyjęcia jej do ww. placówki oraz zawierająca w swej treści postawioną tam dziecku diagnozę Zespołu (...), a także dokumentacja medyczna pochodząca z Oddziału Nerwic Młodzieżowych Szpitala (...) w G., gdzie małoletnia przeszła terapię. Podkreślić należy, iż w niniejszej sprawie informacje na temat dokonanego u małoletniej rozpoznania Zespołu (...) Sąd poczynił nie tylko w oparciu o ww. dokumentację medyczną, ale także na podstawie zeznań złożonych przez świadka B. H. – lekarza psychiatrę, pod którego opieką pozostawała małoletnia w trakcie pobytu w (...) Centrum (...) w J. i która szczegółowo wyjaśniła podstawy postawionej tam dziecku diagnozy, a także specyfikę tego rodzaju zaburzenia rozwojowego.

Odnosnie natomiast do dokumentów prywatnych, to zgodnie z art. 245 k.p.c., stanowią one dowód tego, że osoba która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w tym dokumencie. Jeżeli bowiem dane pismo zostanie uznane za dokument prywatny, to korzysta z domniemania prawdziwości w tym sensie, że tekst zawarty w tym dokumencie jest niesfałszowany. Dokument prywatny nie dowodzi natomiast materialnej prawdziwości zawartego w nim oświadczenia. Uczestnicy nie kwestionowali autentyczności składanych do sprawy dokumentów prywatnych.

W sprawie wykorzystano również sprawozdania z wywiadów środowiskowych kuratora sądowego, a także sprawozdania z nadzoru kuratora dotyczące wykonywania władzy rodzicielskiej przez A. B. (1) po ustaleniu, w trybie

zabezpieczenia, w niniejszej sprawie miejsca pobytu małoletniej przy matce, którym również należy nadać walor wiarygodności. Sąd nie widział podstaw dla odmowy rzeczonym sprawozdaniom wiary, tym bardziej, że zostały sporządzone przez osoby postronne i niezaangażowane emocjonalnie w sprawę i niezainteresowane jej wynikiem.

W tym miejscu zaznaczyć należy, iż na poparcie swoich twierdzeń zarówno wnioskodawczyni i uczestnik przedstawili ponadto obszerną dokumentację, która była przedmiotem oceny kolejno orzekających Sądów tak pierwszej, jak i drugiej instancji, orzekających po rozwiązaniu przez rozwód związku małżeńskiego A. B. (1) i W. K. (1) przez Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem z dnia 10 grudnia 2009 r., sygn. akt I C 871/09, w toczących się pomiędzy stronami sprawach zarówno z zakresu prawa rodzinnego i cywilnego, jak również postępowań karnych. Nadto część dokumentów przedłożonych przez A. B. (1) oraz W. K. (1) dotyczy bezpośrednio synów stron (np. dokumentacja medyczna, szkolna), a zatem jest ona co do zasady irrelevantna dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, tak wobec jej przedmiotu, jak również faktu pełnoletności A. i O. K.. Nie mniej jednak wskazać należy, iż całość przedłożonej dokumentacji potwierdza w sposób niebudzący wątpliwości Sądu, że sytuacja wychowawczo-opiekuńcza małoletniej J. K. jest bardzo skomplikowana i trudna. Dziewczynka bowiem od wczesnych lat życia wzrasta w nieprawidłowej atmosferze rodzinnej, której podłożem są nie tylko sprawy osobiste i majątkowe jej rodziców, ale co szczególnie istotne - dotyczące ich wspólnych dzieci. Trwający zaś pomiędzy A. B. (1) i W. K. (1) długoletni, głęboki i nacechowany nieukrywaną wrogością konflikt, negatywnie odbija się na jej życiu. Implikuje on też kolejne postępowania cywilne i karne pomiędzy stronami i również obecnie, oprócz niniejszej sprawy, z udziałem A. B. (1) oraz W. K. (1) toczą się procesy sądowe, których przedmiotem są sprawy alimentacyjne pomiędzy byłymi małżonkami, a także sprawa dotycząca alimentacji córki, w tym również postępowanie karne toczące się przed Sądem Rejonowym dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie, sygn. akt II K 258/21, w sprawie o czyn z art. 191 § 1 k.k. w zb. z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., o który oskarżona została A. B. (1).

Ustalając stan faktyczny sprawy Sąd oparł się także na zeznaniach świadków: B. H. – k. 789-791 t. IV, k. 927v-929 t. V, A. B. (5) – k. 3005v-3007, B. B. (2) – k. 3007-3009 t. XVII, A. H. – k. 3009v-3010 t. XVII, B. K. – k. 3011-3012 t. XVII, R. P. – k. 3214v-3215v, t. XVIII, M. S. (1) – k. 3215v-3216v, t. XVIII, A. S. – k. 3216v-3218 t. XVIII, A. G. (2) – k. 3218-3218v t. XVIII, J. P. – k. 3218v-3219 t. XVIII, M. M. – k. 3519-3520v t. XIX, H. K. – k. 3602-3604 t. XX, K. B. – k. 3780-3781 t. XX, S. N. – k. 3781-3781v t. XX, A. G. (1) – k. 3929v-3930v t. XXI, Z. D. – k. 3931-3932 t. XXI, A. Z. – k. 4172v-4173v t. XXII, a także przesłuchanych w charakterze stron wnioskodawczyni A. B. (1) – k. 929v-931v t. V, k. 2176v-2178, t. XI, k. 3951v-3954v t. XXI i uczestnika W. K. (1) – k. 931v-933v t. V, k. 2178-2179 t. XI, k. 3954v-3965 t. XXI, k. 4173v-4175 t. XXII.

W niniejszej sprawie Sąd poczynił ustalenia na podstawie zeznań A. B. (1) i W. K. (1), przesłuchiwanym na okoliczność predyspozycji opiekuńczo-wychowawczych wnioskodawczyni i uczestnika, relacji i więzi emocjonalnych wnioskodawczyni i uczestnika z małoletnią J., możliwości zapewnienia małoletniej przez wnioskodawczynię i uczestnika właściwych warunków do opieki i wychowania małoletniej, przyczyn konfliktów wnioskodawczyni i uczestnika co do: miejsca zamieszkania, opieki i wychowania małoletniej J. oraz wpływu tego konfliktu na zachowanie i funkcjonowanie J., możliwości i woli po stronie wnioskodawczyni i uczestnika do zgodnego ukształtowania sytuacji opiekuńczo-wychowawczej J. w której będzie mogła ona zbudować właściwe relacje z obojgiem rodziców i z obojgiem rodziców będzie miała kontakt uzasadniony jej potrzebami emocjonalnymi. Sąd miał na uwadze, że zarówno A. B. (1), jak i W. K. (1) żywią do siebie głęboką urazę i pozostają w oczywistym konflikcie, a ich relacje oparte są na wzajemnej wrogości, co znalazło wyraźne odzwierciedlenie w niniejszej sprawie, a także w innych toczących się postępowaniach udziałem stron, a to niewątpliwie rzutuje na obiektywizm ich twierdzeń. Analiza zeznań wnioskodawczyni i uczestnika, w połączeniu z pozostałym materiałem dowodowym sprawy, pozwala na przyjęcie, iż obydwoje w oparciu o tożsame fakty tłumaczą swoje motywacje w sposób odpowiadający ich aktualnym potrzebom procesowym. Oboje też interpretują odmiennie zachowania drugiego rodzica, czy swojej córki, a czego przyczyny należy upatrywać w ich wieloletnim konflikcie na płaszczyźnie tak rodzicielskiej, jak również dotyczącym spraw osobistych i majątkowych. Jednakże tak z zeznań A. B. (1), jak i W. K. (1) wynika, iż relacje pomiędzy rodzicami małoletniej są bardzo trudne i wpływają krzywdząco na J. K., która została uwikłana przez matkę i ojca w ich spór rodzicielski.

Sąd dopuścił dowód z zeznań świadków: A. B. (5), B. B. (2), B. K., A. H., A. S., A. G. (2) i K. B.. Zeznaniami tych świadków Sąd dał wiarę w takim zakresie, w jakim korespondują one z treścią zeznań stron i innymi dowodami w sprawie. Zauważyć także należy, iż z uwagi na to, że osoby te stanowią albo członka rodziny którejś ze stron albo pozostają z nią w stosunku bliskości, widocznym jest, iż starają się one interpretować znane im fakty w sposób korzystny dla tej ze stron, z którą w relacji pozostają (np. poprzez idealizowanie kompetencji rodzicielskich), umniejszając wkład i zaangażowanie w opiekę nad dzieckiem strony przeciwnej lub pomijając okoliczności dla niej niekorzystne, a uwypuklając je po stronie przeciwnej (np. np. wzajemne deprecjonowanie się rodziców). Nadto w przypadku świadków B. B. (2) i B. K. zauważyć należy, iż świadkowie nie mieli wiedzy wynikającej z bezpośredniej obserwacji kontaktów i relacji ojca z córką, a ta którą dysponowali pochodziła od matki dziecka. Co więcej B. B. (2) zaangażowana była w konflikt pomiędzy stronami na tyle, iż z własnej inicjatywy nagrywała negatywne wypowiedzi J. o ojcu, natomiast B. K. oceniła zachowanie W. K. (1) wobec dziecka, mające miejsce we wrześniu 2019 r., jako „porwanie rodzicielskie”, bowiem niewygodna dla matki małoletniej okoliczność wydania postanowienia w sprawie przejęcia pieczy przez ojca nad córką, została z oczywistych przyczyn nieprzekazana świadkowi przez A. B. (1). Podobnie świadek A. H. o sytuacji J. wiedziała jedynie z relacji jej matki. Odnośnie zaś świadków H. K., A. B. (5), K. B., A. S. i A. G. (2) Sąd uznał, iż co prawda mieli oni okazje widzieć sposób funkcjonowania małoletniej w domu W. K. (1), jednakże trudno uznać ich zeznania za obiektywne i pozbawione stronniczości. A. G. (2) w domu W. K. (1), podczas mieszkania z nim małoletniej, była bowiem tylko jeden raz, natomiast H. K., jako wieloletnia pomoc domowa zatrudniona w domu ojca J., dystansowała się do sprawy, nie mniej jednak potwierdziła, iż małoletnia bywała wtedy smutna i tęskniła za matką. Co istotne, na powyższą okoliczność wskazały też obecna żona W. K. (2) B., która była codziennym obserwatorem zachowania małoletniej, a także jej siostra – A. B. (5) oraz A. S..

Sąd uznał, iż również do zeznań świadka J. P. należy podchodzić z daleko idącą ostrożnością. W ocenie Sądu zeznania J. P., lekarza psychiatry, stanowią bowiem jedynie prywatną opinię na temat kondycji psychicznej małoletniej w czasie zamieszkiwania przez nią u ojca, a przez to, iż świadka łączy z W. K. (1) relacja towarzyska, nie są one wystarczająco bezstronne. Podobnie za pozbawiony obiektywizmu uznać należy pochodzący od świadka dokument w postaci zaświadczenia z dnia 08.11.2019 r. o stanie zdrowia psychicznego J. K.. Ten bowiem odnośnie do wskazanego w nim polepszenia się nastroju J., zmniejszenia poziomu niepokoju i napięcia emocjonalnego oraz nawiązania przyjacielskich kontaktów z kolegami w szkole, przeczy zeznaniom pedagogów oraz nauczycieli z placówki edukacyjnej dziecka, a nadto dokumentacji szpitalnej dotyczącej małoletniej, pochodzącej z I Oddziału Psychiatrii Dziecięcej (...) Centrum (...) w Sanatorium (...) w J., a także ze Szpitala (...) w G., która w sposób wyczerpujący przedstawia ówczesny i rzeczywisty stan zdrowia psychicznego dziecka. Nadto zwrócić należy uwagę na to, iż odnośnie do przedmiotowego zaświadczenia zastanowienie może budzić też fakt, iż skoro wskazano w nim, iż stan psychiczny małoletniej poprawił się, to dlaczego została jej przepisana przez świadka większa dawka leku przeciwdepresyjnego.

Sąd nie znalazł natomiast podstaw do kwestionowania wiarygodności zeznań B. H. – lekarza psychiatry, zajmującego się małoletnią podczas jej pobytu w I Oddziale Psychiatrii Dziecięcej (...) Centrum (...) w Sanatorium (...) w J., której zeznania są spójne i rzetelne. Świadek starała się zeznawać obiektywnie, nie zajmując strony żadnego z rodziców, nie wyrażała w zeznaniach ocen odnośnie do funkcjonowania rodzicielskiego A. B. (1) oraz W. K. (1), mówiła tylko o tym, co sama zaobserwowała podczas hospitalizacji małoletniej J. ww. szpitalu oraz poparła i wyjaśniła podstawy zdiagnozowania u dziewczynki Zespołu (...). Wobec zaś wieloletniej (...) i braku osobistego zainteresowania wynikiem sprawy, jej zeznania należy ocenić jako wiarygodne i rzeczowe.

Odnośnie natomiast do zeznań R. P., M. S. (1), M. M., S. N., A. G. (1), Z. D. oraz A. Z., Sąd uznał, iż polegają one na prawdzie. Świadców ci są bowiem osobami postronnymi, która swoje wnioski opierają na własnych postrzeżeniach i nie mającą interesu w korzystnym rozwiązaniu sprawy dla którejkolwiek ze stron postępowania.

Wątpliwości nie budził pozostały materiał dowodowy zawarty w aktach, a w szczególności opinia II Opiniodawczego Zespołu (...) przy Sądzie Okręgowym w Warszawie wraz z jej ustnym uzupełnieniem, a stanowiące podstawę ustaleń faktycznych. Sąd nie znalazł podstaw, aby odmówić rzeczonym opiniom waloru wiarygodności. Zdaniem Sądu, opinię (...) oraz jej ustne uzupełnienie należy uznać za pełne i jasne, a także sporządzone ze starannością i rzetelnością.

Przy ocenie ww. opinii Sąd wziął pod uwagę między innymi sposób, w jaki zrelacjonowane zostało postępowanie poprzedzające sformułowanie ostatecznych wniosków. W sprawozdaniach zostały szczegółowo wskazane nie tylko dane osób poddanych badaniom, ale także przyjęte przy sporządzaniu opinii założenia, rodzaj przeprowadzonych czynności, zastosowane metody badań. Badający przedstawili zatem nie tylko swoją konkluzję, ale także w sposób logiczny, jasny i zrozumiały dla Sądu wskazali drogę, która doprowadziła ich do odpowiedzi na przedstawione im pytania. Należy podkreślić, iż sporządzający opinie są specjalistami w swoich dziedzinach, z wieloletnim stażem pracy i doświadczeniem w sporządzaniu opinii tego rodzaju. Dysponują oni wiadomościami specjalnymi, koniecznymi i wystarczającymi zarazem do stwierdzenia okoliczności będących przedmiotem niniejszej sprawy. Z powyższych względów Sąd przychyliła się do wniosków zawartych w opinii (...) i podtrzymującej ją ustnej opinii uzupełniającej, złożonej przez biegłe A. P., B. P. i A. B. (6) (k. 3932v- 3934 t. XXI) na rozprawie w dniu 27.07.2021 r., odnoszących się do okoliczności wskazanych tezą dowodową zakreśloną treścią postanowienia tutejszego Sądu z dnia 19 sierpnia 2020 r., rozszerzoną postanowieniem z dnia 03 marca 2021 r. i przyjmuje je za swoje, tym samym nie uznając za zasadne zarzutów sformułowanych odnośnie do opinii przez wnioskodawczynię i uczestnika, a mających li tylko na celu zdyskredytowanie jej waloru dowodowego z uwagi na niekorzystne wnioski biegłych odnośnie do rodzicielskiego funkcjonowania A. B. (1) i W. K. (1) i odmiennej od uczestników oceny przez biegłych ich kompetencji opiekuńczo-wychowawczych.

Jednocześnie Sąd uznając powyższe opinie za pełne, rzetelne i wiarygodne oddalił wniosek uczestniczki o wyłącznie biegłych z (...) w W., opiniujących w niniejszej sprawie wobec braku podstaw do jego uwzględnienia i treści odpowiedzi biegłych (k. 3821-3823 t. XXI) na uwagi oraz zarzuty sformułowane przez A. B. (1) odnośnie do sporządzonej w sprawie opinii. Sąd, w oparciu o art. 235² § 1 pkt 5 k.p.c., oddalił również wniosek W. K. (1) o dopuszczenie dowodu z nowej opinii psychologów – biegłych M. S. (2) i dr A. W. po badaniu stron i małoletniej na wskazane okoliczności (k. 4906v t. XXIII), gdyż brak jest jakichkolwiek podstaw prawnych do dokonywania oceny sporządzonej w sprawie opinii przez zespół innych biegłych, a nadto wobec faktu, iż jej przeprowadzenie doprowadziłoby jedynie do nieuzasadnionego wydłużenia niniejszego postępowania. Wniosek uczestnika o to aby inni biegli opiniowali na okoliczność tego czy zgadzają się ze stanowiskiem innych biegłych przedstawionych w opinii pisemnej (ustnej) zmierzałby do recenzowania i oceny dowodu z opinii biegłych co jest rolą sądu. W ocenie zaś Sądu dotychczas zgromadzony w sprawie materiał dowodowy był wystarczający do poczynienia istotnych ustaleń, co do jej stanu faktycznego i dokonania w niej rozstrzygnięcia. Z tych samych względów Sąd postanowił, na podstawie art. 235² § 1 pkt 2 i 5 k.p.c., pominąć dowód z zeznań świadków K. J. (2), K. M., H. N., A. Ś., G. P., S. G. oraz zeznań świadków E. M., M. P., a także nie uwzględnić wniosków A. B. (1) o dołączenie akt postępowań prowadzonych przez Prokuraturę Rejonową (...) sygn. akt PR 1 Ds 134.2020 (prokurator odmówił wcześniej wypożyczenia akt sprawy 1 Ds. 134.2020.IS uzasadniając to zabezpieczeniem prawidłowego toku postępowania – k. 4173), akt postępowania Sądu Rejonowego w Sopocie O. 7/20, akt Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w S. oraz wniosku uczestnika W. K. (1) o załączenie akt tutejszego Sądu w sprawie karnej o sygn. akt II K 258/21 (za dowód w sprawie Sąd uznał akt oskarżenia przeciwko A. B. (1), stanowiący skargę oskarżyciela publicznego w tejże sprawie). Dokumenty z postępowania karnego stanowiąc będą przedmiot oceny sądu karnego, które nie zostało jeszcze zakończone. Sąd pominął także pozostałe wnioski stron dotyczące zeznań świadków, opinii biegłych, oględzin, mając na uwadze, iż w sprawie został zgromadzony obszerny materiał dowodowy, który pozwala wydać przez Sąd rozstrzygnięcie, zaś wobec trwania postępowania blisko dwa lata, dla dobra małoletniej i konieczności ustabilizowania jej sytuacji opiekuńczo-wychowawczej, ważne jest jego zakończenie. Zgromadzony materiał dowodowy stanowił wystarczającą podstawę dla ustalenia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia o istotnych sprawach małoletniej, władzy rodzicielskiej i kontaktach z dzieckiem. Przedstawiane przez wnioskodawczynię i uczestnika dokumenty z innych postępowań sądowych wskazują na głęboki konflikt rodziców małoletniej, a ta okoliczność nie budzi wątpliwości sądu.

Z tożsamyh względów Sąd postanowił nie uwzględnić też wniosku uczestnika o wysłuchanie małoletniej J. K. przy udziale biegłego psychologa. Małoletnia brała bowiem udział w przeprowadzeniu opinii, także przez psychologów, przez (...) w W., a nadto dwukrotnie została wysłuchana przez Sąd. Sąd zwraca uwagę, iż wysłuchanie małoletniej nie

jest dowodem w sprawie, a czynność ta prowadzona była dla poznania stanowiska małoletniej, które Sąd winien brać pod uwagę, choć rzecz jasna nie jest ono rozstrzygające.

Co zaś się tyczy dowodu z prywatnych opinii dołączonych do akt sprawy, pochodzących od psycholog P. D. – k. 3988-3990, psychologa B. B. (3) – k. 2156-2161, czy też psychiatrów A. D. i M. N. – k. 1543-1546, to nie mają one procesowego charakteru i na ich podstawie nie można poczynić ustaleń odnośnie do stanu faktycznego sprawy. Przedmiotowe opinie nie są obiektywnymi i bezstronnymi opiniami. Były bowiem sporządzone na zlecenie danej osoby, w oparciu o przeprowadzone z jej udziałem czynności. Opinie te należy zatem traktować jako dokument prywatny i tak jak w przypadku pozostałych prywatnych dokumentów zebranych w niniejszej sprawie uznać, iż potwierdzają one jedynie fakt, że osoby, które je sporządziły złożyły zawarte w nich oświadczenia. Opinie te nie mogą stanowić dowodu z opinii biegłego w rozumieniu art. 278 k.p.c. Jak bowiem wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 10 grudnia 1998 r., sygn. I CKN 922/97, opinią w świetle powołanego przepisu może być wyłącznie opinia sporządzona przez osobę wyznaczoną przez sąd. Powołana zaś opinie zostały sporządzone na zlecenie A. B. (1) albo W. K. (1) i tym samym nie spełniają powyższego warunku. Wobec zatem pozaprocesowego charakteru, nie mogą stanowić istotnego materiału dowodowego. Co zaś istotne, Sąd dysponuje pełną i wiarygodną opinią psychologiczną wydaną w toku niniejszej sprawy i uzupełnioną obszernymi zeznaniami biegłych, a która w sposób kompletny wyjaśnia istotne okoliczności mające znaczenie dla jej rozstrzygnięcia. Ponadto dysponuje również wcześniejszą opinią (i opinią uzupełniającą), sporządzoną przez Instytut Ekspertyz Sądowych w K., w sprawie toczącej się przed tutejszym Sądem pod sygn. akt III Nsm 247/10.

W świetle powyższej argumentacji, bez znaczenia dowodowego dla rozstrzygnięcia sprawy pozostawały dołączone do akt przez strony fragmenty publikacji dotyczące tematyki izolacji dzieci od rodziców (k. 3401-3429 t. XIX), czy też problemu przemocy wobec dzieci (k. 4005-4008 t. XXII), a także broszura o ww. tematyce (k. 4009 t. XXII). Publikacje te wzbogaciły wiedzę Sądu co omawianej problematyki i w tym zakresie można je uznać za pomocne.

Odnośnie natomiast do pism z k. 22, k. 39, k. 37, k. 51, k. 490, k. 775, k. 1014 k. 1022, k. 1038-1041, k. 1054-1059, k. 1063-1066, k. 1711-1714, k. 2191, k. 2416, k. 3518, przedłożonych do akt sprawy jako oświadczenia, to wskazać należy, iż ich treść nie przedstawia waloru dowodowego, bowiem pisma te stanowią jedynie dowód na to, iż osoby podpisane na ww. dokumentach złożyły oświadczenie o treści w nich zawartej. Jednocześnie nadmienić trzeba, iż strony, a także zeznający w sprawie świadkowie zostali przesłuchani również m.in. na okoliczności podane w ww. pismach.

Zaznaczyć również należy, iż przy rozstrzygnięciu niniejszej sprawy, Sąd przyjął do wiadomości wyrażoną przez małoletnią J. K. w dniu 10.02.2020 r. (k. 945-946 t. V) oraz z dnia 13.09.2021 r. (k. 4248-4249 t. XXIII), wolę stałego powrotu pod bezpośrednią opieką matki A. B. (1). Sąd bowiem, zgodnie z art. 113¹ § 1 k.r.o., powinien wziąć pod uwagę również rozsądne życzenie małoletniej, podejmując rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie. Ponadto, również w myśl art. 576 § 2 k.p.c., Sąd w sprawach dotyczących osoby lub majątku dziecka wysłucha je, jeżeli jego rozwój umysłowy, stan zdrowia i stopień dojrzałości na to pozwala, uwzględniając w miarę możliwości jego rozsądne życzenia. Nie może zaś ująć uwadze, iż wobec wieku małoletniej – 14 lat, jest ona osobą, która ze względu na osiągnięty oraz prezentowany poziom dojrzałości, ma prawo do wyrażenia swojej woli odnośnie do przedmiotu niniejszej sprawy, której rozstrzygnięcie wywiera bezpośredni i jakże znaczący wpływ na jej życie. Sąd zwraca tutaj uwagę, iż przedstawione przez J. stanowisko Sąd ocenił przez pryzmat konfliktu lojalności w jakim znajduje się J.. Sąd zdawał sobie sprawę, iż w aktualnym stanie psychicznym J. wykazując uzależnienie od matki i wiedząc, że jej deklaracja będzie dostępna dla matki, wyrażał swoje stanowisko nie działając w warunkach pełnej swobody. Sąd deklarowane stanowisko małoletniej analizował przy uwzględnieniu wniosków biegłych, którzy zaopiniowali, iż mimo tego, że żadne z rodziców nie daje gwarancji właściwego sprawowania bezpośredniej opieki nad córką, bowiem prezentują oni ograniczone kompetencje opiekuńczo-wychowawcze, to przebywanie J. ponownie pod opieką ojca zakończy się tak, jak to miało miejsce w grudniu 2019 r. Obecnie zaś zdaniem biegłych cała rodzina powinna przejść właściwą terapię, bo to od niej zależą zmiany w funkcjonowaniu rodzicielskim A. B. (1) oraz W. K. (1) i dobrostan psychiczny ich małoletniej córki, a nie od zmiany miejsca zamieszkania dziecka.

Sąd zważył co następuje :

Rozpoczynając rozważania w zakresie poczynionych ustaleń faktycznych i przyjętych rozwiązań prawnych w zakresie rozstrzygnięcia o istotnych sprawach małoletniej - miejsca jej pobytu, ograniczenia władzy rodzicielskiej wnioskodawczyni i uczestnika oraz kontaktów małoletniej z ojcem, należy w pierwszej kolejności zwrócić uwagę na szczególne uwarunkowania po stronie małoletniej J., które musiały zostać uwzględnione dla zrozumienia, jak w okolicznościach rozpoznawanej sprawy wyklądać pojęcia „dobra dziecka”.

Dobro dziecka, jako przedmiot szczególnej ochrony w polskim ustawodawstwie, musi być w warunkach każdej sprawy traktowane indywidualnie. Ogólnie ujmując, jest to wyrażenie oznaczające dodatnią – w społecznej hierarchii wartości – ocenę sytuacji dziecka z punktu widzenia zaspokajania jego podstawowych potrzeb, za pomocą świadczeń o charakterze majątkowym i niemajątkowym. Takie ogólne pojmowanie dobra dziecka należy jednak zawsze odnosić do potrzeb konkretnego dziecka, przy uwzględnieniu jego uwarunkowań i ograniczeń. W sytuacji, gdy podmiotem postępowania jest dziecko wymagające szczególnych potrzeb (dotknięte chorobą fizyczną lub psychiczną, zaburzeniami rozwoju, z niepełnosprawnością), na dobrostan takiego dziecka należy patrzeć szczególnie, przez pryzmat stworzenia dziecku warunków, w których będzie można zaspokajać jego podstawowe potrzeby, przy uwzględnieniu stwierdzonych ograniczeń. Opieka nad dzieckiem borykającym się z chorobą czy zaburzeniami psychicznymi wymaga specjalnego podejścia i wrażliwości rodziców, którzy muszą sobie zdawać sprawę, w jaki sposób ten szczególny stan dziecka i jego problemy zdrowotne powinien przekładać się na sprawowaną przez niech opiekę i wychowanie dziecka.

W przypadku małoletniej J. K. istotne znaczenie ma diagnoza postawiona w czasie leczenia w (...) Centrum (...), Oddziale Psychiatrycznym dla Dzieci w J., gdzie, po obserwacji w warunkach klinicznych (obserwacji funkcjonowania pacjentki wśród rówieśników w oddziale) i przeprowadzeniu diagnozy psychologicznej, rozpoznano u J. Zespół (...). W jaki sposób przedmiotowe rozpoznanie wpływa na zachowanie J., na jej możliwość dostosowywania się do zmian, wyjaśniła lekarz prowadząca małoletnią w czasie jej leczenia na Oddziale Psychiatrycznym dla Dzieci w J. - B. H., na rozprawie w dniu 7 lutego 2020 r. (k. 927v.-929v). Doktor B. H. wskazała, iż zaburzenie takie powoduje problemy z dostosowaniem się do zmian, zaś lepsze funkcjonowanie (samopoczucie) następuje w schematycznym, znanym otoczeniu. Samouszkodzenia, w przypadku dziecka z Zespołem (...), są sposobem na odreagowanie emocji. Doktor B. H. wskazała, że z jej strony były próby wpłynięcia na sposób myślenia J. o tacie i przekonania jej do podjęcia przynajmniej próby nawiązania kontaktu z tatą. Jednak te próby kończyły się zawsze negacją ze strony J., która powtarzała, że chce być u siebie w domu. Takie zachowanie J., jak wyjaśniła doktor H., jest charakterystyczne dla zaburzeń autystycznych, gdzie nie ma podatności na zmiany, elastyczności w postrzeganiu rzeczywistości. Terapia zaś pomaga dzieciom z Zespołem (...) dostosowywać się do zmian, działać w sposób elastyczny, przystosowywać się do różnych warunków.

Wnioski doktor B. H. potwierdziła opinia biegłych z (...) przy Sądzie Okręgowym w Warszawie (k. 3728-3740), gdzie stwierdzono, że zachowania zaobserwowane u małoletniej w czasie badania w zespole, pozostają spójne z obserwacjami lekarzy i terapeutów poczynionymi w czasie hospitalizacji małoletniej. Biegli z (...) zwrócili uwagę na wąski zasób u małoletniej sposobów radzenia sobie z trudami i stresem, co niekorzystnie wpływa na jej samopoczucie, sprzyja kumulacji napięcia emocjonalnego. Biegli wskazali, że w takich sytuacjach u małoletniej występują objawy somatyczne w postaci tików nerwowych, dolegliwości układu pokarmowego, nadciśnienia. Zdaniem biegłych, zachowanie J. w dniu 9 września 2019 r., gdy została odebrana przy udziale kuratora sądowego ze szkoły w S., wynikało z braku przygotowania małoletniej na zmianę miejsca zamieszkania przez oboje rodziców.

Dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu doświadczają bardzo zróżnicowanych w formie i zakresie trudności w interakcjach z innymi. Mogą przejawiać się one poprzez obojętność i powściągliwość w kontaktach, kłopoty w odczytywaniu i odpowiadaniu na wskazówki społeczne, czy też poprzez prezentowanie nieakceptowalnych lub niezrozumiałych zachowań społecznych. Przy zaburzeniach ze spectrum autyzmu dzieci mogą nie zwracać uwagi na stan emocjonalny innych osób, występują u nich problemy z różnicowaniem emocji, jak również same także wykazują nieprawidłowości w ekspresji nawet prostych emocji (por. G. Dawson, L. Klinger, A. Lewy, Subgroups of

autistic children based on social behavior display distinct patterns of brain activity, „Journal of Abnormal Child Psychology” 1995, no. 23; oraz R. Hobson, On acquiring knowledge about people and the capacity to pretend: Response to Leslie, „Psychological Review”, 1990, no. 97).

Zaburzenia autystyczne traktuje się jako podtyp w obrębie szerszej kategorii zaburzeń empatii. Dzieci autystyczne, jako nieświadome istnienia wewnętrznego świata innych ludzi – ich przeżyć, pragnień, myśli, nie są także zdolne do empatii. (por. C. Gillberg, M. Coleman, *The Biology of the Autistic Syndromes*, Mackeith Press, London 1992). Również badania prowadzone w Polsce dotyczące poziomu rozwoju umiejętności społecznych u dzieci autystycznych, wykazują ich znaczne obniżenie w stosunku do innych kompetencji (por. H. Jaklewicz, *Autyzm wczesnodziecięcy - diagnoza, przebieg, leczenie*, GWP, Gdańsk 1993r.).

Sąd w przedmiotowym postępowaniu musiał więc, dysponując wiedzą o zaburzeniach ze spectrum autyzmu, które zdiagnozowano u J. (wiedzą, którą nie dysponowały: Sąd Rejonowy w Sopocie i Sąd Okręgowy w Gdańsku), znaleźć rozwiązanie trudnej, przez konflikt rodziców i eliminowanie ojca z życia dziecka, sytuacji J., przy uwzględnieniu tych szczególnych, rozpoznanych dopiero w toku tego postępowania, zaburzeń w funkcjonowaniu małoletniej. Na dobro małoletniej J. Sąd musiał więc patrzeć nie tylko tak, jak do tej pory sądy opiekuńcze, przez pryzmat ostrego konfliktu rodziców, ale przed wszystkim przy uwzględnieniu rozpoznanych u J. zaburzeń, tak aby znaleźć najlepsze dla funkcjonowania małoletniej warunki. Sąd musiał brać pod uwagę, iż J. w czasie pobytu u ojca jesienią 2019 r. znajdowała się w stanie permanentnego stresu i niepokoju. A. K. zwraca uwagę na niepokój jako swoisty przejaw lęku przed nieznanym: „Nieokreślony niepokój jest (...) przeżyciem związanym z samym faktem istnienia i występuje u każdego człowieka, zwłaszcza w sytuacjach, w których trzeba wyjść ze zwykłych automatyzmów życiowych i szukać nowej drogi” (por. A. Kępiński, „Lęk”, Kraków 2002, s. 8). W przypadku jednak dziecka z zaburzeniami autystycznymi, to wyjście z automatyzmów życiowych i akceptacja nowych warunków, nie może odbyć się bez odpowiedniego, specjalistycznego wsparcia i przygotowania na zmiany. Bez takiej pomocy J., trafiając pod opiekę ojca, nie byłaby w stanie funkcjonować (uczyć się, rozwijać) na miarę swoich możliwości intelektualnych i społecznych, bowiem dominujący byłby znowu niepokój i wola powrotu do środowiska, które zna.

Rozstrzygnięcie o istotnych sprawach małoletniej

Według treści art. 97 k.r.o., jeżeli władza rodzicielska przysługuje obojgu rodzicom, każde z nich jest obowiązane i uprawnione do jej wykonywania. Zgodnie z art. 97 § 2 k.r.o., o istotnych sprawach dziecka rodzice rozstrzygają wspólnie; w braku porozumienia między nimi rozstrzyga sąd opiekuńczy. Władza rodzicielska powinna być wykonywana tak jak tego wymaga dobro dziecka i interes społeczny (art. 95 § 3 k.r.o.).

Do istotnych spraw dziecka orzecznictwo zalicza m.in. sprawy związane z miejscem pobytu dziecka (por. postanowienie SN z dnia 14 października 1970 r., III CRN 181/70). Miejsce pobytu dziecka należy odróżnić od jego miejsca zamieszkania, które wskazuje ustawodawca w art. 26 k.c. W uzasadnieniu ww. postanowienia z dnia 14 października 1970 r. Sąd Najwyższy podkreślił, że: „unormowanie bowiem zawarte w art. 26 § 1 k.c. dotyczące miejsca zamieszkania, nie wyłącza potrzeby konkretnego rozstrzygnięcia o miejscu pobytu”. Pogląd, zgodnie z którym rozstrzygnięcie o miejscu pobytu dziecka jest rozstrzygnięciem o istotnej sprawie rodziny, Sąd Najwyższy potwierdził także w uchwale z dnia 23 maja 2012 r., III CZP 21/12.

Przepis art. 26 § 2 k.c. reguluje sytuację, gdy władza rodzicielska przysługuje na równi obojgu rodzicom, którzy mają osobne miejsca zamieszkania w innych miejscowościach. W tym przypadku dziecko ma miejsce zamieszkania u tego z rodziców, u którego stale przebywa. Jeżeli dziecko nie przebywa stale u żadnego z rodziców, jego miejsce zamieszkania określa sąd opiekuńczy.

Sąd, w ramach niniejszego postępowania, poczynił ustalenia w zakresie konfliktu rodzicielskiego i jego wpływu na nieprawidłowe funkcjonowanie J., które co do zasady odpowiadają ustaleniom Sądu Okręgowego w Gdańsku w sprawie sygn. akt. II 1Ca 257/18. Sąd, po przeprowadzeniu postępowania dowodowego w przedmiotowej sprawie, stwierdza, iż pomimo ograniczonych predyspozycji opiekuńczo -wychowawczych po stronie obojga rodziców, to po stronie W. K.

(1) istnieje większy potencjał zmiany i w dłuższej perspektywie czasu wywiązywania się z obowiązków rodzicielskich w sposób bardziej odpowiedzialny, z zapewnieniem warunków do swobodnego kontaktu J. z obojgiem rodziców.

Zwrócić należy uwagę, iż uczestnik, w przeciwieństwie do wnioskodawczyni, potrafi dostrzec u siebie potrzebę zmiany podejścia do córki, uwzględnienia jej emocji i potrzeb kontaktu z matką. W przeciwieństwie do A. B. (1), ojciec małoletniej nie neguje zasadności szerokiej obecności matki w życiu J., dostrzegając silne więzi jakie łączą córkę z matką. W toku postępowania, po tym jak zakończyła się hospitalizacja małoletniej, uczestnik zmienił swoje stanowisko co do kontaktów J. z matką, dostrzegając, iż zakazanie wnioskodawczyni kontaktów z córką, odbiłoby się negatywnie na małoletniej. A. B. (1) w toku postępowania nie zdobyła się na tak istotną autorefleksję i korektę w zakresie postrzegania obecności ojca w życiu J.. Matka nadal konsekwentnie neguje potrzebę udziału ojca w życiu córki.

W takich okolicznościach, gdyby abstrahować od stwierdzonych ograniczeń (całościowych zaburzeń rozwoju) J., Sąd mógłby przyjąć, tak jak wcześniej Sąd Okręgowy w Gdańsku, że umieszczenie małoletniej w pieczy osobistej ojca, daje mimo wszystko lepsze perspektywy na poprawę i optymalizację rozwoju emocjonalnego i społecznego małoletniej. Uczestnik, który potrafił krytycznie ocenić swoje dotychczasowe podejście do córki daje, jak ocenił to Sąd Okręgowy w Gdańsku, lepsze perspektywy na stworzenie prawidłowych warunków rozwoju małoletniej.

Jednakże Sąd nie mógł abstrahować od uwarunkowań psychicznych po stronie małoletniej, bowiem w okolicznościach rozpoznawanej sprawy oznaczałoby to doprowadzenie J. ponownie do stan deprywacji podstawowych potrzeb psychicznych. Jak wynika z dokumentacji medycznej hospitalizacji J. w szpitalu w J. i G., zeznań doktor B. H. - lekarza prowadzącego małoletnią na Oddziale w J. oraz opinii biegłych (...) przy Sądzie Okręgowym w Warszawie, przeprowadzona bez przygotowania zmiana miejsca zamieszkania J. i pozbawienie jej możliwości funkcjonowania w warunkach domowych (szkolnych, społecznych), które zna i akceptuje, doprowadziły do tak poważnego zaburzenia emocjonalnego i psychicznego małoletniej, że konieczna była jej hospitalizacja na oddziale psychiatrycznym, a później dwunastotygodniowa terapia na oddziale nerwic młodzieżowych. Sąd ma na uwadze, że do takiego stanu psychicznego J. nie doprowadziły tylko jej zaburzenia adaptacyjne i że postawa matki, po tym jak trafiła pod opiekę ojca, dodatkowo destabilizowała małoletnią. Jednakże najistotniejsze było to, że J., przy swoich zaburzeniach ze spectrum autyzmu, pozbawiona wcześniej specjalistycznego wsparcia psychoterapeutów, którzy mogliby przygotować małoletnią na zmianę, nie była w stanie poradzić sobie z tak odmienną od znanej jej sytuacji opiekuńczo-wychowawczej, w konsekwencji czego stres i kumulacja napięcia emocjonalnego doprowadziły do zapaści psychicznej małoletniej. Sąd ma na uwadze, iż obniżony nastrój u małoletniej, wynikający z niezrozumiałej dla małoletniej sytuacji, jej przeniesienia pod opiekę ojca, utrzymywał się przez cały czas pobytu w W.. J., pomimo stworzenia jej przez uczestnika bardzo dobrych warunków do nauki, zapewnienia rozrywki poprzez organizowanie czasu wolnego po szkole (nauka tańca, języków obcych), otwartego i empatycznego podejścia ze strony żony uczestnika, włączania J. w aktywność rodziny uczestnika - jego żony i dwóch córek, nie mogła się odnaleźć w nowym otoczeniu i cały czas jej głównym pragnieniem był powrót do S.. Pomimo tego, że uczestnik zrobił wszystko, aby J. nie czuła się w jakikolwiek sposób wykluczona z życia rodzinnego, aby nie faworyzować młodszych siostr przyrodnych J., to i tak małoletnia, na co zwracali uwagę świadkowie: R. P. (k. 3214v.-3215v), M. S. (1) (k. 3215v.-3216v.), artykułowała osobom, z którymi się stykała, że chce wrócić do S.. Obniżenie nastroju u córki zaobserwował sam uczestnik, decydując się na pomoc i konsultację psychiatryczną J. przez lekarza psychiatrę J. P. (k. 3218v., 3219v.). Psychiatra stwierdziła u małoletniej przewlekłą reakcję dysadaptacyjną (przewlekły stan depresyjny) i rozdźwięk pomiędzy jej zachowaniem w szkole i w domu.

Kulminacja tego stanu nastąpiła na początku grudnia 2019 r., gdy J. dowiedziała się od matki o treści orzeczenia Sądu Okręgowego w Gdańsku. Gdy wnioskodawczyni przekazała córce te informacje, J. podjęła działania aby, w warunkach szantażu emocjonalnego, doprowadzić do zakończenia jej pobytu u ojca. J. w tym czasie dokonywała samouszkodzeń i deklarowała, że może swoje działania posunąć jeszcze dalej. Etiologia jej autoagresywnych zachowań jest złożona. Wpłynął na to zarówno przewlekły stan depresyjny J., jak i podsycane przez matkę przeświadczenie małoletniej, że jej pobyt w W. jest tymczasowy. Doprowadziło to ostatecznie do zapaści psychicznej małoletniej. W efekcie, w dniu 9 grudnia 2019 r. dyrektor szkoły zawiadomił służby ratunkowe o niepokojącym zachowaniu i stanie J., w związku z czym małoletnia została przewieziona na oddział psychiatryczny dla dzieci i młodzieży. Sąd podziela wnioski G. P., specjalisty psychologii klinicznej, prowadzącej terapię małoletniej na oddziale nerwic młodzieżowych z dnia 26 marca

2020 r., iż takie zachowania suicydalne J. stanowią formę szantażu z jej strony i wykorzystywane są przez małoletnią do osiągania pomyślnych z jej punktu widzenia rozwiązań opiekuńczo-wychowawczych.

Jednakże nieuzasadnione byłoby postrzeganie wydarzeń z grudnia 2019 r., tj. autoagresji J., tylko jako jej wybryku, sprowokowanego przez matkę małoletniej, w sytuacji gdy J. miałaby wcześniej dobrze funkcjonować i czuć się komfortowo pod opieką ojca. Takie postrzeganie zachowania J., do którego starał się przekonać Sąd uczestnik, argumentując, iż J. działała autoagresywnie tylko na pokaz, pod wpływem matki, aby doprowadzić do przerwania pieczy ojca, podczas gdy faktycznie akceptować miała swoją nową sytuację opiekuńczą, jest nieuprawnione. Poważny stan małoletniej, w jakim trafiła do szpitala w J., miał bowiem złożone przyczyny i nie wynikał tylko z samouszkodzeń. W ocenie Sądu, w pierwszej kolejności należy uwzględnić tutaj obiektywnie rozpoznany u małoletniej niski próg akceptacji zmian, wynikający z zaburzeń psychicznych o podłożu autystycznym (Zespół (...)). W sytuacji, gdy zarówno Sąd Okręgowy w Gdańsku, jak i rodzice małoletniej, nie zdawali sobie sprawy z ograniczeń (zaburzeń) pod stronie J., które nie pozwalają jej na akceptację zmiany miejsca zamieszkania i otoczenia rodzinnego (społecznego) w taki sposób, jak u nastolatka neurotypowego, bez takich ograniczeń psychologicznych, gwałtowna zmiana warunków funkcjonowania J. wpłynęła na pogorszenie stanu psychicznego małoletniej. J., bez specjalistycznego wsparcia i wiedzy rodziny o jej zaburzeniach, nie mogła poradzić sobie emocjonalnie z tak poważnymi zmianami sposobu jej funkcjonowania. Doprowadziło to do poczucia zagubienia, reakcji stresowej J., obniżeniem jej nastroju i przygnębienia. W tym czasie postawa matki małoletniej, która nie tylko, że nie starała się pomagać córce w odnalezieniu się w nowej sytuacji rodzinnej, ale jeszcze utrzymywała ją w przekonaniu o tymczasowości pieczy ojca i rychłym powrocie do S., jedynie potęgowała poczucie zagubienia małoletniej. W efekcie permanentna sytuacja stresu u J., uwikłanej w konflikt lojalności, w sytuacji wieloletniego sporu rodzicielskiego oraz ograniczone kompetencje J. do akceptacji nowych sytuacji, doprowadziły do stanu wymagającego hospitalizacji J. na oddziale psychiatrycznym dla dzieci i młodzieży.

Sąd w przedmiotowym postępowaniu, rozstrzygając o tym, pod pieczęą którego z rodziców ma znajdować się J., musiał brać pod uwagę okoliczności dotyczące stanu zdrowia J. i wynikających z tego konsekwencji dla jej sytuacji opiekuńczej. Sąd, po gruntownym przeanalizowaniu całego zgromadzonego materiału dowodowego, a w szczególności dokumentacji medycznej z pobytu J. w placówkach w J. i G., zeznań lekarza prowadzącego małoletnią na oddziale w J., opinii biegłych z (...) przy Sądzie Okręgowym w Warszawie, doszedł do przekonania, iż rozstrzygnięcie, na podstawie którego J. miałaby wrócić pod opiekę ojca (przenieść się ponownie do jego miejsca zamieszkania), bez wsparcia i przygotowania terapeutycznego, niesie za sobą poważne zagrożenie dobra małoletniej. Zagrożenie to nie wynika z postawy ojca, który w czasie trzymiesięcznego pobytu córki u niego jesienią 2019 r., stworzył małoletniej bardzo dobre warunki do funkcjonowania i zaspokajania jej potrzeb, ale przede wszystkim z ograniczeń po stronie J., która nie była w stanie udźwignąć emocjonalnie i zaakceptować nowej sytuacji. W aktualnej sytuacji, mając na uwadze traumę związaną z kilkumiesięczną hospitalizacją, J. jeszcze gorzej przyjąłaby konieczność powrotu pod opiekę ojca. Obecnie J. wytworzyła sobie nierealny obraz ojca jako wroga i zagrożenie dla jej bezpieczeństwa, z którym nie chce mieć żadnych relacji i kontaktów. Bariera psychologiczna dla akceptacji ojca, na co zwracają uwagę lekarze i biegli, jest teraz u J. tak duża, że niezbędna jest pomoc specjalistyczna, aby małoletnia mogła zmienić ten bezpodstawnie negatywny dla niej wizerunek ojca. Tylko w takich warunkach, gdy postawa J., po wykonaniu pracy terapeutycznej nad J. i rodzicami, ulegnie zmianie, istnieje szansa na odbudowanie więzi z ojcem.

Rozstrzygając o istotnych sprawach dziecka Sąd musi przede wszystkim dbać o dobro dziecka. Dobro małoletniej J. wymaga, aby mogła funkcjonować w warunkach stabilności emocjonalnej, w poczuciu bezpieczeństwa i zaufania do rodzica, który wykonywać ma osobiście opiekę. Aktualnie, w przekonaniu małoletniej, ojciec nie daje jej takiego komfortu, a kontakt z nim J. postrzega jako zagrożenie, przed którym się broni. Takie postrzeganie uczestnika przez córkę nie ma odbicia w rzeczywistości, ale jest głęboko zakorzenione u J. i wpływa na jej ocenę warunków, w których może funkcjonować. W takich okolicznościach Sąd musi brać pod uwagę subiektywne przekonanie J., nawet gdy ustalił, że obraz ojca w oczach córki jest nieprawdziwy. Jeżeli Sąd zlekceważyłby to przeświadczenie J. i nie licząc się z jej wolą, zdecydowałby o powrocie małoletniej pod opiekę ojca, na powrót J. znalazłaby się w stanie deprywacji

podstawowych potrzeb psychicznych, traktując taką sytuację opiekuńczą jako niezasadne karanie jej i przymuszanie do życia w warunkach, których nie akceptuje oraz zabieranie jej życia, które zna, w którym czuje się bezpiecznie.

Sąd oczywiście ma na uwadze, iż obecny stan relacji J. z ojcem (a faktycznie brak tych relacji) oddziałuje negatywnie na dobro małoletniej. Sąd podziela stanowisko biegłych z (...), że dla optymalnego rozwoju emocjonalnego i społecznego małoletnia potrzebuje szerokiego i równoważnego dostępu do obojga rodziców, swobody kontaktów z każdym z rodziców (k. 3740). Aby jednak mogło dochodzić do takiego swobodnego, ze strony J., kontaktu z obojgiem rodziców, musi zmienić się nastawienie małoletniej do ojca. Albowiem swoboda musi oznaczać wolę samego, już teraz czternastoletniego dziecka, do tego, że takich kontaktów chce. Na taką swobodną wolę u J. można liczyć, gdy ona sama (przy pomocy terapeutów i rodziców) przepracuje swój obecny, bezpodstawnie negatywny obraz ojca.

W ocenie Sądu, w obecnym stanie emocjonalnym J., nie można realnie oczekiwać, że powrót z dnia na dzień do W., pod opiekę ojca, będzie stanowił dobry początek dla procesu zmiany przekonań małoletniej. Sąd rozważał, czy praca terapeutyczna z samą małoletnią i całą rodziną, nie mogłaby się odbywać, gdyby J. już teraz trafiła do pieczy ojca, tzn. terapia A. B. (1), terapia rodzinna i terapia zaburzeń samej J. odbywałyby się, gdy J. przebywałaby pod opieką ojca, w jego miejscu zamieszkania. Jednak, przy uwzględnieniu wszystkich okoliczności wcześniejszego pobytu małoletniej u ojca, warunków w jakich się zakończył i wiedzy jakie przyniosła hospitalizacja J. od 9 grudnia 2019 r. do 15 maja 2020 r., Sąd doszedł do przekonania, iż tylko przebywając w warunkach, które akceptuje, J. będzie stabilna emocjonalnie z zabezpieczonymi potrzebami bezpieczeństwa. Tylko w takich warunkach można prowadzić terapię i starać się zmienić nastawienie J. do ojca.

Zgodnie z art. 216¹ § 1 i 576 § 2 k.p.c., dzieci mają prawo do wyrażania przed sądem swoich poglądów we wszystkich sprawach ich dotyczących. Wysłuchania dziecka dokonuje się, jeżeli jego rozwój umysłowy, stan zdrowia i stopień dojrzałości na to pozwala.

J. w czasie wysłuchania w dniu 13 września 2021 r. jednoznacznie wyartykułowała swoją wolę pozostania pod opieką matki (podobnie małoletnia deklарowała w czasie jej pierwszego wysłuchania w lutym 2020 r. na oddziale w J.). Przesłuchanie J. potwierdziło, że obecnie J. nie dostrzega potrzeby jakiegokolwiek udziału ojca w jej życiu. Uważa, że nie da się naprawić stosunków z ojcem, którego „nie chce więcej widzieć, nie chce mieć z nim nic wspólnego”. Sąd, rzecz jasna ma na uwadze, o czym wspomniano już wyżej, że J., bardzo mocno uwikłana w spór rodziców, znajduje się w konflikcie lojalności, w poczuciu, że musi być po stronie matki, przeciwko ojcu. W tym zakresie małoletnia dostosowuje się do potrzeb i stanowiska matki, stawia wyżej niż swoje własne potrzeby. Wysłuchanie małoletniej nie jest środkiem dowodowym stanowiącym podstawę ustaleń faktycznych, ale nie można tak subiektywnego przekonania J. zupełnie bagatelizować. Jej przeświadczenie co do ojca, krzywdzący uczestnika zniekształcony obraz w oczach córki jest głęboko zakorzeniony w jej psychice. Wysłuchanie małoletniej pokazało Sądowi jak silna jest obecnie jej niechęć do ojca i irracjonalny strach przed powrotem pod jego opiekę. Dla Sądu była to kolejna wskazówka pokazująca, iż przymusowa, wbrew woli małoletniej, zmiana warunków opieki, nie doprowadzi do poprawy jej stosunków z ojcem. J., obecnie czternastoletnia nastolatka, ma już świadomość, że z jej zdaniem należy się liczyć w sprawie tak istotnej jak zmiana miejsca zamieszkania.

Mając wszystko powyższe na uwadze, Sąd zdecydował, iż w obecnych warunkach J. winna pozostać pod opieką matki. Po wypisaniu jej ze Szpitala (...) w G., gdy zgodnie z zaleceniami lekarzy małoletnia trafiła pod opiekę matki, stan psychiczny J. unormował się (co potwierdza opinia biegłych z (...)). Dobro małoletniej to zarówno jej prawidłowe relacje z obojgiem rodziców, ale też stan, w którym J. czuje, że zaspokajane są jej podstawowe potrzeby psychiczne, a tak obecnie J. postrzega funkcjonowanie pod opieką matki. Aby przerwać stan alienacji małoletniej od ojca, należy najpierw zmienić obraz ojca w oczach J., tak aby przestała postrzegać go jako swojego wroga, który chce córkę zabrać od matki i zakończyć życie J. w warunkach, które zna. Odbudowy relacji J. z ojcem nie można zaś osiągnąć bez pracy terapeutycznej. Przeniesienie J. „na siłę”, wbrew woli małoletniej, przy uwzględnieniu aktualnego postrzegania ojca przez J. i zdiagnozowanych zaburzeń adaptacyjnych doprowadziłoby, w ocenie Sądu, do jeszcze większego skonfliktowania małoletniej z ojcem. J., która wykorzystywała już autoagresję i deklarowane treści suicydalne do

szantażu emocjonalnego, jak należy zasadnie przypuszczać, ponownie sięgałaby do takich instrumentów nacisku, aby osiągać pomyślne dla niej rozwiązania prawne w zakresie pieczy rodziców.

W takich okolicznościach Sąd zdecydował się na zmianę punktu pierwszego postanowienia Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 29 listopada 2019 r., sygn. akt II 1Ca 257/18 i ustalenie miejsca pobytu małoletniej u matki. Sąd zdaje sobie sprawę, iż takie rozwiązanie sytuacji opiekuńczej małoletniej, przy uwzględnieniu ustalonego w toku postępowania alienowania małoletniej od ojca przez matkę, która dotąd nie potrafiła zrozumieć swoich błędów i wyrządzanej córce krzywdy, może budzić wątpliwości. Jednakże, w warunkach rozpoznawanej sprawy, nie można znaleźć rozwiązania, które nie godziłoby w jakimś stopniu w dobro dziecka. Dobrem tym bowiem jest zarówno prawidłowa relacja z obojgiem rodziców i możliwość swobodnego dostępu (kontaktu) z matką i ojcem, jak i funkcjonowanie małoletniej w poczuciu bezpieczeństwa i komfortu, w środowisku, którego nie postrzega ona jako wrogie i opresyjne (tylko w takich warunkach zaspokojone mogą być podstawowe potrzeby psychiczne małoletniej, dla której, co należy pamiętać, z uwagi na zaburzenia ze spectrum autyzmu, stan stabilności emocjonalnej i akceptacja otoczenia, jest szczególnie istotna). Sąd musiał więc wybierać, czy tak jak Sąd Okręgowy w Gdańsku, decydować się na radykalne zmiany w zakresie pieczy nad J., aby w ten sposób starać się przerwać stan alienacji rodzicielskiej, czy też pozwolić, aby J. mogła zmienić swoje nastawienie do ojca poprzez odpowiednie oddziaływanie terapeutyczne i w konsekwencji, w dalszej perspektywie, aby mogła mieć szansę na odbudowanie relacji z ojcem. Dysponując wiedzą o stanie psychicznym małoletniej oraz wiedząc, w jakich okolicznościach w grudniu 2019 r. zakończył się pobyt J. u ojca, Sąd zdecydował, iż w aktualnej sytuacji korzystniejsze, z punktu widzenia małoletniej, jest pozostawienie jej w pieczy matki i zobowiązanie rodziców do intensywnej terapii samej J., jak również terapii rodzinnej.

W konsekwencji rozstrzygnięcia z punktu pierwszego postanowienia, Sąd zdecydował, iż zmieniony powinien być także punkt trzeci postanowienia Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 29 listopada 2019 r. w sprawie II 1Ca 257/18.

Zgodnie z treścią art. 107 k.r.o., sąd może pozostawić władzę rodzicielską obojgu rodzicom albo powierzyć wykonywanie władzy rodzicielskiej jednemu z rodziców, ograniczając władzę rodzicielską drugiego do określonych obowiązków i uprawnień w stosunku do osoby dziecka. Pomimo wcześniejszych wątpliwości interpretacyjnych w doktrynie i orzecznictwie, preferowane w obecnym stanie prawnym jest pozostawienie wykonywania władzy rodzicielskiej obojgu rodzicom. O wszystkim decydować jednak muszą okoliczności konkretnej sprawy, ocenianej na tle dobra dziecka (por. J. Ignaczewski (red.), Komentarz do przepisów KRO regulujących władzę rodzicielską [w:] Władza rodzicielska i kontakty z dzieckiem. Komentarz. Wyd. 4, Legalis 2019r.). Rozstrzygające znaczenie w tej kwestii ma zawsze dobro dziecka i ono też może spowodować, że sąd nie zdecyduje się na pozostawienie władzy rodzicielskiej obojgu rodzicom, pomimo przedstawienia przez nich pisemnego porozumienia albo pozostawienie władzy obojgu rodzicom, mimo że porozumienia nie przedstawili (por. K. Pietrzykowski (red.), Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz. Art. 107 kro Wyd. 7, Legalis 2021r.).

Sąd Okręgowy w Gdańsku, gdy zdecydował się na przekazanie J. pod opiekę ojca, powierzył mu wykonywanie władzy rodzicielskiej z ograniczeniem władzy rodzicielskiej A. B. (1) do prawa współdecydowania o istotnych sprawach córki związanych ze zmianą miejsca pobytu, edukacją, wyjazdami za granicę na okres powyżej 14 dni, sposobem leczenia, zmieniając tym samym rozstrzygnięcie z punktu trzeciego wyroku rozwodowego wnioskodawczyni i uczestnika, wydanego przez Sąd Okręgowy w Warszawie z dnia 10 grudnia 2009 r. Sąd Okręgowy w Warszawie, rozwiązujący związek małżeński W. K. (1) i A. B. (1), wykonywanie władzy nad małoletnimi wówczas A. i O. K. oraz J. K., powierzył obojgu rodzicom ustalając, iż miejscem zamieszkania dzieci stron będzie miejsce zamieszkania matki.

Sąd w przedmiotowym postępowaniu uznał, iż brak jest podstaw do dalszego utrzymywania ograniczeń władzy rodzicielskiej A. B. (1), określonych w pkt III postanowienia Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 29 listopada 2021 r. Deficyty opiekuńcze i wychowawcze po stronie A. B. (1) dotyczą, jak ustalono, tworzenia u małoletniej nieprawdziwego obrazu ojca oraz alienowania małoletniej od ojca, co doprowadziło do faktycznego wygaśnięcia więzi pomiędzy córką a ojcem.

W tym zakresie Sąd zdecydował, iż poza utrzymaniem w mocy ograniczenia władzy rodzicielskiej obojga rodziców, poprzez nadzór kuratora sądowego, ograniczy także A. B. (1) władzę rodzicielską poprzez zobowiązanie jej samej do

poddania się terapii oraz poddania terapii J., w związku z rozpoznanymi u małoletniej zaburzeniami (o czym poniżej). W ocenie Sądu, A. B. (1) prawidłowo dba o potrzeby bytowe i edukacyjne córki. Nie stwarza J. przeszkód przed rozwijaniem jej zainteresowań i pasji. Nie ma więc podstaw, aby obecnie A. B. (1), która sprawować ma opiekę nad córką, była uprawniona jedynie do współdecydowania o sprawach córki związanych z miejscem pobytu, edukacją, wyjazdami za granicę (powyżej 14 dni) oraz leczeniem. Nadzór kuratora sądowego nad wykonywaniem władzy rodzicielskiej oraz zobowiązania, którym poddana została A. B. (1) w zakresie pracy terapeutycznej, w ocenie Sądu, są wystarczające, aby skorygować postawę i działania matki, która dotąd dążyła do wyeliminowania ojca z życia córki. W sytuacji, gdy małoletnia mieszkać ma z matką, utrzymanie ograniczenia władzy rodzicielskiej, wynikającego z pkt III postanowienia Sądu Okręgowego w Gdańsku, na mocy którego J. miała przebywać w pieczy ojca, byłoby niezrozumiałe i stwarzałoby realne problemy dla funkcjonowania małoletniej.

Na skutek zmiany miejsca pobytu J., Sąd zmienił rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego w Gdańsku w zakresie powierzenia wykonywania władzy rodzicielskiej ojcu, u którego mieszkać miała małoletnia. W efekcie sytuacja opiekuńcza małoletniej wróciła do stanu, który wynikał z wyroku rozwodowego stron wydanego przez Sąd Okręgowy w Warszawie w dniu 10 grudnia 2009 r., gdy strony razem wykonywały władzę rodzicielską, J. mieszkała z matką, a uczestnik miał ustalone kontakty uzgodnione w porozumieniu stron. W obecnych warunkach dobro małoletniej J. przemawia za tym, aby rodzicom wspólnie powierzyć wykonywanie władzy rodzicielskiej. Z opinii (...) przy Sądzie Okręgowym w Warszawie wynika, iż oboje rodzice mają ograniczone kompetencje rodzicielskie. Poprzez poddanie rodziców i małoletniej terapii rodzinnej oraz samej A. B. (1) terapii, w związku z alienowaniem przez nią córki od ojca, Sąd liczy na skorygowanie przez wnioskodawczynię i uczestnika postawy wobec małoletniej. Także ze względów praktycznych, utrzymanie ograniczeń władzy rodzicielskiej A. B. (1), wynikających z pkt III postanowienia Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 29 listopada 2019 r., byłoby niecelowe. Matka J., sprawując bezpośrednią pieczę nad córką, nie mogłaby wykonywać władzy rodzicielskiej w bieżących sprawach dotyczących zwykłych codziennych czynności.

Ograniczenie władzy rodzicielskiej

Orzeczenie o władzy rodzicielskiej, wydane na podstawie art. 107 k.r.o., może być połączone z zarządzeniem o ograniczeniu władzy rodzicielskiej w rozumieniu art. 109 k.r.o. (por. K. Pietrzykowski (red.), Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz. Art.107 kro Wyd. 7, Legalis 2021r.).

Władza rodzicielska obejmuje w szczególności obowiązek i prawo rodziców do wykonywania pieczy nad osobą i majątkiem dziecka oraz do wychowywania dziecka, z poszanowaniem jego godności i praw (art. 95 § 1 k.r.o.). Zgodnie z art. 95 § 3 k.r.o., władza rodzicielska winna być wykonywana tak, jak wymaga tego dobro dziecka i interes społeczny. Według art. 109 § 1 i 2 k.r.o., jeżeli dobro dziecka jest zagrożone, sąd opiekuńczy wyda odpowiednie zarządzenia, może w szczególności zobowiązać rodziców oraz małoletniego do określonego postępowania, w szczególności do pracy z asystentem rodziny, realizowania planu pracy z rodziną, skierować małoletniego do placówki wsparcia dziennego lub skierować rodziców do placówki lub specjalistów zajmujących się terapią rodzinną, poradnictwem lub świadczących rodzinie inną stosowną pomoc z jednoczesnym wskazaniem sposobu kontroli wykonywania wydanych zarządzeń; określić, jakie czynności nie mogą być przez rodziców dokonywane bez zezwolenia sądu albo poddać rodziców innym ograniczeniom, jakim podlega opiekun; poddać wykonywanie władzy rodzicielskiej stałemu nadzorowi kuratora sądowego; skierować małoletniego do organizacji lub instytucji powołanej do przygotowania zawodowego albo do innej placówki sprawującej częściowo pieczę nad dziećmi; zarządzić umieszczenia małoletniego w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka albo w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Sąd Rejonowy dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie III Wydział Rodzinny i Nieletnich postanowieniem z dnia 24 listopada 2014 r. w sprawie sygn. akt III Nsm 247/10 ograniczył A. B. (1) i W. K. (1) władzę rodzicielską nad małoletnimi wówczas braćmi małoletniej J. A. K. (1) i O. K. oraz J. K., poprzez ustanowienie nadzoru kuratora sądowego, którego zobowiązał do składania sprawozdań z nadzoru raz na miesiąc, a ponadto zobowiązał A. B. (1) do regularnego kontaktu z psychoterapeutą, celem między innymi pracy nastawionej na zgodne decydowanie z ojcem w kwestiach dotyczących małoletnich i kontaktów dzieci z ojcem oraz zobowiązał wspólnie A. B. (1) i W. K. (1) do

kontaktu z doradcą rodzinnym, celem pracy ukierunkowanej na zmiany w ich postawach wychowawczych i łagodzenia konfliktów.

Po przeprowadzeniu postępowania w niniejszej sprawie, Sąd dostrzega nadal zasadność ograniczenia władzy rodzicielskiej A. B. (1) i W. K. (1) nad małoletnią J.. W ocenie Sądu zasadny jest w dalszym ciągu nadzór kuratora sądowego nad wykonywaniem władzy rodzicielskiej przez oboje rodziców, bowiem tylko w ten sposób sąd rodzinny może mieć wgląd w trudną sytuację małoletniej i warunki, aby podejmować działania z urzędu, gdyby uzasadniało to dobro małoletniej.

Obecna sytuacja małoletniej J. wymaga jednakże również innych środków oddziaływania na poprawę jej relacji z obojgiem rodziców, a przede wszystkim odbudowanie więzi z ojcem. Ś. ograniczenia władzy rodzicielskiej, zastosowane przez tutejszy Sąd w 2014 r. (poza nadzorem kuratora sądowego), wymagają zmiany tak, aby można realnie oddziaływać na poprawę sytuacji opiekuńczo-wychowawczej małoletniej.

Sąd uznał, iż pierwszoplanowe znaczenie ma tutaj zmiana postrzegania przez A. B. (1) roli ojca w życiu małoletniej. Jak zauważyli biegli z (...) przy Sądzie Okręgowym w Warszawie, zachowanie wnioskodawczyni względem córki nosi znamiona krzywdzenia emocjonalnego (k.3743). Działania matki nakierowane są na wyeliminowanie ojca z życia dziewczynki, izolowanie małoletniej od ojca. Wskazuje to na alienację rodzicielską J. wobec ojca, która jest konsekwentnie realizowana przez A. B. (1), co negatywnie wpływa na rozwój emocjonalny i tożsamość rodzinną J.. W swoich zeznaniach na rozprawie w dniu 29 lipca 2021 r. A. B. (1) wskazuje, iż uczestnik ma „krzywdzi dzieci”, inicjuje i prowadzi postępowania dotyczące opieki nad córką ponieważ chodzi mu „kwestie finansowe”. Deprecjonuje kompetencje uczestnika, jednocześnie przedstawiając siebie jako jedyne gwaranta dobra dziecka.

W takich warunkach Sąd zobowiązał A. B. (1) do odbycia w wyznaczonym terminie terapii skierowanej dla sprawców alienacji rodzicielskiej. Sąd, po przeprowadzeniu postępowania w niniejszej sprawie, nie ma wątpliwości, iż działania jakie podejmuje matka małoletniej i jej postawa, negująca potrzebę obecności ojca w życiu J., stanowią formę dokonywanej rozmyślnie separacji małoletniej od ojca. Ustalony przez Sąd nieracjonalny lęk J. przed ojcem, jej postawa wrogości i niechęci wobec niego, wynika w znacznej mierze z postawy A. B. (1), która buduje u córki taki niekorzystny wizerunek ojca, stanowiącego rzekomo zagrożenie dla relacji córki z matką i z braćmi J.. W ocenie Sądu wnioskodawczyni winna, w terminie trzech miesięcy od uprawomocnienia się orzeczenia, odbyć terapię nakierowaną na wyeliminowanie postrzegania ojca małoletniej jako zagrożenia dla jej relacji z córką. Termin zakreślony przez Sąd jest istotny, ponieważ od terapii A. B. (1) i jej efektów zależy pomyślność terapii rodzinnej.

Najistotniejsze dla zmiany postawy J. wobec ojca, jest zmiana postawy matki. A. B. (1), poprzez odpowiednio intensywne oddziaływanie terapeutyczne, winna zmienić postrzeganie roli ojca w życiu J., tak aby dostrzec, że J., pozbawiona więzi emocjonalnych z ojcem, nie będzie prawidłowo się rozwijać emocjonalnie i będzie miała jeszcze większe problemy w budowaniu relacji społecznych w dorosłym życiu. Terapia, do której Sąd zobowiązał wnioskodawczynię, ma na celu zaprzestanie alienowania J., która obecnie nie tylko, że nie widzi potrzeby kontaktu z ojcem, ale nawet się go boi.

To jak zakończył się pobyt J. u ojca w dniu 9 grudnia 2019 r. i stan psychofizyczny małoletniej, który poprawił się dopiero po kilkumiesięcznym leczeniu pokazuje, iż zmuszenie J. do przejścia pod opiekę ojca, bez przygotowania jej na taką nagłą zmianę warunków jej codziennego funkcjonowania, stanowi dla niej zmianę, z którą nie jest w stanie poradzić sobie emocjonalnie i psychicznie. Gdyby J. znów miała teraz, bez zmiany nastawienia do uczestnika, znaleźć się w pieczy ojca, to zasadnie należy założyć, że ponownie znalazłaby się w stanie deprywacji podstawowych potrzeb psychicznych, bez poczucia bezpieczeństwa. W sytuacji, gdy J. całkowicie niezasadnie, ale jednak postrzega ojca jako swojego wroga, przekazanie jej pod jego opiekę oznaczałoby, że nie zostałyby zabezpieczone jej podstawowe potrzeby psychiczne. Znowu dominowałoby u niej przeświadczenie o wyrządzeniu jej krzywdy, że znowu musi być pod opieką ojca, którego nie akceptuje. J. na powrót weszłaby w stan przewlekłej reakcji stresowej.

Sąd, odwołując się do stanowiska biegłych z (...) przy Sądzie Okręgowym w Warszawie, wskazuje, że prezentowana aktualnie przez J. silna niechęć wobec kontaktu z ojcem i odbudowa ich wzajemnych relacji wymaga wsparcia

specjalisty (k. 3740). Tylko wtedy, gdy małaletnia zdoła nawiązać przynajmniej podstawowe relacje z ojcem i przestanie odczuwać wobec niego irracjonalny lęk, możliwe będzie bezpośrednie sprawowanie opieki ojca nad córką i emocjonalne zbliżenie ich wobec siebie.

Niezależnie od zobowiązania A. B. (1) do odbycia terapii związanej z alienacją rodzicielską, której się dopuszcza wobec córki, Sąd zobowiązał oboje rodziców do odbycia z małaletnią terapii rodzinnej, prowadzonej przez co najmniej dwóch psychoterapeutów, z doświadczeniem w pracy z dzieckiem poddawany alienacji rodzicielskiej. W ocenie Sądu, sama praca terapeutyczna z matką małaletniej nie jest wystarczająca do poprawy relacji małaletniej z ojcem. Po to aby J. nie tkwiła w sytuacji emocjonalnego szantażu ze strony matki, w przeświadczeniu, iż pozytywne relacje J. z ojcem to zdrada matki, potrzebna jest praca terapeutyczna z obojgiem rodziców. Sąd wierzy, iż rodzice J., mając już teraz świadomość całościowych zaburzeń rozwoju zdiagnozowanych u J., będą w stanie na tyle przynajmniej opanować negatywne emocje wobec siebie, które powstały po rozwiązaniu ich związku małżeńskiego, a które z czasem, zamiast wygasać, potęgują się z każdym rokiem, aby nie włączać J. w ten konflikt. Aktualnie dla J. istotniejsze jest podporządkowanie się woli matki i spełnianie jej oczekiwań, aniżeli dążenie do zaspokojenia własnych potrzeb (por. opinia biegłych (...) k. 3743). Terapia rodzinna ma na celu wyprowadzenie potrzeb małaletniej na centralne miejsce w relacjach rodzinnych, a może się to stać tylko wtedy, gdy rodzice w toku procesu terapeutycznego będą mogli powstrzymać skutki swojego konfliktu porozwodowego, tak aby J. nie czuła, iż uczestniczy w wojnie rodziców i musi się opowiedzieć za jedną ze stron.

Sąd, mając na uwadze długoletni konflikt rodzicielski, który doprowadził do wyalienowania małaletniej od ojca oraz zaburzenia ze spectrum autyzmu zdiagnozowane u J., zdecydował, iż terapia rodzinna winna być prowadzona przez co najmniej dwóch terapeutów z doświadczeniem w zakresie pracy z dziećmi podawanymi alienacji rodzicielskiej. W ocenie Sądu jest niezwykle istotne, aby w warunkach, w jakich funkcjonuje obecnie J., terapeutom udało się przede wszystkim wygasić u małaletniej negatywne emocje wobec ojca, tak aby praca mogła być wykonywana z rodzicami i dzieckiem.

Sąd do decyzji terapeutów pozostawia, czy terapia rodzinna będzie mogła być prowadzona równolegle z terapią A. B. (1), jako rodzica dopuszczającego się alienacji rodzicielskiej, czy też terapeuci uznają, iż należy poczekać, aż matka małaletniej ukończy terapię indywidualnie i dopiero wówczas powstaną warunki do realizowania terapii rodzinnej. Bez zmiany postawy A. B. (1) nie sposób bowiem liczyć, aby J. mogła odbudować swoje relacje z ojcem i aby poprawiły się relacje wewnątrzrodzinne.

Niezależnie od obowiązku poddania się terapii przez A. B. (1) i terapii rodzinnej, Sąd zobowiązał A. B. (1), jak opiekuna w pieczy, którego znajdować ma się J., do poddania małaletniej terapii uwzględniającej zdiagnozowane u małaletniej zaburzenia. Terapia taka winna być prowadzona niezależnie od oddziaływań terapeutycznych związanych z alienacją rodzicielską małaletniej, bowiem zaburzenia ze spectrum autyzmu rozpoznane u J. nie mają źródła w konflikcie rodzicielskim. Na potrzebę prowadzenia takiej terapii wskazała jednoznacznie lekarz psychiatra prowadząca J. w czasie leczenia na Oddziale Psychiatrycznym dla Dzieci w J. doktor B. H., podnosząc, iż deficyty w relacjach społecznych J. wymagają pracy z psychologiem po to, aby J. mogła jak najlepiej odnajdywać się w relacjach międzyludzkich w dorosłym życiu. Fakt, iż J. wybitnie funkcjonuje intelektualnie, że bardzo dobrze się uczy, nie oznacza bowiem, że stwierdzone u niej zaburzenia, nie przekładają się na jej relacje z innymi ludźmi. Matka małaletniej nie powinna wypierać zaburzeń rozpoznanych u córki, ale pomagać jej, przy wsparciu specjalistycznej psychoterapii, tak aby J. mogła jak najlepiej funkcjonować w życiu dorosłym. Terapia winna pomóc J. w wyrażaniu emocji i umiejętności rozpoznawania emocji, bowiem to może właśnie niewłaściwe odczytywanie przez nią emocji ojca, jest jednym ze źródeł ich problemów. Najważniejsze deficyty w interakcjach społecznych można naprawiać poprzez skupienie uwagi na rozwoju kompetencji społecznych i umiejętnościach społecznych, uczenia się o wzajemnych relacjach i rozumienia ich (o szkoleniu umiejętności społecznych m.in. w: „Social skills training groups for children and adolescents with Asperger syndrome”, J. Andanson, F. Pourre, T. Maffre, J. P. Raynaud, „A review. Archives de Pediatrie”, 2001, no. 18).

Praca terapeutyczna z J. ma na celu rozwijanie jej umiejętności społecznych. Niezależnie bowiem od tego, czy rodzice małoletniej zdołają powściągnąć swoje wzajemne negatywne emocje i nie będą wciągać J. w swój konflikt (Sąd wierzy, że teraz, w obliczu stwierdzonych zaburzeń całościowego funkcjonowania u córki, mając już świadomość jak bardzo walka rodziców komplikuje i tak już bardzo trudny emocjonalny stan dorastającej córki, rodzice będą potrafili wznieść się ponad swoje ambicje i skoncentrować na pomocy J.) i tak potrzebna jest pomoc i systematyczna praca nad kompetencjami społecznymi J..

Poddanie się przez A. B. (1) terapii indywidualnej, poddanie się rodziców wraz córką terapii rodzinnej oraz poddanie małoletniej terapii zaburzeń Sąd poddał pod nadzór kuratora sądowego, z obowiązkiem składania przez kuratora sprawozdań co miesiąc. Sąd zwraca uwagę, iż w przypadku terapii z udziałem małoletniej, nie ma obowiązku przekazywania informacji o jej przedmiocie kuratorowi. Jak wskazywali to biegli z (...) przy Sądzie Okręgowym w Warszawie, przy terapii J. istotne może być to, aby małoletnia, która osadzona jest głęboko w sporze rodzicielskim i funkcjonuje od dawna w konflikcie lojalności, mogła na terapii swobodnie przekazywać swoje spostrzeżenia, przekonania i przemyślenia o rodzicach, nie obawiając się, że później to co przekaze na terapii, będzie mogło być wykorzystane przez któregokolwiek z rodziców, np. w sporach sądowych. Nadzór kuratora sądowego obejmować ma okoliczności podjęcia, wykonywania i zakończenia terapii. W przypadku, gdy wnioskodawczyni lub uczestnik nie będzie wywiązywał się z nałożonych obowiązków, sąd opiekuńczy będzie miał możliwość podjęcia z urzędu działań w celu zmiany formy ograniczenia władzy rodzicielskiej, czy też zastosowania innych środków.

Ustalenie kontaktów W. K. (1) z małoletnią

Zgodnie z treścią art. 113 kro, rodzice oraz ich dziecko mają prawo i obowiązek utrzymywania ze sobą kontaktów. Także według art. 9 Konwencji o prawach dziecka z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz.U. 1991 Nr 120, poz. 526), dziecko nie może zostać oddzielone od swoich rodziców wbrew ich woli, z wyłączeniem przypadków, w których kompetentne władze zdecydują, że takie oddzielenie jest konieczne ze względu na najlepiej pojęte interesy dziecka.

Kontakty z dzieckiem obejmują w szczególności przebywanie z dzieckiem (odwiedziny, spotkania, zabieranie dziecka poza miejsce jego stałego pobytu) i bezpośrednie porozumiewanie się, utrzymywanie korespondencji, korzystanie z innych środków porozumiewania się na odległość, w tym ze środków komunikacji elektronicznej. Komentarz - H. W. pism i umów [1]Jeżeli dziecko przebywa stale u jednego z rodziców, sposób utrzymywania kontaktów z dzieckiem przez drugiego z nich rodzice określają wspólnie, kierując się dobrem dziecka i biorąc pod uwagę jego rozsądne życzenia; w braku porozumienia rozstrzyga sąd opiekuńczy (art. 113¹ § 1 kro).

Sąd, decydując się na zmianę miejsca pobytu J., ustalił jednocześnie zakres i formę kontaktów małoletniej z ojcem. Zaznaczyć tutaj należy, iż możliwość faktycznego realizowania kontaktów, gdzie J. będzie mogła spędzić z ojcem czas, wchodząc z nim w interakcje, uzależniona jest w praktyce od wyników terapii rodziny i indywidualnie samej J.. Przy obecnym stanie emocjonalnym J. i artykułowanej przez nią niechęci (wrogości) wobec ojca, trudno założyć, aby kontakty mogły być wykonywane w warunkach przynajmniej neutralnych. Sąd nie widział jednak potrzeby, aby ustalenie kontaktów małoletniej z uczestnikiem, uzależniać w treści orzeczenia od ukończenia terapii i zmiany nastawienia J.. W przekonaniu Sądu, to przebieg terapii będzie wskazywał, czy J. i uczestnik będą w stanie nawiązać jakąkolwiek pozytywną relację. W czasie terapii rodzinnej wymagana jest praca nad tym, aby J. mogła oswoić się na powrót z obecnością ojca i przestała postrzegać go jako swojego wroga.

Sąd ustalił, że J. winna spędzać z ojcem co drugi weekend od godziny 20:00 w piątek do godziny 16:00 w niedzielę. Taki sposób kontaktów nie wpłynie negatywnie na obowiązki edukacyjne małoletniej. Sąd ustalił także, że J. spędzi z ojcem pierwszy miesiąc wakacji (od 1 lipca do 31 lipca), pierwszy tydzień ferii zimowych, w terminie ustalonych ferii dla miejsca zamieszkania małoletniej oraz Ś. W. od Wielkiego Piątku do Poniedziałku Wielkanocnego. Kontakty J. z ojcem będą się zaczynać i kończyć w miejscu zamieszkania ojca J., a matka będzie zobowiązana do doprowadzenia małoletniej na kontakt (ojciec do odprowadzenia córki do miejsca zamieszkania). Sąd w tym zakresie przychylił się w całości do stanowiska uczestnika. Jak wskazuje uczestnik, jego kontakty z córką w S. zawsze były nieprawidłowe z uwagi na bliskość matki i jej rodziny oraz ich wyraźną niechęć do uczestnika. W ocenie Sądu, J. winna spędzać czas

z ojcem w jego miejscu zamieszkania, tak aby mieć też kontakt z siostrami przyrodnimi i móc budować relacje także z nimi. W okresie wolnym od nauki uczestnik powinien mieć możliwość spędzić z córką więcej czasu, wyjechać na wspólne wakacje, ferie. Na matkę Sąd nałożył obowiązek doprowadzenia córki na kontakt z ojcem co jest uzasadnione odległością od miejsca zamieszkania ojca. Z kolei ojciec ma obowiązek doprowadzić córkę do miejsca zamieszkania po zakończonym kontakcie, tak aby matka nie musiała ponownie przyjeżdżać po córkę, czy czekać na nią (przy kontaktach weekendowych).

Oboje rodzice są zobowiązani do odpowiednio wydawania dziecka na kontakt i odbierania dziecka w terminie. A. B. (1) jest zobowiązana do niepodejmowania działań, które mogłyby te kontakty ograniczać i utrudniać. Sąd wskazuje, iż działaniami, które mają utrudnić kontakty małoletniej z ojcem, będzie zniechęcanie J. do spotkania z uczestnikiem, czy przedstawianie przez matkę małoletniej spotkania z ojcem jako potencjalnego zagrożenia dla J.. A. B. (1) winna przekonywać córkę do spotykania się z ojcem i nie pozostawiać decyzji co do spotkania z ojcem do dowolnej decyzji córki. Mając na uwadze opisane wyżej zobowiązania do pracy terapeutycznej rodziców i małoletniej, celem przełamania irracjonalnego strachu J. przed ojcem, kontakty ojca z małoletnią powinny uwzględniać postępy terapii.

Jak już to nadmieniono wyżej, w toku postępowania wnioskodawczyni i uczestnik, jak również prokurator i Rzecznik Praw Dziecka formułowali liczne wnioski i stanowiska co do żądań innych uczestników postępowanie. Co także istotne, wszyscy uczestnicy postępowania (szczególnie A. B. (1) i W. K. (1)), zmieniali swoje żądania, modyfikowali stanowiska, co powodowane było wydarzeniami w toku postępowania.

W takich warunkach Sąd rozstrzygał, mając na stanowiska wszystkich uczestników przedstawione na ostatnim terminie rozprawy w dniu 6 października 2021 r., gdzie:

- A. B. (1) wniosła o przywrócenie pełnej władzy rodzicielskiej matce, ustalenie miejsca zamieszkania małoletniej w każdorazowym miejscu zamieszkania wnioskodawczyni oraz o pozbawienie władzy rodzicielskiej W. K. (1). Ponadto zmodyfikowała stanowisko co do kontaktów i wniosła o zakazanie kontaktów uczestnika z małoletnią do czasu zakończenia terapii orzeczonej postanowieniem z dnia 22 września 2021 r. Jednocześnie wniosła, aby kontakty ojca z małoletnią po zakończeniu terapii nie były regulowane przez Sąd. Pozostawiła też do uznania Sądu orzeczenie terapii wobec stron i małoletniej. Cofnęła wniosek o umieszczenie małoletniej w rodzinie zastępczej;

- W. K. (1) wniósł o pozostawienie władzy rodzicielskiej ojcu, ograniczenie władzy rodzicielskiej matce, poprzez konsultowanie wszystkich decyzji dotyczących małoletniej z ojcem - jak w orzeczeniu Sądu Okręgowego w Gdańsku. Ustalenia miejsca zamieszkania małoletniej pozostawił do decyzji Sądu. Do decyzji Sądu pozostawił też ustalenie kontaktów z małoletnią, wskazując, iż jeżeli kontakty byłyby ustalone, to powinny być ustalone w taki sam sposób, jak było to w wyroku rozwodowym, czyli w co drugi weekend od godz. 20:00 w piątek do godz. 16:00 w niedzielę. Wniósł nadto o zobowiązanie matki do doprowadzenia i odbierania małoletniej. W zakresie wakacji wniósł o ustalenie kontaktów od 1 lipca od godz. 20:00 do 31 lipca do godz. 16:00 i o zobowiązanie matki do doprowadzenia i odebrania małoletniej. W zakresie Ś. Wielkanocnych wniósł o kontakty od godz. 20:00 w Wielki Piątek do godz. 16:00 w Poniedziałek Wielkanocny. Oświadczył, iż nie wnosi o kontakty w Boże Narodzenie. W zakresie ferii zimowych wniósł o kontakty w pierwszy tydzień ferii od godz. 20:00 w piątek do godz. 16:00 w niedzielę kończącą pierwszy tydzień ferii zimowych, z obowiązkiem matki do doprowadzenia i odebrania małoletniej. Wnosi o kontakty poza miejscem zamieszkania matki małoletniej i bez jej obecności;

- Prokurator wniósł o przewrócenie władzy rodzicielskiej wnioskodawczyni i ustalenie miejsca zamieszkania małoletniej przy matce. Wniósł o oddalenie wniosku o pozbawienie władzy rodzicielskiej ojca oraz o oddalenie wniosku o zakazanie kontaktów małoletniej z ojcem. Wniósł również o ustalenie kontaktów ojca z małoletnią, pozostawiając sposób ich ustalenia do uznania Sądu. Wniósł także o zobowiązanie rodziców do poddania się terapii rodzinnej z małoletnią. Na wypadek gdyby Sąd ustaliłby miejsce pobytu małoletniej przy ojcu, wniósł o ustalenie kontaktów małoletniej z matką, w taki sam sposób jak wniósł o to uczestnik. Wniósł nadto o oddalenie wniosku o poddanie się przez A. B. (1) terapii, o którą wnosi uczestnik.

- Rzecznik Praw Dziecka oświadczył, iż nie jest w stanie jednoznacznie określić stanowiska, pozostawia kwestię rozstrzygnięcia o istotnych sprawach dziecka oraz władzy rodzicielskiej do uznania Sądu. (protokół rozprawy z dnia 6 października 2021 r. – k. 4284-4286, t. XXIII)

Mając powyższe na uwadze Sąd uznał, iż nie zasługuje na uwzględnienie wniosek A. B. (1) w zakresie pozbawienia W. K. (1) władzy rodzicielskiej. Sąd ustalił, że deficyty w zakresie kompetencji wychowawczych dotyczą obojga rodziców (co szczegółowo opisali biegli z (...) przy Sądzie Okręgowym w Warszawie w pisemnej opinii (str. 19-23 opinii k. 3736-3740). Trudna sytuacja opiekuńcza małoletniej wynika przede wszystkim z wieloletniego konfliktu rodziców, wyeliminowania ojca z życia dziecka oraz co najistotniejsze z rozpoznanych u J. całościowych zaburzeń rozwoju, które jeszcze bardziej komplikują jej stan emocjonalny. Sąd podziela zastrzeżenia biegłych co do ograniczonych kompetencji rodzicielskich po stronie ojca (koncentrację na sporze z matką małoletniej, forsowanie własnych racji bez uwzględnienia stanowiska córki, prezentowanie córce niewłaściwych sposobów radzenia sobie w trudnych sytuacjach). Jednakże należy mieć na uwadze, iż po stronie A. B. (1) istnieje także, w większym nasileniu, nieprawidłowe postępowanie rodzicielskie, a ponadto uczestnik, w przeciwieństwie do wnioskodawczyni, potrafi zdobyć się na krytyczną ocenę swoich kompetencji i dokonywać korekty swojego postępowania rodzicielskiego. Uczestnik, zdając już sobie sprawę, iż brak kontaktów małoletniej z matką, wyrządza córce krzywdę, wycofał się ze swoich wniosków o zakazanie matce kontaktów z J.. Uczestnik jest także świadomy, iż do tej pory niewystarczająco wsłuchiwał się w artykułowane przez córkę potrzeby, poglądy i nie liczył się dostatecznie z jej zdaniem. Także w tym zakresie uczestnik dostrzega potrzebę korekty swojej postawy.

Gdyby porównywać deficyt kompetencji rodzicielskich po stronie wnioskodawczyni i uczestnika, to należałoby stwierdzić iż więcej zastrzeżeń obiektywnie należy odnosić do A. B. (1). Sąd nie może jednak z powodów opisanych już szeroko wyżej, przy ustalaniu sytuacji opiekuńczej małoletniej, kierować się tylko poziomem kompetencji rodziców, ale musi też brać pod uwagę obiektywnie istniejące po stronie małoletniej ograniczenia. Sąd zwraca uwagę, iż w toku postępowania formułowane były ze strony Rzecznika Praw Dziecka, a także A. B. (1), wnioski o umieszczenie małoletniej w pieczy zastępczej (ostatecznie Rzecznik i wnioskodawczyni nie podtrzymywali wniosków w tym zakresie). Sąd w toku postępowania, w czasie gdy małoletnia była jeszcze hospitalizowana, wydał zarządzenie tymczasowe o umieszczeniu małoletniej w pieczy zastępczej. Jednakże później, mając na uwadze stanowisko terapeutów ze Szpitala (...) w G., wskazujących na konieczność powrotu J. pod opiekę matki, Sąd zmienił zarządzenie tymczasowe. Ostatecznie Sąd, mając na uwadze stanowisko biegłych z (...) wskazujących, iż ewentualne umieszczenie J. w rodzinie zastępczej, nie byłoby zgodne z dobrem dziecka, nie uznał aby uzasadnione była aż tak daleko idące ograniczenie władzy rodzicielskiej rodzicom J.. Odebranie pieczy nad J. obojgu rodzicom byłoby niezrozumiałe dla samej J., która traktowałaby to jako karę dla niej za to, że rodzice nie potrafili się porozumieć i wciągają ją w swój konflikt. Mając na uwadze problemy adaptacyjne u J., wynikające z całościowych zaburzeń rozwoju (Zespół (...)), umieszczenie małoletniej w rodzinie zastępczej byłoby dla niej kolejną zmianą, z którą nie poradziłaby sobie emocjonalnie i psychicznie. W takich warunkach Sąd nie uznał, aby uzasadnione było aż tak daleko idące ograniczenie władzy rodzicielskiej nad J.. Na marginesie tylko zauważyć trzeba, iż kwestia umieszczenia małoletniej w szkole z internatem (która pojawiła się w czasie składania przez biegłych z (...) opinii ustnej na rozprawie w dniu 27 lipca 2021 r. - k.3933v.- (...)) nie jest przedmiotem regulacji w postępowaniu dotyczącym ustalenia miejsca pobytu małoletniego. To, czy J. miałaby podjąć edukację w szkole poza jej miejscem zamieszkania, nie wpływa na konieczność ustalenia, czy wykonywanie władzy rodzicielskiej ma być powierzone obojgu rodzicom i gdzie małoletnia ma miejsce pobytu (nie może nim być szkoła z internatem). Sąd, w zakresie edukacji (wyboru szkoły), nie ograniczył rodzicom władzy rodzicielskiej, więc mogą oni na taką formę edukacji dziecka się zdecydować (mając na uwadze wiek J., powinna ona sam w tym zakresie zająć stanowisko; jak wynika z wysłuchania małoletniej w dniu 13 września 2021 r., na obecną chwilę małoletnia nie bierze takiego rozwiązania pod uwagę).

Także wniosek A. B. (1) o zakazanie ojcu kontaktów z małoletnią (do czasu ukończenia terapii), nie znalazł uznania Sądu. Jak już nadmieniono wyżej, W. K. (1) ma prawo do utrzymywania kontaktów z małoletnią, co nie jest związane z miejscem zamieszkania małoletniej i ograniczeniem rodzicom władzy rodzicielskiej. Mając na uwadze ustalenie miejsca pobytu J. przy matce, Sąd doszedł do przekonania, iż zasadne jest ustalenie zakresu kontaktów z ojcem, który

mieszka w znacznej odległości od córki. Co istotne, zakres ustalonych kontaktów, nie oznacza, że kontaktów tych nie może być więcej, wręcz przeciwnie, gdy relacje córki z ojcem się poprawią, wskazane jest, aby mogli spędzać więcej czasu ze sobą.

Zakaz kontaktów (nawet czasowy), którego nadal domaga się wnioskodawczyni, nie leży w interesie dziecka. W. K. (1) zdaje sobie sprawę z obecnego stanu córki i wynikającej z irracjonalnego lęku córki niechęci do kontaktów z nim. Nie ma żadnych podstaw, aby uczestnik miał teraz naciskać na spotkania z córką, zanim nie zmieni się jej nastawienie (i nastawienie samej matki do relacji córki z ojcem, bowiem ma to kluczowe znaczenie dla pomyślności terapii rodzinnej). Zakazanie kontaktów dziecka z rodzicem jest środkiem najbardziej dotkliwym dla relacji rodzicielskiej. Można z niego korzystać, gdy nie ma żadnej wątpliwości, że kontakty szkodzą dziecku, stwarzają realne zagrożenie dla małoletniego. Postawa W. K. (1) i jego działania wobec córki (także w okresie, gdy przebywała pod jego opieką jesienią 2019 r.), nie daje żadnych podstaw do przyjęcia, iż może zagrażać córce. W takich okolicznościach Sąd nie znalazł żadnego uzasadnienia dla zakazywania W. K. (1) kontaktów z córką, także do czasu ukończenia przez uczestnika terapii. W pierwszej kolejności matka małoletniej winna poddać się terapii, nakierowanej na zakończenie działań eliminujących udział ojca w życiu J..

Sąd nie podzielił stanowiska W. K. (1), aby w odniesieniu do władzy rodzicielskiej A. B. (1), pozostawić ograniczenia ustanowione w pkt III postanowienia Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 29 listopada 2019 r. sygn. akt II 1Ca 257/18. Sąd wyjaśnił już wyżej, iż wobec obojga rodziców wystarczające jest utrzymanie w części ograniczenia ich władzy rodzicielskiej, wynikającego z postanowienia Sądu Rejonowego dla Warszawy-Śródmieścia z dnia 24 listopada 2014 r. sygn. akt III Nsm 247/10 oraz ograniczenia wynikającego z pkt 3 niniejszego postanowienia. W ocenie Sądu, nie ma podstaw, aby ograniczać prawa rodziców w zakresie decyzji o edukacji małoletniej, leczenia, wyjazdów zagranicznych i miejsca pobytu i aby A. B. (1) miała ograniczoną do prawa współdecydowania o ww. istotnych sprawach dziecka władzę rodzicielską. Co najistotniejsze, w sytuacji gdy Sąd zdecydował o zmianie miejsca pobytu małoletniej, utrzymywanie ograniczeń wynikających z ww. postanowienia Sądu Okręgowego w Gdańsku, w praktyce uniemożliwiałoby sprawowanie opieki przez matkę, gdyby nie mogła podejmować decyzji co do J. nawet w drobnych sprawach dnia codziennego.

Co do zakresu i formy kontaktów W. K. (1) z małoletnią, Sąd nie uwzględnił jego wniosku jedynie w zakresie zobowiązania matki do odbierania małoletniej po zakończeniu kontaktu. W sytuacji, gdy A. B. (1) zobowiązana jest do doprowadzenia małoletniej na spotkanie z ojcem (co do zasady z S. do W.), to zasadnym jest, aby to ojciec, po zakończeniu kontaktu, doprowadzał małoletnią do miejsca zamieszkania. Podział obowiązków rodziców w tym zakresie jest zrozumiały. Mając powyższe na uwadze Sąd rozstrzygnął jak w pkt 7 postanowienia.

Sąd rozstrzygnął o kosztach postępowania na podstawie art. 520 § 1 k.p.c. uznając, iż wnioskodawczyni i uczestnik powinni ponieść koszty związane ze swoim udziałem w sprawie. Sąd nie znalazł podstaw do innego rozkładania kosztów postępowania, czy obciążania jednego z uczestników postępowania obowiązkiem zwrotu kosztów postępowania.

Wobec poniesionych w sprawie kosztów sądowych, kosztów sporządzenia opinii przez biegłych z (...) przy Sądzie Okręgowym w Warszawie, Sąd mając na uwadze treść opinii uznał, iż nakład pracy biegłych w przedmiotowej skomplikowanej i obszernej dowodowo sprawie uzasadnia ustaloną na kwotę 1523,97 zł należność za wydanie opinii, sporządzonej rzetelnie i stanowiącej istotną podstawę poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych. Sąd obciążył wnioskodawczynię i uczestnika kosztami sądowymi w zakresie sporządzenia opinii po równo (po 761,96 zł) wobec tego, iż byli oni w takim samym stopniu zainteresowani sporządzeniem opinii przez biegłych, która sporządzona została w interesie dziecka, dla ustalenia istotnych okoliczności sytuacji opiekuńczej małoletniej.